

Boghandlerbiblioteket.

Bøgerne bedes behandlet med varsomhed, saa tilsmudsing undgaaes. Især henstilles til laantagerne ikke at vende bladene med vædede fingre.



I VAAR

I VAAR

TO FORTÆLLINGER

AF

IVAR RING
(A. MECHLENBURG)



KØBENHAVN
DET SCHUBOTHESKE FORLAG
— LYBECKER & HIRSCHSPRUNG —
1895

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

VENNERNE

Første Kapitel.

De sad paa Skolebænk sammen. Halfdan holdt sig altid en Plads over Oluf, dog naade han den kun ved Vennens Hjælp.

Hvad den ene tog ved Flid og Udholdenhed, vandt den anden ved Letnemme og Snille; større Forskel paa Drenge kunde ikke tænkes, og dog var de næsten uadskillelige.

Oluf Halkjær var lidt tung i sin Fremtræden, men aaben, ærlig og trofast i en sjælden høj Grad, han var afholdt af alle sine Kammerater, men elskede kun én af dem med hele Ungdommens Energi og Varme, det var hans Nabo, Duxen, Halfdan Helmer.

Og denne, ja han var det stik modsatte ... let og elegant af Ydre, fin og beleven af Væsen, han saarede ingen med plump Oprigtighed, Drengene saa op til ham, nogle beundrede ham, men faa elskede ham — det var Forskellen i Barn-

dommen, men ogsaa Grundlaget for Manddommen.

Skønt Halfdans Venskab i Almindelighed kun var en Døgnflue, hvis Død fulgte hurtig efter Fødslen, saa ejede han dog én sand og dyb Følelse, det var hans Kærlighed til Oluf. Den var begyndt med deres Skolegang som sex Aars Drenge, den skulde aldrig ganske slettes ud af hans Hjærte, den var en lille Oase, som holdt sig frisk og grøn, trods den Tørke og Brand, som omgav den.

Naar Halfdan vilde naa et Maal, hjalp Oluf ham paa Stigen, men med saa let en Haand og paa saa ligefrem en Maade, at selv Vennen ofte ikke mærkede den Hjælp, han fik.

Olufs Forældre vare uformuende, Halfdans rige. Begge Drenge skulde til København for at tage Artium, da den By, de boede i, ikke havde nogen Latinskole. Olufs Fader havde læst privat de Fag med Drengene, som Realskolen ikke kunde paatage sig.

I København bode de sammen og delte Udgifterne, men ofte var det Olufs lille Kapital, som maatte klare alle Vanskelighederne, da Halfdan letsindig forødte sine Indtægter. Dog det tænkte Oluf aldrig over, han forstod ikke at øde Penge eller nyde Livet, hans Bøger optog hans Tid, han havde ikke Raad til at gøre Glædens

Bekendtskab, hun er en letfærdig Dame, som fordrer megen Opvartning.

Ofte forsøgte Halfdan at drage Oluf med i den Dans, som Hovedstadens Adspredelser hvirvlede ham i, men Oluf modstod alle Fristelser, han vidste, at han skyldte sine Forældre udelt Flid, de havde ikke Raad til at holde ham i København for at deltage i Fornøjelser, som droge ham fra Bogen, han maatte arbejde strengt for at tage sin Examen paa kortest mulig Tid. Til Artium og Filosofikum holdt de nogenlunde Skridt med hinanden, og skønt deres Tilbøjeligheder vare saa højst forskellige, voxede deres Venskab for hvert Aar, der gik.



ANDET KAPITEL.

Oluf havde valgt Medicinen, Halfdan Juraen til Brødstudium. Begge havde kun ét Aar tilbage, da blev Oluf syg af Overanstrængelse, og Lægen tilraadte ham at tage en Maaned ud paa Landet for at vinde det tabte Helbred tilbage og tilendebringe sine Studier med nye Kræfter og nyt Mod.

Det var den første Skilsmisse imellem Vennerne.

Halfdan havde ikke været saa flittig, at han kunde tabe en Maaned, og med inderlig Sorg saa han Oluf bestige Fragtmandens Vogn, et langsomt Befordringsmiddel, som den Gang blev benyttet af uformuende Rejsende i Stedet for Diligencen. Han stirrede efter sin Kontubernal saa længe til Vognen forsvandt, og endnu i sidste Øjeblik svajede Olufs Hue paa Spaserestok højt over hans krøllede Hoved.

Halfdan drog et dybt Suk, han følte, at der

var noget, som laa tungt paa ham, men i samme Stund søgte han at skyde Byrden fra sig, han begyndte at synge, men Stemmen var svag og uklar. Den Tone var han ikke vant til, den skurrede i hans Øre, og ærgerlig sparkede han til hver Sten, der laa for hans Fod, saa den fór hen ad Vejen. Til sidst brast han i Latter over sin egen Vrede.

»Hvad kan den stakkels Sten gøre for, at Oluf og jeg maa skilles, Sparket havde jeg selv fortjent, fordi jeg saa daarligt brugte min Tid.«

Saa gik han rolig hjem, og Stenene fik Lov at ligge i Fred.

I Hjemmet var alt rent galt, der var ikke en Stol, som stod ham tilpas undtagen Olufs. Den blev staaende, som han havde forladt den, og Bordet maatte der ikke røres ved, alt hvad der hørte Vennen til fik et helligt Skær, det var næsten, som havde han jordet en Død i sit Hjærte.

Den Aften blev han hjemme og læste flittig, og da han gik til Ro, lagde han sig i Olufs Seng.



Tredie Kapitel.

Med tungt Hjærte lod Oluf Vennen blive tilbage i København. Det første Stykke, han tilbagelagde af Vejen, mærkede han ikke, at Solen skinnede og Himlen var blaa, han saa hverken det grønne Græs eller Blomsterne i tusend Tal, som voxede paa Grøftekanten, alt var mørkt og taaget i hans Tanker, men alt som han kom længere frem, blæste en rask Vind Tungsindet bort, og Øjet fik atter Syn paa Naturens Skønhed.

Det var, som om al Sygdom og Træthed havde forladt ham i den dejlige friske Luft. Han følte sig saa let og fri og stærk, at han godt kunde vende tilbage til København og tage fat paa sit Arbejde, og dog var der en underlig higende Længsel, som drev Tanken frem, det var som om Ungdom og Lykke laa for ham og smilte til ham fra den landlige Præstegaard, som han rejste til, og Alvor, iført sin mørkeste Dragt, ventede ham paa Hjemmets Tærskel.

Han kendte hverken Præsten eller hans Familie uden af Navn og havde lige til denne Stund ikke interesseret sig det mindste for dem. Lægen havde ordineret ham en Medicin, om den var bitter eller velsmagende, brød han sig ikke om. Efter et Avertissement i Berlingske var han bleven enig med Pastor Hammer om sit Ophold. Først nu aflagde hans Tanker en Visit i Præstegaarden, og Fantasien var Maler og gav alt de lyseste og smukkeste Farver. Den gamle Præst stod saa tydelig for hans Øje, men ved hans Side var der altid Plads til en Datter i Ungdommens fagreste Skikkelse, og ved hende dvælede hans Tanke længst; han kunde ikke løsrive sig fra hende, hun var hans Fantasies Skabning, udsmykket med al den Rigdom, Sværmeriet kan indhylle den i.

Forunderlig nok, havde der hidtil kun existeret én Kvinde for ham, og det var hans Moder. De andre havde levet og aandet i hans Nærhed, men kun som et Led i den Kæde, der omgav en snever Kreds af Samfundet, han vilde maaske have savnet det, hvis den var brudt, det var det hele.

Før han havde naat Præstegaarden, var hun bleven en Ingeborg, med dejlige blaa Øjne og guldgule Lokker, og han følte stor Trang til at give Frithjofs Rolle.

Han fik lang Tid til at drømme i, — Solen havde forladt Himlen, og Maanen, tronende som Dronning, omgiven af Tusender af Stjærner, lyste op for Vejen, og endnu sneg det sene Køretøj sig frem; Hestene vare trætte og udasede, Kusken havde givet dem Tøjlen og sad og nikkede paa Sædet, Dyrene kunde godt finde hjem uden hans Hjælp.

Ved Enden af Vejen laa Landsbykirken, og da Oluf stirrede lige frem, saa han Vandet, og ved Omdrejningen af Kirken svingede Vejen, og de fik Ulvesund paa højre Haand. Maanen spejlede sig i Vandet og lyste op over Møen, nu vare de lige ved Kallehauge Færgegaard, en stor, statelig Bygning, dèr standsede Fragtvognen, og Oluf var nødt til at overnatte i Gæstgivergaarden, da Færgefarten først tog sin Begyndelse næste Morgen.

Da han kom ind i sit Værelse, forlangte han et tarveligt Maaltid og skrev et Brev til Halfdan, før han lagde sig til Hvile.

Næste Morgen brændte Solen varmt paa Søen, men en underlig Dis laa over hele Landskabet, som vilde den kun langsomt rulle Dækket op for Naturens Skønhed.

Oluf følte sig jublende glad, aldrig før havde Ungdommen gjort sit Krav saa stormende gældende, alt bruste og bølgede i ham, Fremtiden,

Lykken og Livet laa i Solskin, og det Forhæng, som skjulte alle disse Herligheder, forekom ham ikke tættere end den lette Dis, der laa som et Slør over Omgivelserne.

»Aa, Gud, hvor Livet er dejligt, hvor jeg er glad ved at leve, naar blot Halfdan var her for at dele det med mig.«

Kaffen drak han i et Lysthus med Udsigt til Stranden, og Søen var fuldt møbleret med større og mindre Skibe, som af Mangel paa Vind ikke kunde naa længere frem.

Han gik højere op i den store Have, hvor Træerne bugnede af Frugt, og lange Hække af Stikkelsbærbuske var tæt besatte med modne Bær. Her følte han sig igen som Dreng og fyldte sin Hue, og da den ikke kunde rumme flere, indfandt Færgemanden sig for at sige, at alt var parat til Afgang.

Han gik med sine Bær og lod Solen brænde hans Hoved, paa Færgen stod hans Vadsæk, og da han satte sig ned, gav en af Færgefolkene ham en Sømandshat paa de brune Krøller, og endnu før Stikkelsbærrene vare spiste, landede de ved Møen.

En Vogn holdt ved Færgestedet for at hente ham til Præstegaarden.

Han talte næsten ikke med Kusken, han vilde intet vide, hverken om Folk eller Gaard —

det skulde være en Overraskelse, og imedens han saa sig om til alle Sider, fortsatte han Drømmen fra den foregaaende Dag. Pludselig svingede Vognen om et Hjørne, og han holdt foran en lille uanselig Bygning. En stor Hønsehund halsede af alle Kræfter, to fede Svin gik frit omkring i den rummelige Gaard. Nogle Duer, som Kuskens Piskesmæld havde skræmmet op af deres trygge Ro, kredsede over hans Hoved, men der var ingen Roser op ad Væggene, og ingen fager Ungmø stod i Døren.

Han drog et dybt Suk og vaagnede op af sin Drøm, og Virkeligheden var alt andet end glimrende.

Ud af en lav Dør kom en gammel hvidhaaret Skikkelse, indskrumpen af Alder og Modgang.

Oluf saa kun den lille Mand, der saa saa ubetydelig ud, at han ligesom bad Verden om Tilladelse til at leve, han fik ikke Tid at lægge Mærke til det bløde Smil om Munden og det kloge Øje, som indeholdt gode Løfter for de lange Dage, de skulde tilbringe i hinandens Selskab.

Præsten bød Oluf et stilfærdigt, men hjærteligt Velkommen, som blev afbrudt af et mere støjende, en Kvinde stod for ham og indtog den Plads ved hans Værts Side, som han havde til-

tænkt sin Fantasis luftige Skabning, hans Tankes yndige Ingeborg.

Som en storslaaet Skuffelse fortjener hun en lille Beskrivelse, som en Undskyldning for den Hurtighed, hvormed Oluf ilede forbi hende, for at undgaa det Haandslag, der var tiltænkt ham.

En høj, mager Sybille stod ved Præstens Side, med skarpe Træk, en spids Næse og smaa, men sikre Øjne. Hendes hele Fremtræden var en Personifikation af Begrebet: »Her skal Skabet staa«, og der hørte en modig Mand til at flytte det.

Oluf kom uvilkaarlig til at tænke paa Sokrates' elskværdige Halvdel og gøs for de Batailler, den nærmeste Fremtid vilde bringe ham, da han, som alle Mænd, hellig lovede, ikke at vige et Haarsbred for nogen Kvindes Vilje, naar hun ikke havde fromme blaa Øjne og guldgule Lokker. I Ungdommen vælger man helst en Madonna til Ideal.

»Fader og jeg byde vor kære Gæst hjertelig velkommen«, gentog Oluf sagte for sig, da han traadte ind i det Værelse, Stuepigen anviste ham. Forsigtig laasede han Døren efter sig for ikke at blive forstyrret af Værtinden.

»Nej, at der gives saadanne Døtre, det tænkte jeg ikke paa, da jeg ønskede min Præst en Datter. Gamle, stygge Piger burde ingen

Fædre have og blive til Skuffelse for unge Mænd, hun vil gøre mig Opholdet her utaaleligt. Gid Halfdan var her og kunde dele Byrden med mig, saa vilde jeg bære den lettere; han forstaar saa godt at skyde hver lille Ubehagelighed til Side.

Ærgerlig saa han sig om i Værelset, som frygtede han at finde hendes Genfærd i hver Krog, men hvor hans Øje faldt hen, mødte han Blomster og Poesi, Stuen var hyggelig og tydede paa, at en Kvindehaand havde kæmpet imod de kalkede Vægge og det lave Loft, for at berøve dem det tarvelige Præg og sprede Poesiens Ynde over Materialets Fattigdom. Man skulde næsten tro, at et Jomfrubur var bleven plyndret for at berige det lille Gavlværelse!

Men i Stedet for at føle sig tiltalt af den Hygge, som synlig omgav ham i hver Krog, blev han utaalmodig og ærgerlig, han følte en uimodstaaelig Trang til at tilintetgøre det hele omhyggelige Værk, som skrev sig fra en Skabning, der lignede den Præstedatter saa lidt, han havde set i sin Indbildning. Hans Skuffelse og Vrede gik først ud over de dejlige Blomster, der duftede ham fredelig i Møde, han tog dem ubarmhjærtig op af det grønne Leje, som var beredt dem, aabnede Vinduet og kastede dem ud.

»De tossede Blomster giver kun Hovedpine, jeg kunde ikke udholde at have dem i Værel-

set,« sagde han næsten undskyldende, og før de havde naat Jorden var hans Vrede forbi. I et Nu stod hele hans Taabelighed klar for ham, og han skammede sig over sig selv.

»Hvad kan den stakkels Pige gøre for, at hun ikke er ung og smuk,« sagde han halvt højt. »Det var en daarlig Tak for hendes Omhu.« Hurtig ilede han ned for at samle de mishandlede Blomster op og anbringe dem paa deres forrige Plads, men da han kom ned i Haven var Blomsterne borte, og kun en knækket Rose fortalte, at de havde ligget der.

Han tog Blomsten op med en Følelse af Skam, som han aldrig før havde følt, og satte den omhyggelig i Vand med det faste Forsæt aldrig oftere at lade en tilfældig Skuffelse faa en saa uheldig Magt over Forstand og Hjærte. I det samme lød en sagte ængstelig Banken paa Døren, og Præsten kom for at hente ham til Bords.

Det var ikke med Ungdommens kække, faste Skridt, han gik ned til Spisestuen, han følte sig næsten som en Forbryder, der skulde modtage sin Dom. Ængstelig aabnede han Døren og ventede at blive modtagen af Frøken Hannes strænge, alvorlige Blik, og maaske en velfortjent Irettesættelse, men til hans store Forundring rakte hun ham nok saa blidt Haanden,

og et venligt Smil lagde sig som et Slør over Pandens Rynker og Mundens strænge Linier. Han greb hendes Haand og trykkede den næsten kærligt, det var et Sonoffer, han bragte sin egen Daarskab, saa gik han et Par kækkere Skridt frem i Værelset og stod pludselig ... lig Loths Hustru, forvandlet til en Saltstøtte, han kunde ikke røre sig af Stedet. Der, ved det lille Bord i Vindusfordybningen, stod hans Drøm lyslevende og ordnede de stakkels mishandlede Blomster omhyggelig i en Vase, det var som om hendes fine, hvide Hænder kærtegnede hver enkelt Blomst, for at trøste dem for den ublide Skæbne, de havde lidt.

Deres Blik mødtes — hendes var koldt, næsten bebrejdende, hans var fuldt af Skam og Sorg.

»Min Broderdatter Helga,« sagde Præsten præsenterende.

Oluf bukkede ikke, han formaaede næppe at røre sig, saa betagen var han i det Øjeblik; men Frøken Hannes skrattende Stemme vækkede ham af hans Bedøvelse.

»Min Kusine kan De altid faa Tid til at se paa,« sagde hun haardt, og Smilet var rent forsvundet, — »men Maden bliver kold — den har ikke Tid at vente,« og hun gik med raske Skridt

hen til Spisestuen, og de andre fulgte hende langsomt.

Ved Bordet gav Frøken Hanne en lang Monolog til bedste, som ingen gjorde hende stridig, Præsten passede sin Tallerken, og Helga saa fra den ene til den anden og undrede sig i Stilhed over den gode Appetit, Studenten havde, som af lutter Fortvivlelse slugte det ene Stykke Steg efter det andet.

»Ja, Landlivet er en Idyl, Hr. Halkær, jeg kan begribe, at De sværmer for det,« sagde Frøken Hanne og gjorde forgæves Forsøg paa at se smægtende ud. »Blomster og Maaneskin udgør vor Poesi.«

»Jeg tror, at Herren holder mere af Lammesteg end af Blomster,« sagde en blid Stemme.

Hvad havde Oluf i dette Øjeblik ikke givet for at have sin Vens Talegaver, Halfdan vilde ikke have manglet Svar, men som en ulykkelig Skoledreng sad han der med blussende Kinder og kunde ikke finde paa et bevinget Ord, der formaaede at frelse ham ud af den pinlige Situation.

»Helga er forfærdelig prosaisk, hun er i Stand til at slukke hver Gnist af Poesi hos sine Omgivelser,« sagde Præstedatteren og tilkastede den unge Pige et bistert Blik.

»Nej, de smaa Gnister lader jeg ulme i Fred, det er kun de blussende Fyrværkerier, jeg forsøger at slukke, for meget Lys blænder mit svage Syn. Maa jeg byde Studenten et Stykke Steg til?«

I det Øjeblik hadede han næsten den blide, melodiske Stemme, som med saa uskyldig en Klang bibragte ham Saar paa Saar, dog hans medfødte Ubehjælpsomhed og Undseelse var stærkere end hans Harme, og han laante hende kun et sky Blik, men sagde ikke et Ord.



FJERDE KAPITEL.

Tre Dage havde Oluf tilbragt i Præstegaarden. Pastoren var han hver Dag kommet et Skridt nærmere, Hanne var kommet ham to Skridt for nær, men med Helga havde han ikke vexlet et Ord, kun modtaget smaa, spidse Pile, som stadig ramte. Dette Liv blev ham næsten utaaleligt, og han lovede sig selv at gøre Ende paa denne Kamp.

Den unge Pige var i Haven for at plukke Stikkelsbær.

Med Magt kastede Oluf den forhadte Skyhed fra sig og gik med faste Skridt hen til hende; det var første Gang, han frivillig søgte hendes Selskab.

Da hun saa ham komme, skød hun forundret Solhatten tilbage for bedre at se, og tabte i et uagtsomt Øjeblik Kurven med de plukkede Bær, som spredtes paa Jorden.

»Det var Deres Skyld,« sagde hun ærgerlig.

»Saa lad mig bære Straffen,« svarede han undskyldende, — »jeg skal samle hvert Bær op igen.«

»De forstaar bedre at sprede end samle,« sagde hun kort og begyndte atter at plukke.

Han lagde sig ned for at sanke Bærrene op, hun holdt sin Kurv højt i Vejret: »Hvad der har ligget i Støvet, har tabt al Værd.«

»Ikke altid, jeg kastede en Gang en Buket, som stod paa mit Bord, i Letsind ud af Vinduet ....«

Hun sænkede Kurven og saa paa ham.

»Men jeg angrede strax min Gærning.

Hun begyndte ivrig at plukke.

»Fra det Øjeblik, den laa paa Jorden, fik den først Værd for mig. Jeg ilede ned for at samle den op.«

Hun vendte Hovedet lidt til Siden, og et næsten umærkeligt Smil gled over hendes Ansigt.

»Dog, jeg fandt kun en knækket Rose, den var alt hvad der var tilbage af hele Rigdommen. Jeg tog den op af Støvet og vilde ikke bytte den for hele Sommerens Pragt.«

Hun svarede ikke, men blev ved at plukke.

»Da jeg saa Dem første Gang, kastede jeg mit Skjold og stod forsvarsløs i samme Stund. De har ikke været en ædelmodig Fjende, De

har tilføjet mig Saar paa Saar. De tænkte: Den fejge fortjener ikke bedre Lod — og De havde Ret; men for Fremtiden skal mit Valgsprog være: Med Skjoldet eller paa Skjoldet ... begynd kun Kampen for fra, jeg er beredt at optage Handsken.«

Hun udstødte et lille Skrig. Altfor uagtsom havde hun plukket de sidste Bær, en skarp Torn havde saaret hende, og Spidsen var bleven tilbage i Fingeren.

Han tog hendes Haand, hun forsøgte at trække den til sig.

»Nej, Haanden faar De ikke, før Tornen er ude, De véd, Frøken, jeg holder Forbindtaske,« sagde han smilende.

Hun lod ham have sin Vilje, men Haanden skælvede let i hans, og Blodet brændte varmt i hendes Kinder.

Tornen var trængt dybt ind, den lille Operation var ikke uden Smerte, hvor let og behændig den end var udført, men ikke en Muskel bevægede sig i hendes Ansigt.

»Tak,« sagde hun hurtig, »nu er Tornen ude af Fingeren.«

»Og Braadden af Vreden?« spurgte han bønlig. »Dette er min første Praxis — lad det være mit første Honorar.«

Hun saa et Øjeblik paa ham, tog sin Kurv

og begyndte at gaa, men vendte pludselig om igen og sagde: »Skjoldet kan De kaste, der er ikke længere Brug for det, og ilede saa hurtig bort.

Nej, nu behøvedes der intet Skjold mere, Pilen havde Helga tabt, men den vingede Gud havde taget den op, og den blinde Skytte sigter sjælden fejl.

Den lille Forpostfægtning havde klaret Vejen for dem, og kun en enkelt Spion stod paa Lur for at føre Fjenden ind i Lykkens Lejr.

Den Vending, Sagen havde taget, faldt ikke i Hannes Smag, en lille Malurtsdraabe blandede hun stadig i deres Bæger. Det blide Smil, hun før havde fremtryllet, havde ikke været nogen heldig Done, Fuglen var uskadt flagret forbi den; til Straf var det nu banlyst fra hendes Ansigt, og de hjemlige Gæster: Utilfredshed og Gnavenhed, havde atter indtaget deres gamle Plads til stor Ulempe for de to, der drømte deres første Ungdomsdrøm. Men blev Præstegaarden dem altfor trang, da sværmede de i Skov og Mark og vare saa glade som Fugl under Sky.

Han elskede hende af hele sin Sjæl og med en Styrke, som næsten gjorde ham svag, men aldrig talte han om Kærlighed til hende.

Og hun! Hun havde aldrig kendt Kærlighed.

Hendes Fader var død, før hun blev født, hendes Moder gik bort, da hun var faa Dage gammel; hendes gamle Onkel var god, men meget svag og gik aldeles i sin Datters Ledebaand, og hun var aldrig ødsel med Kærlighed, hun havde mere Galde end Hjærte, det havde stakkels Helga ofte mærket. Nu kom Kærligheden som et Under over hende, hun modtog den jublende, hun behøvede ingen Ord, Solen skinnede varmt over hende, dens Straaler fandt Vej til hendes Hjærte og lyste op der inde.



Femte Kapitel.

Lykken og Glæden er lig Trækfuglene, og ligesom disse tage de Sommeren og Varmen med sig, naar de forlade den gamle Rede.

Kun fjorten Dage havde Oluf tilbragt i Præstegaarden, og allerede havde Sorgen gjort sit strænge Krav gældende. Halfdan havde bragt ham et tungt Budskab, som kaldte ham til sit Barndomshjem for at begrave den sidste af sine Forældre.

Hans Fader var pludselig død af et Slagtilfælde, og Halfdan som ikke vilde lade et Brev bringe denne sørgelige Efterretning, var selv ilet ud til Vennen for at følge ham paa den tunge Rejse.

Slaget traf Oluf saa uventet, at han en Stund bukkede under for Smerten. En heftig Hjærnekongestion bandt ham i flere Dage til Sengen, og Halfdan og Helga plejede ham med utrættelig Omhu.

Det var ved Olufs Seng, han traf hende første Gang. Han havde ikke Øje for hendes Skønhed, hun saa ham næppe, og dog vare de som gamle Bekendte, Angest og Uro for Vennen forenede dem. Naar hun lagde Bandagen paa Olufs Hoved, trykkede Halfdan den fine, hvide Haand med Varme, han syntes, han stod i Gæld til hende for den Omhu, hun viste den syge, og naar han opmuntrede og trøstede hende, da lyttede hun med stille Taknemmelighed dertil, hun trængte saa haardt til Trøst, hun syntes, at de to havde sluttet en Pagt sammen om at holde Faren borte og frelse ham.

Oluf kom sig hurtig, og lige saa snart han formaaede at holde sig oppe, blev Rejsen bestemt.

Han skiltes kun med Smerte fra det Hus, hvor han havde lært Lykke at kende. Ordet, som skulde afgøre hans Fremtid, brændte paa hans Læber i Afskedsstunden, og Helgas dybe Bevægelse spaade ham Held. Men Glæden og Sorgen vilde han ikke blande, han trængte til hele sit Mod, og han sagde til sig selv: »Her behøves ingen Ord, hun kender mit Hjærte, hun er min, lige saa sikkert, som om Præsten havde lyst sin Velsignelse over os,« saa sluttede han hendes Haand fast i begge sine, slap den med

et Suk og sprang op i Vognen, som frygtede han at tabe Herredømmet over sig.

Halfdan kom langsomt efter. Det, han havde set i Olufs Blik, fik hans Hjærte til at banke heftigt; først i det Øjeblik, han læste Kærligheden i Vennens Øje, fik den Liv i hans eget Hjærte, og med Skræk saa han det Svælg aabne sig, som vilde sluge deres Venskab, der var en Del af deres Liv.

Præsten og Frøken Hanne stod og viftede med deres hvide Tørklæder, saa længe de kunde øjne Vognen, men Helga var pludselig forsvunden.

Tavse sad Vennerne ved hinandens Side. Den ellers saa veltalende Halfdan havde ikke et Ord at sige, og Oluf lagde ikke Mærke til hans forandrede Væsen, hans egne Tanker vare rige nok til at holde ham med Selskab.

Ved at svinge om et Hjørne kom de tæt ind til en Bakke, som Landevejen var skaaren ud af, pludselig faldt en Blomsterregn ned over dem. Oluf stirrede i Vejret og saa en Flig af Helgas røde Kjole vaje i Vinden, men i næste Øjeblik var den forsvunden, thi Vognen ilede hurtig frem. Da han atter fik Tanke for Blomsterne, laa kun en enkelt knækket Hybenrose i hans Skød; han saa sig forundret om, men Vennen sad rolig, og Oluf anede ikke, at de sav-

nede Blomster laa ved Halfdans uroligt bankende Hjærte.

»Hver Gang hun tilkaster mig en hel Buket, falder kun en enkelt knækket Rose i min Lod,« sagde han halvt sagte; men Halfdan sad med lukkede Øjne og lod ikke til at høre hans Ord.



Sjette Kapitel.

Begge Vennerne havde taget deres Examen. De bode endnu sammen. Oluf havde fuld Tillid til sin gamle Kammerat, men hver Gang han vilde tale om sit Ophold paa Præstegaarden eller blot nævne Helgas Navn, vidste Halfdan altid behændigt at undgaa al Fortrolighed i den Retning.

Siden Faderens Død var Olufs Kaar blevne betydelig bedre, den gamle Halkærs Virksomhed som Lærer havde kun givet Familien en kummerlig Existens, men i hans sidste Leveaar havde han arvet en velstaaende Slægtning, og da Oluf var hans eneste Søn, var han økonomisk stillet uafhængig.

Halfdans Kærlighed til Oluf var tiltagen, der var kommet en sygelig Ømhed over hans Følelser, som ikke hørte til hans Natur, han viste ham en Omhu og Hensyntagen, som han aldrig tid-

ligere havde vist nogen; det rørte Oluf dybt, og dog var der kommet noget fremmed imellem dem, der ligesom et Spøgelse var trængt igennem lukkede Døre, de følte begge, at det var der, men søgte at skjule det for hinanden.

Olufs Tanker var stadig hos Helga, og skønt han flere Gange havde skrevet til Præsten, havde han — et gammelt Løfte tro til sin afdøde Fader — som han i Afskedsstunden havde været nær ved at bryde — ikke villet fri til hende, før han havde endt sin Examen. Hans Fader havde paa Grund af sin tidlige Forlovelse opgivet Embedsvejen og havde maattet bøde haardt for det sit øvrige Liv.

Der var kun faa uopsættelige Forretninger tilbage, før han som fri Mand var Herre over sin Tid, saa vilde han tilbringe de første Vaarmaaneder sammen med sin elskede og i Fællesskab med hende fryde sig over Naturens Opvaagnen; hver blaa Sky, hver Spire, hver Knop vilde de glæde sig over, og saa skulde Kampen først rigtig begynde — Kampen for deres fælles Fremtid ... ja hun var aldrig ude af hans Tanker, og derfor deltog han ikke med Halfdan i Selskabelighed, han vilde helst være ene med hende.

En Aften sad han ligesom lidt mod i Hu og tænkte paa Halfdan:

»Hvorfor ligesom skyder han Fortrolighed til Side, hvor ofte har jeg ikke været lige ved at fortælle ham alt, hvad der fylder mine Tanker, men hver Gang flygter han fra mig, jeg tror virkelig, at han er jaloux, han vil ikke, at nogen maa staa imellem vort gamle Venskab og skygge for det... han kender hverken hende eller mig, vi vilde blot blive to til at elske ham.«

Han besluttede nu bestemt at tale med Halfdan, enten han saa var villig eller ikke til at modtage hans Fortrolighed.

Netop paa den Tid var hans Ven oppe før Lærken og gik strax ud og kom først hjem, naar Oluf allerede var gaaet til Ro.

For hver Dag, der gik, blev den Forandring, som var foregaaet med Halfdan, mere synlig og begyndte for Alvor at ængste Oluf, som slet ikke kunde forstaa sin Ungdoms Ven. At der var noget, som laa tungt paa hans Hjærte, det følte han, men det var første Gang, at denne Byrde ikke blev delt med ham, og det smertede Oluf.

Han havde ikke rigtig Lyst til sit Arbejde, han tog den ene Bog efter den anden og bladede i dem, uden at hans Tanker fandt Hvile. Til sidst rejste han sig op og saa sig om i Stuen, som var der noget, han savnede og længtes efter.

Halfdan var for flere Timer siden gaaet paa et Bal, hvortil Oluf ogsaa var inviteret.

Han gik frem og tilbage med en Iver, som skulde han tilbagelægge en lang Vej, standsede saa pludselig ved Skabet og tog sin Selskabsdragt frem.

»Hvorfor skulde jeg egentlig altid sidde hjemme, er Glæden ikke skabt for mig som for ham,« sagde han ærgerlig. »Jeg kender ingen Grund, som skulde holde mig tilbage. Han bad mig ikke en Gang om at følge med, jeg tror, han helst vil være fri for mit Selskab, men jeg vil gaa derhen alligevel — til Trods for ham — til Trods for hele Verden.«

Han standsede og lo over sin egen Ivrighed. »Jeg er en Nar,« sagde han rolig, »hvad bryder Verden sig vel om mig. Hvor kunde det ogsaa falde Halfdan ind at tage mig med, jeg er jo vant til at sidde ene hjemme; men i Aften vil jeg paa Bal, var det end for sidste Gang.«

Hans Stemning blev paa engang vemodig, der kom en Følelse over ham, som skulde han tage Afsked med Verden. Da han var kommen paa Trappen, fik han pludselig Lyst til at vende om, men blev forhindret deri af en Bekendt, som mødte ham.

»Nej, saa du gaar alligevel paa Bal,« sagde den unge Mand, »lad dig endelig ikke genere,

hvad jeg har at sige, kan jeg fortælle undervejs. Jeg følger dig til Døren.«

Og Oluf fulgte mekanisk efter ham.

Balsalen var glimrende oplyst. I det første Øjeblik blev Oluf blændet af al den Pragt, som mødte hans Øje, men forgæves lod han sit Blik glide hen over de dansendes Rad, Halfdan var ikke iblandt dem. Han søgte fra Gruppe til Gruppe, fra Værelse til Værelse, den savnede var ikke til at finde. Han vilde allerede vende tilbage til Balsalen, da han fra et lille Kabinet hørte en Stemme, som han vilde have genkendt blandt tusinde.

»Jeg vil aldrig tro Dem,« sagde Helga halvt sagte.

»Saa tro i det mindste, at Ingen, Ingen kan elske Dem som jeg.«

Han knælede for hende, ængstelig vilde hun rejse ham op, hun bøjede sig ned over ham, han slyngede sin Arm om hendes Liv og trykkede hende med Lidenskab til sit Hjærte. Et Øjeblik var hun maalløs af Angest og Overraskelse, hun manglede Kraft til at støde ham tilbage, men lukkede svimlende sit Øje .... og da hun aabnede det igen, stod Oluf i Døren. Det var kun et Sekund, han viste sig, men dette Øjeblik var nok til at gengive Helga Fatningen. Med

Rædsel stødte hun Halfdan fra sig og sagde med Graad i Stemmen:

»De har dræbt min Lykke — gaa, jeg hader Dem.«

Som en beruset vaklede Oluf igennem de oplyste Sale, alle saa efter ham, smilede og trak paa Skuldrene, blot de enkelte, som lagde Mærke til Udtrykket i hans Ansigt, fik Følelsen af, at det var en Skibbruden, som forlod Ballet.

Han gik Gade op og Gade ned, han vidste ikke, hvor han var eller hvad der var hændet, han følte blot én stor, navnløs Smerte, som tog Tanken fra ham, som bøjede hans Legeme og truede med at berøve ham Forstanden.

Han var naaet ud paa Vesterbro og gik forbi en af de mange Danseboder, som den Gang fandtes der — Musikken lød ud derfra, han standsede, tog sig pludselig til Hovedet — aa, hvor det smertede — han syntes ikke, han kunde holde sig oprejst, han maatte støtte sig til en Mur, og endnu bestandig spillede de der inde; hvor den Musik gjorde ondt i hans Hoved — og i det samme kom Tanken som et Lyn i en mørk Nat, og han huskede alt, hvad han havde set.

»Troløs — troløse begge — de eneste, jeg elskede paa Jorden — gid jeg var død — enten de eller jeg — vi kan ikke leve i Verden sammen, min Gud, selv din Himmel vilde blive til

Helvede, hvis de og jeg var der oppe — aldrig se dem mere — aldrig, aldrig —«

Saa forsøgte han at samle sig, han vilde ikke bukke under, ikke blive syg og se Halfdan ved sin Seng, nej, han vilde være stærk, saa længe han var i København — men bort vilde han, bort, og naar han først var kommen ud af Landet, var det ligegyldigt, hvad der blev af ham, saa maatte de gærne høre, at han var død ene og forladt i et fremmed Land.

Der kørte en Droske forbi, han vinkede ad den og kørte saa til sit Hjem, han maatte være der, før Halfdan kom.

Lampen stod endnu og lyste paa Bordet, han havde glemt at slukke den, før han tog paa Ballet.

Han sank om i Sofaen og saa ud i Værelset, det var for ham, som om Aar vare gaaede, siden han forlod det.

Hvor koldt, hvor uheldsvangert, hvor dødelig trist alt saa ud der inde!

Han trykkede Haanden fast imod sit Bryst, han var lige saa forandret som Værelset, han kendte sig ikke selv, ikke den Understrøm af Lidenskab, Had og Vrede, som rasede der inde; det brændte og sydede i Hovedet; det var, som om alt hvirvlede imellem hinanden, og dog var

Hjærtet saa koldt, saa dødt, som om der aldrig mere kunde komme Liv i det.

Saa rejste han sig pludselig op og aabnede sin Pult, tog Papirer ud af den og pakkede dem sammen. Halfdans Portræt tog han ned og lagde omvendt paa hans Skrivebord, og ved Siden af Fotografiet lagde han et helt Aars Leje og skrev med fast Haand: »Min Husleje«.

Først vilde han tage sit eget Portræt bort, men betænkte sig og lod det staa.

»Han kan selv tilintetgøre det, det hører mig ikke til.«

Saa pakkede han sin Vadsæk, og til sidst tog han sine rede Penge og Værdipapirer, saa sig endnu en Gang om i Værelset, slukkede Lampen og gik bort og lod sin Ungdom med alle dens lyse Billeder tilbage, for at optage Mandens byrdefulde, alvorlige Gerning.

»I Danmark kan jeg ikke blive, jeg maa bort, langt bort, nu er Arbejde alt for mig, jeg har Penge nok for at kunne uddanne mig, kun Arbejde kan dræbe Tanken.« Han sukkede dybt og hviskede: »Jeg bliver den aldrig kvit, det er den, som vil dræbe mig, jeg hører ikke til dem, som kan glemme.«



Syvende Kapitel.

Halfdan kom ikke hjem den Nat, da han forlod Balsalen, gik han ud ad Frederiksberg, han følte, at han ikke havde Kraft til at møde Oluf, før den Storm, som rasede i begges Sind, havde lagt sig lidt, og Forstanden i Stedet for Vreden kunde indtage Dommersædet.

Han vidste, at hele Uretten var paa hans Side, og ikke selv den strængeste Dommer kunde have dømt ham strængere, end han dømte sig selv .... men Oluf var saa meget bedre end andre dødelige, han vilde veje Lidenskab med Synd, og saa vilde han lægge sit ædle, gode Hjærte med i Vægtskaalen, og det vilde slette en Del af Skylden ud .... naar han blot lod ham have nogle Timers Ro til at klare Forholdet.

Han vilde gaa lige hen til ham, slynge sine Arme om Vennen og saa fortælle ham hele Sandheden, sige, at Helga ingen Skyld havde, men elskede ham bestandig lige højt.

Halfdan havde gaaet sig dødtræt, men Tanken var klar og Modet friskt, da han hen ad Morgenen gik hjem .... men da han havde aabnet Gadedøren og skulde gaa op ad Trappen, kom der en kvælende Angest over ham, han gik saa sagte, som om der var Lig i Huset, og da han aabnede Døren til deres fælles Lejlighed, vovede han næppe at se sig om, han listede sig igennem Dagligstuen ind i Soveværelset, begge Senge stode tomme ... hvor var han, hvor var Oluf, havde det ogsaa skortet ham paa Mod at komme hjem, var han bange for sig selv, trængte ogsaa han til, at Vreden skulde lægge sig, han plejede dog at være Herre over sig selv, og jo vigtigere og større Sagen var, desto mere voxede hans Selvbeherskelse, det var kun Smaating, som kunde bringe ham ud af Ligevægten.

Han gik ind i Dagligstuen og satte sig ved sit Skrivebord for at vente paa Olufs Hjemkomst, han var saa træt, at han ikke længere kunde holde sit Hoved oprejst, og lagde sine Arme paa Bordet og Hovedet paa dem; snart faldt han i en tung Søvn, som han først vaagnede af, da Solen skinnede ham lige ind i Ansigtet. Halfdan fo'r angestfuld op og saa sig om; saa huskede han alt, hvad der var foregaaet paa Ballet, og Sorgen kom som en Byrde og knugede ham,

han manglede Kraft til at bære sit Legeme og maatte støtte sig.

Solen faldt hen over Skrivebordet, paa hans eget Portræt, og tæt op ad Billedet laa en Bunke Penge.

I samme Øjeblik stod Skilsmissen for ham, han greb det Stykke Papir, som laa ved Pengene: »Min Husleje« — intet mere.

Næsten lydløs hviskede han: »Mit Portræt betyder Afsked i Vrede, Pengene opløser alt Fællesskab .... Gud hjælpe mig til at finde ham og røre hans Hjærte.

Pulten og andre Smaating, som tilhørte ham, var bleven tilbage, men Klædeskabet var tomt.

»Hvor stor en Sorg kan et Menneske vel bære,« tænkte han og lod Haanden glide hen over Panden, »jeg trode aldrig, saa tung en Smerte skulde ramme mig. Jeg har elsket ham højere end alle andre; selv hende kunde jeg miste uden at knuses, men ham, hans Venskab ....« Saa gik han ud for at søge ham op. Han gik til alle Hoteller, ledte paa hvert Sted, det var ham muligt at kunne finde ham, men alt forgæves. Til sidst henvendte han sig til Opdagelsespolitiet, dog intet hjalp, Oluf Halkær var forsvunden, og Maaned gik efter Maaned, uden at han fandt mindste Spor.

»Han hører ikke til dem, som selv kunne

berøve sig Livet, dertil har han for megen Gudsfrygt og for fast en Karakter, han er ikke fejg, han løber ikke af Post for at befri sig for Sorgen. Desuden har han taget Penge og Klæder med, han maa have skjult sig et eller andet Sted, men han vil blive funden, han lader altid Spor efter sig, og jeg vil aldrig ophøre at søge efter ham.«

Helga var taget tilbage til Præstegaarden. Hun stolede paa Halfdans Løfte: at fortælle Oluf Alt; men for hvert Brev, hun fik fra ham, blev Haabet svagere og svagere om nogensinde at finde ham igen, og Roserne svandt fra hendes Kinder og Glæden fra hendes Sind. Hun klagede aldrig, hverken Onkelen eller Kusinen mærkede den Forandring, som var foregaaet med hende, saa gradevis var den indtraadt med det svindende Haab, kun forundrede Hanne sig over hendes store Taalmod, intet i Verden formaaede længere at fremkalde hendes Ivrighed og Vrede. Det var ikke efter Hannes Hoved, hun elskede Kamp og søgte den som en Nydelse. Det eneste, som formaaede at rive Helga ud af den sløve Ro, hun var nedsunket i, var Halfdans Besøg, som indtraf et Par Gange om Aaret.

De var bestandig sammen og talte hele Tiden om Oluf, og aldrig blev Helga ked af at lytte efter alle de smaa Begivenheder, som Half-

dan mindedes fra deres Barndom til den Dag, de skiltes, og aldrig blev han træt af at fortælle.

Saaledes svandt flere Aar. Halfdan Helmer havde utrættelig fortsat sin Søgen, men hverken i Ind- eller Udlandet fandt han mindste Spor.

Olufs Banquier havde udbetalt ham sin Kapital i rede Penge, før han forsvandt, mere vidste han ikke at fortælle.

Nu var Halfdan bleven træt. Naar det var Oluf Halkærs bestemte Vilje at forsvinde fra Helga og ham, saa vilde han føje sig efter den og opgive at søge efter den, som undflyede ham.

Saaledes svandt Aar efter Aar, hans Fader var død og efterlod ham en stor Formue, et godt Embede havde han ogsaa faaet og var saaledes i Besiddelse af Livets ydre Goder; men hans Hus var ensomt, han formaaede ikke at bejle til en anden Kvinde, saa længe Helga saa aldeles optog hans Hjærte.



Ottende Kapitel.

Det var en ualmindelig lang, kold Vinter. Man frøs i Byerne, men ude paa Landet var det værre. Kakkelovnen formaaede ikke at holde Kulden ude, hvor meget der end blev fyret.

Om Natten var det rent galt, Vandet frøs i Karafferne, og mange gamle Folk bukkede under for Frosten. Magasinovnen var endnu ikke opfunden, og naar Ilden var gaaet ud, varede det ikke længe, før Varmen svandt og Thermometret viste under Frysepunktet.

Den gamle Præst paa Møen, som i mange Aar havde givet Helga et Hjem, led meget ved denne usædvanlige Kulde.

Hans Datter havde Aarene gjort endnu mere urimelig; hun havde kun én Glæde: at Helga ikke havde mere Udsigt til at blive gift end hun, da det ikke lod til at Oluf vendte tilbage. Paa Halfdan Helmer forstod hun sig nu slet ikke —

han maatte have haft Helga til bedste, den Tanke faldt hende aldrig ind, at det var hendes Kusine, som holdt ham tilbage.

»Har du set, at Helmer er bleven Amtsforvalter? Det er en stor Lykke, den unge Mand har gjort, du kan tro, nu gifter han sig, véd du hvad, Helga, han er en rigtig Vindbeutel, en Kurmager og en letsindig Fyr. Du skal se, han tager en ganske ung Pige, der har Penge, mindre kan ikke gøre det.«

»Jeg tror, du gør ham Uret, Hanne, han er rig nok til at gifte sig med en fattig Pige, at han helst vil have en ung Brud, kan jeg ikke fortænke ham i, gid hans Valg maa blive godt, han trænger til at blive lykkelig.«

»Og det siger du! Nej, bild mig aldrig det ind, du skulde ønske ham Lykke... han, som nu i flere Aar har holdt dig for Nar... nej, saa naiv er jeg dog ikke; du lader kun saa from og god, men hvad har det hjulpet dig, er du kommet et Skridt videre end jeg, nej, min Pige, vi kan rolig sidde her og lade Mos gro paa os, der er saamænd ingen Ridder, som vil hente os.«

Helga blev blussende rød, hun skammede sig paa Hannes Vegne, men svarede intet — hvad vilde det ogsaa nytte til.

I en Lænestol, som stod nær ved Kakkelovnen, sad Pastor Hammer indpakket i et Slumre-

tæppe, han var bleven meget gammel i de sidste Aar. Han havde sat sig i Forbindelse med en af sine Bekendte i København, for at denne skulde skaffe ham en Kapellan; men selv en saadan Begivenhed kunde ikke glæde Hanne, hun havde dog saa megen Selvkritik, at hun indsaa, at hun ved Siden af Helga ikke kom til at trække det længste Straa, og netop derfor var hun saa bitter.

Helga rejste sig for at svøbe Tæppet fastere om den gamle Mand, han klappede hendes krøllede Hoved.

»Helga, jeg tror ikke mere, jeg vil gaa i Seng, Natten er saa kold, jeg foretrækker at sidde her i Kakkelovnskrogen, jeg kan selv fyre i den.«

Hanne saa rasende op:

»Naa, det manglede bare ... sidde oppe om Natten og fyre og maaske sætte Ild paa Huset, nej, det skal vi dog ikke have noget af, du maa finde dig i Kulden saavel som alle vi andre.«

Han bøjede Hovedet og saa ned paa sine magre Hænder, som han ustandselig gned imod hinanden.

»Ja, ja da, Barn, saa gør vi ingen Forandring, du har Ret, det gaar mig ikke værre end jer andre.«

»Jo, Onkel, det er langt værre for dig, der

er gammel, end for os unge. Læg dig kun rolig, Ilden skal ikke gaa ud i din Ovn, det skal jeg sørge for, nu gaar jeg ind og fyrer, jeg skal lægge nogle ordentlige Knuder i, stol bare paa mig.«

»Jeg tror, Pigen raser, hvad mener du?«

»Det skal du aldrig bryde dig om, i Nat vil jeg ogsaa have en Vilje; du ser, at Onkel er syg, jeg tror, han har Feber, vær nu skikkelig, Hanne, du skal jo ingen Ulejlighed have.«

Hanne blev pludselig alvorlig, hun havde aldrig rigtig tænkt over, at hendes Fader var gammel og kunde dø, men da hun nu saa paa ham, blev hun pludselig bange .... hvad skulde der dog blive af hende, hvis han døde, hun turde ikke tænke derpaa, det var ikke Angesten for at miste Faderen, blot sin egen forladte Tilværelse, hun dvælede ved.

»Han kan ikke dø ... han tør ikke dø, han har jo intet gjort for at frelse mig fra Fattigdom,« sagde hun med Rædsel.

»Stille, Hanne, i Morgen sender vi Bud efter Lægen, i Nat passer jeg ham, du kan lægge dig rolig.«

Den gamle Mand havde hørt Datterens Udraab, han knugede de skælvende Hænder fast sammen og sagde til sig selv:

»Jeg har levet for længe, var jeg død ime-

dens hun var yngre, saa kunde hun selv have sørget for sig .... Gud véd, jeg har ment det godt med dem alle, men Kaldet er lille, og Fordringerne har været store... mit stakkels Barn, hvad skal der blive af hende.«

Saa sank Hovedet træt ned paa Brystet, og tunge Taarer faldt paa de magre Hænder.

»Græd ikke, gode Onkel,« sagde Helga rørt, »husk, hvad du saa ofte har sagt til mig:

»Ikke én Spurv falder til Jorden uden Herrens Vilje.«

Hvorfor skulde Herren ikke tage dine stakkels Spurve under sin kærlige Vilje, selv om vi ikke har fortjent det.«

Han klappede hendes blege Kinder, han havde gærne lagt sit trætte Hoved ved hendes Bryst, men turde ikke, han vidste, at et strængt Blik hvilede paa ham, og den gamle Herrens Tjener havde en smertelig Følelse af, at Hanne ikke hørte til de Spurve, Guds Øje saa kærligt ned paa.

Han havde forsømt meget overfor hende for den kære Husfreds Skyld. Hver lille Bebrejdelse, hver lille Dadel havde hun altid modtaget med en Storm, og han elskede Fred, han havde alt for ofte glemt, at for at finde varig Fred maa der kæmpes, og nu havde hele hans Liv forvandlet sig til Underkastelse uden en eneste Sejr, og

Freden, han søgte, var flygtet fra hans Vej. Nu sad han og tænkte paa, om det ikke alligevel havde været muligt at bøje hendes stride Sind med en Jærnvilje, men han havde været svag, og hans Svaghed havde maaske ødelagt hendes Liv. Han kunde intet gøre for hende nu, og han vidste godt, at hun aldrig i al Evighed formaaede at vinde et Hjærte, Fattigdom og Ufordragelighed kan ikke finde Rum i én Rede, de tage begge for stor en Plads.

Med den riges Fejl bærer Verden over, den fattiges bliver strængt dømt... og hun trængte saa meget til sine Medmenneskers Barmhjærtighed.

Hele Natten sad Helga i en stor, gammeldags Lænestol i Onkelens Sovekammer. Hun vedligeholdt Ilden i Kakkelovnen og lyttede til hans Aandedræt. Den gamle Mand sov efter de mange Sindsbevægelser, han havde haft, og vaagnede først hen ad Morgen med brændende Hænder og blussende Kinder.

Der blev strax sendt Bud efter Lægen. Sygdommen tog stærkt til, og Lægen kunde kun give dem ringe Haab; det var en hidsig Feber, den gamle Mand havde paadraget sig.

Helga var Sygeplejerske, og Hanne havde beholdt Regimentet over Husvæsenet, men underlig nok skændte hun ikke mere, hun lukkede

Dørene sagte og gjorde i det hele taget saa lidt Støj som mulig. Hun var pludselig kommen til at staa for sin Overmand, en Magt, som hun frygtede og maatte bøje sig for: »Døden«. Den Nat gik hun ikke til Ro, men sad sammenkrøben i et Hjørne af Sovekamret, som vilde hun skjule sig for en Fjende.

Helga stod bøjet over Sengen og lyttede til Onkelens Aandedræt.

Pludselig slog han Øjnene op og saa underlig fraværende paa hende, men lidt efter lidt kom der Bevidsthed i hans Blik, han knugede hendes Haand og hviskede:

»Stakkels Børn, hvad skal der blive af jer, naar jeg er død, jeg ejer kun faa Hundrede Daler at efterlade jer« — saa standsede han for at samle Kræfter før han fortsatte .... »Besætningen og alt, hvad vi ejer, vil ikke være over tusende Daler værd — hvad skal I leve af?«

»Gode Onkel, jeg skal intet have, jeg kan tjene for mit Brød.«

»Ja, du, men der er ingen, som vil have min stakkels Hanne.«

Saa lukkede han træt Øjnene, men en Stund efter rejste han sig med Besvær:

»Helga, jeg dør — lov mig aldrig at forlade Hanne ... du vil blive gift — forbarm dig over hende.«

Saa sank han tilbage, og Øjnene saa ud, som de vare brustne; han gentog sagte:

»Lov det, Barn.«

»Jeg lover det, Onkel,« sagde hun højt og med fast Stemme.

I samme Øjeblik døde han.

Helga bøjede sig hulkende over ham, kyssede Øjnene i og gentog bedrøvet:

»Jeg lover det.«

En haard Haand lagde sig paa hendes Skulder, og en underlig skælvende Stemme sagde:

»Du har lovet det, glem aldrig dit Løfte!«



Niende Kapitel.

Hanne havde skrevet til Helmer, og med første Dampskib rejste han til Møen for at trøste og hjælpe de stakkels upraktiske Piger. Han ordnede Begravelsen og tog sig af Hannes Penge. Hun havde fortalt ham om det Løfte, Helga havde givet Onkelen i hans Dødsstund, og det stod strax klart for den unge Mand, at dette Løfte kun kunde opfyldes paa én Maade.

I al den Tid talte han aldrig om Oluf, og Helga havde ikke Mod til at nævne hans Navn.

En Aften, da de alle tre sad i den store, mørke Dagligstue, spurgte Hanne pludselig:

»Har De ikke siden hørt noget til Halkær? Det er min faste Overbevisning, at han er død. I fem Aar har han været forsvunden for os — han vender aldrig mere tilbage.«

»Det er des værre ogsaa min, jeg har blot manglet Mod til at sige det,« sagde Halfdan bedrøvet.

Helga ytrede ikke et Ord, men Taarerne strømmede ned over hendes Kinder; dog, Mørket skjulte dem, og et Øjeblik efter var hun forsvunden.

Hun tyde op paa sit ensomme Kammer, pressede Hovedet ned i Trækkepuden, for at ingen skulde høre det Smertensskrig, som hun ikke længere kunde tilbageholde.

Hun havde trót blindt paa Oluf, og i den svundne Tid holdt Haabet hende oppe, og selv da Haabet begyndte at svinde, forsøgte hun at bedrage sig selv og vedblev at gentage: »Han kommer nok igen, han er tro til Døden ...« men Døden havde hun ikke tænkt paa ... Døden, der tog alt, hvad hun elskede ... og midt i al sin bitre Nød stod Hanne som en Rædsel for hende; hun havde ved sit Løfte bundet hende fast til sig, og kun den store Befrier »Døden« kunde løse hende fra det Løfte ... ja, den velsignede Død, som forener det, som Verden har. skilt ad, som vilde lade hende finde alle dem, hun havde elsket og tabt.

Næste Morgen rejste Helmer. Først naar Kaldet var givet bort, kunde han underhandle med den nye Præst om Afstaaelsesvilkaarene for Dyrebesætning og Avlsredskaber og til sidst ved en Auktion sælge det gamle, skrøbelige Indbo.

Naar Hanne og Helga sad sammen om Af-

tenen, talte de om deres Fremtid. Helga foreslog, at de skulde rejse ind til København og der oprette et Pensionat, det var den eneste Virksomhed, som de kunde dele, og som de havde Evne til at bestride. Den lille Kapital, som de ved Afskeden fra Præstegaarden vilde være i Besiddelse af, kunde blive tilstrækkelig til at sætte dem i Vej; men derom vilde Hanne intet høre.

»Det vilde kun blive Slid og Slæb; man skal vænne sig til at danse efter andres Pibe, det er noget, jeg aldrig kan lære, vi vilde kun faa Ubehagelighed og Klammeri, det vil ikke komme til at gaa «

Helga sukkede dybt og gentog: »Nej, det vil aldrig komme til at gaa — men hvad i al Verden skal vi tage os for; vi er ikke dygtige nok til at informere, og Linnedsyning kan kun bringe os den dybeste Armod.«

»Der findes kun én Udvej for os, og det er Ægteskab . . . det vil sige dit Ægteskab, du maa gifte dig med Helmer, jeg har faaet andre Tanker om ham, han har elsket dig fra første Gang, han saa dig, han er trofast, han elsker dig endnu. Fra Halkær har vi intet hørt i fem Aar — enten maa han være død eller troløs; i dit Sted vilde jeg anse ham for død, det er lettere at bære end troløs — — — og, ser du, Helga, Helmer

er rig og søger et godt Embede, ham burde du ikke vrage — jeg forlanger kun et lille Værelse og frit Ophold; Pengene, Fader efterlod mig, sætter jeg paa Livrente, det bliver nok til at klæde mig for, saa ere vi begge forsørgede, og du har holdt det Løfte, du gav den døende, og gør du det ikke, saa er du en Meneder. Ja, overlad blot det hele til mig, jeg skal nok arrangere det.«

»Jeg kan ikke, Hanne, jeg kan ikke ... lever han, saa vil jeg vente paa ham, og er han død, saa er jeg Enke.«

»Enker gifter sig ogsaa, det har jeg hørt saa tidt; nej, det nytter ikke, du faar ingen Fred hverken Nat eller Dag, før du har opfyldt det Løfte, du gav min døende Fader.«

Hun holdt ærlig Ord, stakkels Helga fik ingen Fred.

Helmer kom hver fjortende Dag til Præstegaarden for at besøge dem og se, om der var noget, han kunde hjælpe dem med.

Hans Besøg var som et Solglimt i en mørk Nat. Helga glædede sig altid ved hans Komme, og aldrig talte han om Kærlighed til hende.

Den nye Præst havde købt Besætningen og Avlsredskaberne og hvad han ellers kunde bruge, og Resten blev solgt ved Auktion.

Nu skulde de forlade Præstegaarden.

Helmer havde lejet et Par Værelser til dem i København og var nu kommen for at hente dem.

Selv Hanne var bevæget, og Helga græd, som var det Lykke, hun rejste fra. I den lille, tarvelige Præstegaard havde hendes Ungdomsdrøm set Lyset, og den var begraven der, og nu rejste hun til København.

Da Halfdan løftede hende op i Vognen, trak hun Sløret tæt for Ansigtet, hun var ganske stille og vendte sig ikke en eneste Gang om for at se tilbage, men hun saa heller ikke frem, Livet laa tomt og øde for hende.

Først løftede Helmer Hanne ned af Vognen, saa tog han Helga i sine Arme og bar hende ned i Baaden. Da han satte sig ved hendes Side, vaklede hun, og han lagde Armen om hendes Liv og trykkede hende tæt ind til sig. Hun trak sig lidt angest tilbage, han slap hende og talte til Hanne.

Da de kom til København, kørte han dem til deres Bestemmelsessted.

Helga saa strax, at han havde beredt dem et Hjem i disse fremmede Værelser; de faa Genstande, de havde unddraget Auktionen, var smagfuldt blandet imellem de mere moderne Møbler, og Vaarblomster fandt hun, hvor hun saa hen.

Uvilkaarlig strakte hun begge Hænder imod ham og sagde blot det ene Ord: »Tak!«

Han bøjede sig over hende og kyssede dem.

»Hvor gærne vilde jeg berede Dem et bedre Hjem,« hviskede han

Hun trak sig sky tilbage.

Hanne derimod følte sig, for første Gang i mange Aar, tilfreds; hun havde ikke ventet at finde saa hyggeligt et Hjem, og hendes Tak var overstrømmende.

Saaledes gik nogle Maaneder. Hanne passede Huset, og Helga broderede for Butikker. De manglede intet; den unge Pige var tidt forundret over, hvor godt alt slog til.

»Her er billigere end paa Landet,« sagde hun ofte til Hanne, »eller ogsaa lægger Gud Velsignelse i de fattiges Penge. Jeg forstaar ikke, hvorledes du kan gøre os det saa godt, vi savne jo intet.«

»Jo,« svarede Hanne en Dag, »vi savne dine røde Kinder, du bliver tyndere Dag for Dag.«

Helga sukkede tungt og stirrede ud ad Vinduet.

Halfdan kom der næsten daglig ... snart et lille Løb om Formiddagen, saa et Svip efter Middag, og en enkelt Gang drak han Te hos dem, og altid bragte han Liv og Solskin med.

En Dag var hun gaaet ud, for at bringe sit Arbejde til Købmanden, og kom hurtigere, end

hun plejede, hjem. Hun havde sin egen Nøgle og kunde saaledes ubemærket komme ind i Lejligheden.

Inde i Dagligstuen hørte hun nogen tale og aabnede sagte Døren og kom lige tidsnok til at se Halfdan give Hanne Penge.

»Det er til næste Maaned; trænger De til mere, saa forlang blot, hun maa intet savne. Dette Liv holder hun ikke ud i Længden, hun er vant til frisk Luft, den megen Stillesidden ødelægger hende.«

Helga lukkede sagte Døren og listede sig ned ad Trappen, hun kunde ikke se nogen af dem nu, hun maatte have Tid til at samle sig.

»Altsaa solgt,« sagde hun med sammenknebne Læber, »jeg vilde hellere have sultet end modtage en Skilling af hans Haand. Var hans Hensigt end nok saa ædel, burde han have kendt mig bedre og ikke lagt saa tung en Byrde paa mine Skuldre .... og Hanne, hun har kun tænkt paa sig selv, hun har aldrig en Tanke for andre, og hende skal jeg slæbe paa til min Død ... det burde Onkel have betænkt — — — aa — stakkels Onkel, han kunde ikke andet, han bar Byrden selv taalmodig lige til sin Død, han trode, at jeg var lige saa god som han.«

Først hen ad Aften kom hun hjem. Hanne

var virkelig bange for hende, hun trode, at der var tilstødt Kusinen en Ulykke.

Træt til Døden sank den unge Pige ned paa en Stol; hun svarede ikke et Ord paa alle de Jeremiader, Hanne kom med, men tog rolig Ydertøjet af.

»Naa, saa du har solgt mig, Hanne, og vi har levet af hans Penge i flere Maaneder; det er en Skændsel, som jeg ikke kan bære, det vidste du, og derfor gjorde du det. Vi trængte ikke til fremmed Hjælp, saa længe vi havde Onkels Efterladenskab.«

»Mener du, at vi skulde bruge mine Penge, og hvis du saa døde, kunde jeg leve af Luften. Nej, min Pige, det bliver der intet af.«

»Lad os ikke tale mere derom; vi to kan aldrig blive enige.«

»Nej, for jeg lever paa Jorden, du oppe i Skyerne.«

Helga svarede intet. Hun knugede blot Hænderne sammen og stirrede op paa Himlen. Solen var gaaet ned, Maane og Stjærner havde endnu ikke indtaget den forladte Trone, det var Tusmørket, der gled hen over Himlen og sneg sig ind i Værelset og lagde sin tunge Byrde af Melankoli over hende.

»Han fortjente en bedre Skæbne, end den, jeg kan byde ham; Gud give, han kunde glemme

mig, men tage imod Almisse af ham, det vil jeg aldrig, nej aldrig.«

Det ringede paa Døren, Hanne lukkede op. Det var Helmer, som traadte ind.

Han skød Hanne til Side og ilede lige hen til Helga. Hun havde ikke en Gang Kraft til at rejse sig; hendes Ansigt var ligesom forstenet, og Hænderne, han greb, var iskolde.

»Helga, kære Helga, ønsk mig til Lykke, jeg er bleven Amtsforvalter i Aalborg. Det er ikke saa slemt et Bytte, i København taber man sig, i en mindre By vil vi komme til at indtage en hæderlig Plads, og med min private Formue vil jeg komme til at føre et behageligt Hus... naar...«

Helga hævede sit Blik, det faldt koldt, næsten bebrejdende paa Hanne.

»Vil du sørge for Aftensmaden, Amtsforvalteren drikker Te med os.«

Hanne forsvandt, og da hun vendte dem Ryggen, kom der et triumferende Smil om hendes Mund.

»Helmer, jeg véd alt, jeg saa, De gav Hanne Penge, De burde have vidst, at jeg hverken kunde eller vilde leve af Almisse.«

Han sank ned for hende og tog hendes modstræbende Hænder i sine.

»Saa er De stoltere end jeg; jeg vil nøjes

med Almisse, hvor fattig og lille den end er, naar De blot vil give mig den. Jeg véd, at jeg ikke har Deres Hjærte, at det maaske aldrig vil lykkes mig at vinde det, og dog vil jeg synes, at mit Hjem er rigt, naar De deler det med mig; tro mig, Helga, Oluf vil tusende Gange hellere vide Dem beskyttet i mit Hus, end overladt til Arbejde og Sorg med Hanne.«

»De véd ikke alt, det er ikke nok, at De faar en stakkels Pige, som intet har at give Dem; den, der aabner sit Hus for mig, maa tage Hanne med. Jeg har lovet Onkel det paa hans Dødsseng.«

Halfdan prellede tilbage og blev et Øjeblik tavs, saa strømmede Blodet op i hans Kinder.

»Jeg vidste det. Naar jeg blot opnaade den Lykke at faa dig hjem til mig, er intet Offer for stort. Jeg kunde ikke leve i den fremmede By og vide dig ene i København.«

»Er De ogsaa vis paa, at det vil blive til Lykke for Dem at faa mig? Jeg vil kæmpe tappert for ikke at blive en Byrde, jeg vil gøre min Pligt — og jeg vil søge at glemme ... men hvis De alligevel blev ulykkelig?«

»Aldrig, aldrig, du er Lykken og Fremtiden for mig.«

»Saa, i Guds Navn, lad os forsøge at leve Livet sammen.«

Tiende Kapitel.

Trange Aar havde slidt sig langsomt hen for Oluf Halkær. Den længste Tid havde han studeret ved Hospitalerne i Paris.

Arbejde, uafbrudt Arbejde var det eneste, som gjorde ham Livet taaleligt, han selv havde intet at ønske, kun for andre og for sine Studier levede han. Paa Hospitalet var han velkendt og afholdt. Især hang de syge Børn ved ham, og naar han følte, at han i Sandhed havde været til Nytte og Trøst for dem, saa fandt han den eneste Glæde, som endnu kunde naa hans Hjærte.

For en dansk Stemme flygtede han. Oluf gyste ved den blotte Tanke, at en, som tidligere havde kendt ham, skulde støde sammen med ham. Danmark vilde han intet Bud sende, og han vilde intet høre om sit Fødeland. Hvad der var bleven af dem, han elskede, vilde han ikke vide, de var døde for ham.

Menneskeheden vilde Oluf tjene; men for ham gaves der intet Fædreland mere. De syge var hans Brødre og Søstre, og hvor han saa hen, var Himlen over ham, der fandtes det eneste Hjem, som han længtes efter, som endnu hørte ham til.

Men hver Aften, naar han efter en anstrængende Dag vilde søge en kort Hvile, greb han ivrig Dagbladene og løb dem først flygtig igennem, og var Danmark tilfældig nævnt, steg Blodet ham til Kinderne, hans Hænder sitrede, og ikke et Ord blev sprunget over.

En Dag var han mere end almindelig træt og modløs; han havde opereret en lille Pige og var ikke tilfreds med Resultatet.

Hans Vin stod urørt, og Bladene, som Opvarteren havde lagt foran ham, havde han ingen Notice taget af.

Han sad og stirrede ud ad Vinduet paa det myldrende Liv, som drev frem og tilbage, og tænkte med Vemod: at ikke én af den Menneskemasse, som han stirrede paa, kendte ham, ikke én følte Interesse for ham. Faldt han død om, saa fik han en Grav som alle andre, men intet Suk, ingen Taare fulgte ham. Hans syge vilde faa en anden Læge, og han var glemt.

To Herrer stod i ivrig Samtale tæt ved ham. Han havde ikke hørt et Ord af, hvad de

sagde; men pludselig traf et Navn hans Øre, han fór sammen og lyttede: »Frederik den Syvende . . . Død . . . Glücksborg«.

Doktor Halkær rejste sig og lagde sin Haand paa den fremmede Herres Arm og sagde blot:

»Jeg er dansk.«

Et Øjeblik efter vidste han, at Kong Frederik var død, og i samme Nu var Danmark genfødt i hans Hjærte, med alle Rettigheder til hans Kærlighed og Pligt.

Han ilede ud, langt bort, hvor Mængden ikke kunde hindre hans Vej, hvor hans Tanker kunde arbejde uforstyrret. Kong Frederik, som han fra Dreng af saa ofte havde set og hilst paa Københavns Gader, var død. Det var, som om hans Død havde dannet en Kløft imellem Fortid og Fremtid — Nuet, det flygtige Nu, som bereder Fremtiden Vej, det tænkte han slet ikke paa . . . .

Holsten havde allerede begyndt at løsrive sig fra Danmark . . . hans Danmark — aa, hvor han elskede sit velsignede Fædreland . . . havde det været tabt for ham i flere Aar, saa sagde hans uroligt bankende Hjærte ham nu, at han havde genfundet sin gamle Moder og var rede at forsvare hende med sit Blod.

Han følte, at truende Skyer vilde drage over Danmarks Himmel, det var som om de allerede hvilede tungt over ham, og havde han fulgt sit Hjærtes Indskydelse, var han straks rejst.

Saa kom Mindet om Fortiden og trængte alt andet i Baggrunden. Han havde lovet aldrig at vende tilbage til sit Fødeland, han maatte blive, hvor han var, han var saa lille, ja ubetydelig, og alt vilde maaske gaa fredeligt af, han vilde ikke blive savnet, han kunde endnu ikke forlade Paris.

Den Nat formaaede han ikke at lægge sig, men gik ustandselig op og ned ad Gulvet i sit Soveværelse. Næste Morgen abonnerede han pr. Telegraf paa et dansk Blad, og snart opdagede han den dybe Understrøm af Fare og Kamp, som rullede nærmere og nærmere til Danmarks Kyst.

Han indsaa, at den Gæring, der af Prøjsen systematisk blev vedligeholdt i Hertugdømmerne, snart vilde faa et Udbrud, og at den Krig, som nu vilde komme, ikke blev en Krig med Hertugdømmerne, men med Prøjsen om Hertugdømmerne, og denne Gang vilde det blive Alvor. Her kunde Tapperhed og roligt Mod Mand imod Mand ikke strække til, det var Massen og det forfærdelige dødbringende Skyts, som vilde knuse

de kække Forsvarere og ødelægge Danmark — hans Fødeland!

Oluf Halkær tænkte ikke mere paa sig selv — ikke paa Helga, hans Sorg var bleven saa lille, han saa kun sit blødende Fædreland, han fandt ikke mere Ro, han maatte »over at slaas med de andre«; hans Liv tilhørte Danmark, og blev han maaske en daarlig Soldat, saa vidste han, at som øvet Operatør kunde han gøre Nytte, han var parat; men før Kampen var begyndt, vilde han ikke rejse, til København kunde han ikke vende tilbage.

Aldrig før havde han følt sig saa ene og forladt i Frankrig som nu; de dagligdags Forretninger optog hans Omgivelser, han kunde ikke mere dele dem, og ingen tænkte paa Danmark, og dog drog Skyerne tættere og tættere sammen om det.



Ellevte Kapitel.

Da Fjenden havde løsnet sit første Skud paa de danske, var Doktor Halkær rede; han rejste baade Dag og Nat for at naa hjem. Nu havde man Brug for ham, for hvert Hjærte, som slog varmt for Fædrelandet. Han vilde ikke fejgt vige tilbage for Faren; men midt i Kampens Bulder vilde han søge de lidende og saarede op, de skulde ikke vente paa den Hjælp, han kunde bringe dem ... han følte sig saa stærk, saa modig, saa fuld af Begejstring. Helst vilde han have kæmpet Bryst imod Bryst imod Fjenden; men en tapper Soldat kunde hver dansk Mand blive, men læge de Saar, som Kampen bringer, var der kun en lille Del, som kunde paatage sig; han maatte anvende sine Kræfter, hvor de bedst kunde gøre Nytte.

Saa snart han havde naat Hæren, meldte han sig til Tjeneste og blev straks anvendt.

Der var baade danske og tyske saarede i Mængde, og paa Sygesengene fandtes der ingen Fjender, der laa kun lidende Medmennesker.

Alt som Kampen bredte sig, og Sammenstødene tog til, voksede hans Arbejde. Han var utrættelig og undte sig ikke længere Tid til Hvile, end der højst nødvendig fordredes for at vedblive at gøre sin Pligt; men skønt han kækt udsatte sig for Fjendens Ild og lige for deres Batterier bar de saarede bort, var der ingen Kugle, som havde Bud til ham, det var, som om en usynlig Magt beskyttede ham, til højre og til venstre faldt Soldater, han selv var usaarlig.

Den blinde Begejstring, som i Begyndelsen opildnede ham, som løftede hans Sjæl og gav ham Kraft til sin Gerning, begyndte langsomt at vige, og den faste Vilje tog den unge Begejstrings Plads. Det var, som han ved Budskabet om Kongens Død havde forudset Ulykken; det var ikke Mod og Dygtighed, som fattedes vore Soldater, de var tapre fra Generaler til Trænkuske, det gav de Bevis paa ved Mysunde, Kongehøjen og Sankelmark; det var den kompakte Masse, som ødelagde vor Armé, Massen af Soldater, Massen af fortrinlige Geværer og langtrækkende Skyts. Selv ved Dybbøl viste vore kække Tropper deres uforfærdede Mod, de vidste, at de var døds-

dømte som Kanonføde — saa snart de viste sig uden for Skansen, og dog gik de frejdig frem og faldt som Mænd, uden Klage. Skønt Begejstringen var slukket, blev Fædrelandskærligheden tilbage; kunde de ikke længere forsvare Danmark, saa kunde de hævde den danske Hærs Ære, selv Overmagten og Sejrherrerne skulde ingen Ret have til at kalde de danske Krigere for fejge.

Ved Dybbøl var der en saadan Mængde af saarede, at Lægerne næppe havde et Øjebliks Ro. Oluf Halkær var altid i Spidsen for sine Kolleger, naar det gjaldt at søge de saarede op, han var ikke alene deres Læge, men deres Ven og hjalp dem, hvor han evnede det.

En kæk Soldat, der som frivillig var gaaet med i Krigen, havde faaet et Skudsaar i Brystet, han havde maaske kun Timer tilbage. Halkær havde særlig Interesse for ham, han bar sine Lidelser saa modig og uden Klage, da Sonden søgte efter Kuglen, og dog stod hans Øjne fulde af Taarer.

Oluf lagde sin Haand let paa hans Skulder og saa kærlig paa ham.

»Hvad er der i Vejen, Kammerat, de Taarer har Smerten ikke fremkaldt; hvad ligger Dem paa Hjærtet?... Sig det tryg, jeg skal hjælpe, om jeg kan.«

»Aa Gud, Hr. Doktor, mig kan ingen hjælpe, med Livet er det forbi, og det sørger jeg ikke over, en Soldat maa være beredt paa alt; men jeg har en lille moderløs Dreng, og han mister i Far sin eneste Støtte. Var han forsørget, vilde jeg dø rolig.«

Oluf saa dybt rørt paa ham.

»Dø rolig,« gentog han. »Har De slet ingen, som kan paatage sig Omsorgen for den lille?«

»Ingen, Hr. Doktor . . . han kan kun gøre Regning paa Fattigvæsenet.«

»Stakkels Barn! Jeg er ogsaa ene — lever jeg, saa skal jeg sørge for ham, falder jeg — saa véd De, at Gud er de faderløses Fader. Han vil ikke forlade Deres lille Søn . . . naa, lad mig saa faa hans Adresse.«

»Gud velsigne Dem . . . Døden kommer ikke uventet i denne Krig. Papirerne ligger i mit Tornyster. Kys min Dreng fra Far.«

Oluf gik videre paa Smertens Vej imellem de saarede, han havde et venligt Ord til hver.

Han standsede ved en ung Officer, som havde mistet sit højre Ben.

»Naa, hvordan gaar det? De ser jo næsten rask ud.«

»Rask — aa ja, saa rask som jeg kan blive. Ser De, Doktor, da vi begyndte denne Krig, drømte jeg om den bekendte Marchalstav, som

5*

skal findes i hver kæk fransk Soldats Tornyster ... i min var der kun en Krykke.«

De fleste søgte at skjule den Sorg, som hvilede tungt paa deres Hjærte. En ung Soldat laa og græd; men da han saa Lægen nærme sig, lagde han Armen over Panden for at dække de vaade Øjne, men Oluf havde set dem og bøjede sig kærlig over ham.

»Vær ikke bedrøvet, De vil snart komme Dem.«

Armen gled langsomt ned, og han hviskede kun et Ord:

»Moder!«

Det var hende, han savnede og længtes efter.

Disse Vandringer, hvor smærtelige de end vare, gav Oluf Kraft, han lindrede Nød og Savn, hvor han kom hen, og havde han ikke andet at give, saa fattedes der ham aldrig et deltagende Ord og ėt kærligt Smil.

Dannevirke tog Begejstringen, Dybbøl og Als tog Haabet, men, Gud være lovet, Æren var tilbage.

Saa længe Doktor Halkær var omgiven af Farer og Ulykker, saa længe han var nødvendig for de mange saarede og døende, var der noget blødt og mildt over ham, som vandt ham alle Hjærter.

Men da hans Bataillon vendte hjem til København, blev han lidt efter lidt stræng og mørk, som han havde været i de sidste Aar. Det Nederlag, Danmark havde lidt, lagde sig til hans Ungdoms bitre Skuffelse og gjorde ham næsten menneskefjendsk.

Trofast havde han opfyldt det Løfte, han havde givet den døende Soldat, og opsøgt hans lille Søn.

Det var en køn Dreng paa syv Aar, som var given i Kost hos en ældre Kone, der passede ham godt.

»Venskab og Kærlighed har svigtet mig, maaske Taknemlighed er mere trofast,« tænkte han og sluttede sig til Drengen, som han snart kom til at holde af, skønt han aldrig lod Barnet mærke det.

Helst var Doktor Halkær vendt tilbage til Frankrig, han vilde ikke rigtig trives i København, den var altfor rig paa Minder for ham; men Drengen holdt ham tilbage.

Hans Stilling som militær Læge i Forening med hans Formue sikrede ham et sorgfrit Udkomme. Han havde Lyst til at tage lille Frits hjem og engagere hans Plejemoder som Husholderske.

Oluf søgte ikke privat Praksis; han var bange for at træffe gamle bekendte. Offentlige

Fornøjelser tog han aldrig Del i. Om Helga og Halfdan hørte han intet; han vilde ikke se dem igen, men begrave dem i sin Erindring.

Der gik et trangt Aar for ham. Den Uvirksomhed, han selv havde fordømt sig til, laa tungt paa ham. Hans Stilling som Militærlæge gav kun lidt at bestille; han studerede og læste til langt ud paa Natten.

Dette ensformige Liv begyndte at trætte ham, han følte en Tomhed, som intet kunde udfylde.

En Gang imellem tog han Frits ud med sig og gik en lang Tur med ham; men skønt han gjorde sig Umage for at være elskværdig imod den lille Dreng, glemte han ham ofte og blev først mindet om ham, naar han følte et lille Drag i Frakken, saa tog han Barnet ind med sig paa et offentligt Sted og trakterede ham, og naar de kom hjem, følte han, at de begge havde kedet sig.

»Nej, i København føler jeg mig som i et Kloster, jeg er bange for i hvert Menneske, jeg uventet støder sammen med, at træffe en gammel bekendt, jeg maa bort her fra.«

Og det lykkedes ham. En Kompagnikirurg i Aalborg tilbød ham et Bytte; han havde gammel Praksis i København og ønskede at komme tilbage til Hovedstaden.

Tolvte Kapitel.

Tiden havde ikke spredt Roser i Helmers Hus, ogsaa der havde Sorgen bragt sin Ilddaab, dog, den havde ikke lutret.

Halfdan Helmer havde ført sin unge Brud med sig til Aalborg. Hans Kærlighed var vokset og skræmmede hende; hun havde haabet, at han vilde give hende Tid til langsomt at fremkalde en Følelse, som hun vidste, hun skyldte ham, og som hun ærligt kæmpede for at naa. Hun pinte sig næsten til Døde for at jage et andet Billed bort, men trods den ihærdige Kamp vilde det ikke vige.

Med sorgfuld Ømhed søgte hun at dække over den Kløft, som skilte dem ad. Som Ven havde han været hende dyrebar, som Ægtefælle vedblev han at staa fremmed for hende.

Han vilde tiltvinge sig hendes Kærlighed, han følte, hvor langt fra at vinde den han var;

han trode, det var Viljen, som fattedes hende, og det faldt ham aldrig ind, at hverken Vilje eller Magt kan tvinge Kærligheden frem; den maa komme som en Inspiration, som en Guds Gave, og i værste Tilfælde som en Løn for ihærdig og taalmodig Omhu og Selvforglemmelse.

I Stedet for Kærlighed følte hun Frygt for ham, og alt som han mærkede, at det var umuligt at vinde hendes Hjærte, blev Halfdan Helmer forvandlet fra en livsglad, letsindig Yngling til en kold, beregnende Mand, som brugte sin Forstand uden at tage Hjærtet paa Raad.

Til Trods for den Vrede, han følte mod sin Hustru, vedblev han at tage visse Hensyn til hende; men Hanne Hammer var ham en stadig Torn i Øjet, og saa ofte, han saa hende, kom Galden op i ham, og hun var en stadig Syndebuk for hans Luner.

Støttende sig til Helgas Løfte til hendes afdøde Fader, vidste Hanne, at selv Helmer ikke kunde fortrænge hende fra Hjemmet, og derfor tog hun frejdig Kampen op; Ufred var hendes rette Element, Fred vilde have bragt hende til at fortvivle af Kedsomhed.

Helmers Formue var vokset, hans Følelse taget af.

Lille Olufa var det Baand, som knyttede dem alle sammen. Moderen tilbad hende, og

havde Halfdan blot taget sin Kone lidt mere fornuftig, vilde hun ogsaa have sandet, hvad en fransk Forfatter har sagt:

»On aime toujours le père de son enfant.«

Men hans Jalousi imod Ungdomsvennen var en nagende Orm, som voksede Aar for Aar og aldrig lod ham Fred; den gjorde ham uretfærdig selv imod det Barn, han elskede, og ofte skød han hende bort uden Barmhjærtighed, som et Legetøj, han var ked af. Alligevel elskede lille Olufa ham med en rørende Ømhed, som ofte bliver haarde, kolde Fædre tildelt.

Selv Hanne nærede en Følelse, som stærkt lignede Kærlighed, for Barnet, og naar Olufa kom ind i Værelset, blev hun altid godt modtaget, og den lille Pige fik Lov at tage Skamlen bort under hendes Fødder for at sætte sig paa den, og længe varede det ikke, før Hanne tillod sig den uhørte Ødselhed at købe en lille Stol, som stod ved Siden af hendes egen.

Daglig Omgang havde Helmer ikke med nogen i Aalborg; dog, hans Stolthed fordrede, at der hver Vinter gjordes nogle store, glimrende Selskaber, som hævede ham til Byens første Mand.

Hver Aften gik han i Klubben og fik sig et Parti L'hombre.

Helga repræsenterede hans Hus med Vær-

dighed og afslog aldrig en Indbydelse, hun vidste, at hendes Mand satte Pris paa, at hun viste sig i Selskabslivet med de elegante Dragter, han forskrev til hende.

Hanne derimod holdt mest af at sidde og strikke i sit eget Værelse, selv naar der var Gæstebud i Hjemmet, tog hun sjælden Del deri. Helmer var meget tilfreds med hendes Ønske i denne Retning; han vilde nødig have præsenteret hende som en Slægtning af sin Kone.

Ogsaa Helmer vakte Krigen i 64. En kort Tid følte han sig ung igen; han havde gærne forladt sit Embede og draget bort med Musketten paa Nakken. Begejstringen gik som en lutrende Ild igennem ham, han saa med andre Blikke paa alt hvad der omgav ham; men saa kom Fornuften og lagde sin iskolde Haand paa den varme Begejstring og sagde: »Af menige Soldater har vi nok; det er klogere at blive hjemme og passe dit Embede«.

Store Summer gav han til saarede og Invalider. Hans Hustru og Hanne pillede Charpi og strikkede Strømper hele Dagen . . . de gjorde alle deres Pligt, og mere kunde man billigvis ikke forlange af ham.

Men da Lykken gik os imod, sad Helga ved sit Arbejde og græd bitre Taarer. Havde hun været ugift, var hun draget til Lazaretterne og opfyldt sin Pligt imod Fødelandet ved at pleje de saarede; nu maatte hun blive hjemme og lære sin lille Pige at elske Danmark, at fryde sig over de Sejre, vi havde vundet, og græde over vore Nederlag.

Og alt som hun vilde jage Tankerne om Fortiden bort, saa trængte der sig midt i hendes Sorg et lyst Billed frem med straalende Glans, og til Trods for Kamp, Fornuft og en fast Vilje til det rette, stod det Dag og Nat for hende, vaagen og i Drømme, det var Oluf i Uniformen, Oluf, trodsende Staal og Kugler.

»Lever han, saa er han med,« tænkte hun.

Der var en vis Samklang i hendes og Helmers Tanker. Han sagde ogsaa til sig selv:

»Nu vil det vise sig, om Oluf lever ... hvor i Verden han er, saa vil han vende hjem, naar Fædrelandet kalder; hører vi intet om ham, saa er han død; han hører ikke til dem, som gaar af Vejen for Pligten.«

Han skammede sig over sig selv og tænkte:

»Gid vi aldrig mere maa mødes; jeg vil ikke kunne taale at se ham ind i Øjnene, de Øjne, som saa ofte har set kærligt paa mig.«

En Dag bragte Bladene Bud fra ham; de

fortalte om en Læge, som havde tilbragt sine første Ungdomsaar i Udlandet, som var vendt hjem til Fædrelandet, da det trængte til ham, som søgte de faldne og saarede midt under Kugleregnen, som satte sit Liv ind paa sin Gærning, en Mand, som var elsket og beundret af alle — — — og imedens Helmer læste dette, blev hans Kinder blege og hans Hænder sitrede, det var som om Aar gik hen over hans Hoved i Smerte og Kamp, han følte, at de intet mere havde til fælles. Vennen havde bevaret sin Ungdomsbegejstring, trods Skuffelse og Sorg . . . han selv var bleven en gammel Mand i Tanke og Sind, med Egoistens skæmmende Fejl.

Han løftede Øjet fra Avisen og saa paa sin Kone; hun havde længe betragtet ham, og da hun mødte hans urolige, spørgende Blik, vidste hun, at nu var der kommet Bud fra Oluf, og hun sænkede Øjet og blev blussende rød.

Helmer forlod Stuen, men tog Avisen med sig, og Helga saa bedrøvet og skuffet efter ham.

Da Amtsforvalteren var gaaet, kom Hanne triumferende ind med Dagbladet. Nu da Helga var bunden til Halfdan, havde hun intet imod at saare hendes Hjærte ved at vise hende, hvad hun havde tabt.



TRETTENDE KAPITEL.

Da Doktor Halkær forlod København, tog han Frits Møller og sin Husholderske med sig. Det ensomme Liv, han havde ført i Hovedstaden, havde gjort ham sær; han var utilfreds med sig selv, derfor var det svært for andre at gøre ham til pas. Det aabne og frejdige i hans Fremtræden, som i gamle Dage vandt ham saa mange Hjærter, havde skjult sig; han gik frem i Livet med langsomme Skridt, som frygtede han Faldgruber og Fodangler paa sin Vej... han mistænkte Mændene, foragtede Kvinderne, og paa Samfundet saa han ned; kun hvert enkelt lidende Menneske fandt hans Hjærte og hans Haand aaben, til Trods for det Islag, der skjulte de blidere Følelser hos ham.

Sladder og Ondskab gik af Vejen for ham, de var af saa forskellig Natur, at de ikke kunde

trives i hinandens Selskab. Den, som bragte Halkær en Nyhed, fik Ligegyldighed i Betaling, og for saa slet en Mønt vilde ingen bringe sine Varer til Torvs.

Paa Klubben kom han aldrig, og i Selskabslivet tog han ingen Del, saa der gik lang Tid, før Helmers og Halkærs Veje stødte sammen.

Da Amtsforvalteren hørte, at hans Ungdomsven var bleven forflyttet til Byen, var der noget, som rørte sig i ham, det var som om det kolde Hjærte vilde vaagne til ny Varme. Den Nat fandt han ingen Hvile.

Helga havde ogsaa hørt, at Halkær var kommen. Det var med Sorg, hun modtog den Nyhed; hun kendte sin Mand og forstod den Kamp, han nu maatte stride, og det gjorde hende ondt for ham. Selv om hun aldrig mødtes med sin Ungdomskærlighed, vilde Jalousien igen blive vakt i hendes Mands Hjærte.

Hendes Helbred, som allerede i flere Aar havde været svagt, led synligt ved den Angest for Fremtiden, som nu opfyldte hende, og gav hende god Grund til at trække sig tilbage fra Selskabslivet. Dette vilde berolige hendes Mand, og den Tanke var hende uudholdelig at møde Halkær og maaske tale med ham som med en fremmed.

Saaledes undgik de hverandre i et Aar; men alt som Tiden gik, tiltog Helmers Længsel, han kredsede om Doktorens Hus, men manglede Mod til at gaa ind til ham.

En Nat kunde han ingen Ro finde; han stod op igen og gik frem og tilbage i Værelset. Helga lod som hun sov; men med halvt tillukkede Øjne fulgte hun hans rastløse Gang.

»Det er paa Oluf, han tænker; han burde vide, at Oluf intet vil have med os at gøre... selv om jeg kunde, vilde jeg ikke fortælle ham, at jeg ikke er saa skyldig, som han antager mig for. Nej, jeg vil dele Halfdans Skyld helt med ham; vi maa bære Livet og dets Byrder sammen, saa godt, vi formaar.«

Næste Morgen gik Amtsforvalteren tidlig ud, og bleg og skælvende stod han ved Halkærs Dør.

To Gange hvilede hans Haand paa Dørhammeren; men hver Gang trak han den ængstelig tilbage, han manglede Mod til at træde frem for sin Barndomsven.

Da blev Døren aabnet indvendig fra, og Vennerne stod for hinanden.

Oluf blev bleg og tabte sin Stok. Halfdan veg et Skridt til Siden, Vejen var fri, og Doktoren gik tilsyneladende rolig videre, men glemte

sin Stok. Halfdan tog den op og stod som tilintetgjort med den i Haanden, støttede sig tungt paa den og gik saa langsomt hjem, og blev fra den Stund endnu mere utilgængelig end før; men Stokken stod lænet op til hans Skrivebord.



Fjortende Kapitel.

Amtsforvalterens Hus var i Udkanten af Byen. Doktorens Vej faldt ofte der forbi; men saa længe det var lyst, saa han aldrig til den Side, det laa, men om Aftenen gjorde han ofte en Omvej for at se Lyset skinne i Hjørneværelset. Var det saa heldigt, at Gardinet ikke var rullet ned, kunde han se en høj, slank Kvinde sidde i Sofaen og et yndigt Barn kravle om bag hendes Ryg og lege med hende. Længe kunde han staa og stirre ind i det oplyste Værelse, indtil et dybt Suk afbrød Aftenens Stilhed, og Oluf Halkær gik vemodig videre for at optage sin alvorsfulde Gærning.

Der herskede en lille Epidemi af Difteritis, som gav Lægerne meget at bestille.

Oluf Halkær arbejdede utrættelig for at forjage den farlige Gæst, som saa ofte har Døden i sit Følge.

En mørk, stormfuld Decembernat blev Oluf hentet til et farligt angrebet Barn, og skønt han aldrig lod vente paa sig, var den lille død, da han kom derhen. Dybt bedrøvet gik han hjem, og uden at vide det, lagde han Vejen forbi Amtsforvalterens Hus. Klokken var over to; men Lysene var ikke slukkede, og han lagde Mærke til en underlig Uro og Ilen frem og tilbage.

»Her maa være Sygdom,« sagde han sagte. »Gud holde sin Haand over hende.«

Som Svar paa denne Bøn kom Helga frem. Hun gik hen til Vinduet og stirrede op paa den mørke Himmel, som vilde hun anraabe den om Hjælp; men Udtrykket i hendes Ansigt var saa smærteligt og fortvivlet, at hverken Haab eller Trøst stod at læse deri.

Uden at betænke sig ilede Oluf over Gaden og ringede stærkt paa Klokken. Døren blev straks aabnet, og en urolig Stemme spurgte:

»Er det Doktoren? Gud være lovet, Barnet er næsten dødt.«

Til Trods for den Bevægelse, som gjorde Stemmen mild, kendte han straks Hanne paa den. Han skød hende lempelig til Side og aabnede Døren til Dagligstuen. Et forundret Udraab: »Doktor Halkær« fulgte ham.

Døren til Sygeværelset stod aaben. Helga

stod bøjet over Barnet, med de feberhede Hænder i sine; hun havde hørt Klokken og vendte sig om, da Skridt nærmede sig. Hun trode, det var Doktor Olsen, gik ham i Møde og brast i Graad. Halfdan stod med Ryggen til dem, vendte sig og saa Oluf, som med faste Skridt gik hen imod Sengen.

»Kunde kun Døden føre os sammen,« sagde han med skælvende Stemme.

»Jeg plejer ikke at bringe Døden med mig, men kæmpe imod den,« svarede han blidt.

Helga sagde ikke et Ord, men foldede blot Hænderne.

Oluf tog Barnet ud af Sengen og undersøgte det — — det var den yderste Tid, hvis Frelse skulde være mulig. Han gav Halfdan et Vink, at føre Moderen ud af Stuen. Hun adlød tavst, men sank paa Knæ ved Døren og støttede sit trætte Hoved imod Stolpen. Hun bad ikke om Livet, hun syntes, at der ikke gaves en større Lykke, end at tage lille Olufa i sin Favn og føre hende med sig til Himlen.

Et Øjeblik glemte Halkær baade Fortid og Fremtid, han var udelukkende Læge. Med fast Haand udførte han den Operation, hvoraf Liv eller Død afhang, og da han atter lagde den lille Pige i Sengen, gled et lykkeligt Smil over hans blege Ansigt, Barnet var frelst.

Helmer behøvede ikke at gøre noget Spørgsmaal, han læste Sejren i Olufs Blik.

»Tak,« sagde han bevæget, »du har frelst Olufa, hun er min eneste Rigdom.«

»Din eneste?« spurgte han smertelig og saa bebrejdende paa sin Rival; men før Halfdan kunde svare, havde Oluf aabnet Døren for Helga og sagde blidt:

»Nu er Faren forbi.«

Hun rakte ham Haanden, der var kold som Is; han trykkede den et Øjeblik i sin, slap den hurtig, og imedens Moderen ilede til Sengen, var Doktoren forsvunden.

Alt som han hurtig tilbagelagde Vejen til sit Hjem, sagde han halvt højt:

»De har kaldt hende Olufa ... de har kaldt hende Olufa, saa var jeg dog ikke glemt.«

Hvorfor lod Halfdan sin forurettede Ungdomsven gaa? Han burde have ilet efter ham, imedens Hjærtet var varmt og blødt. I den Stund, han havde gengivet dem deres Barn, vilde han aldrig have skudt dem koldt fra sig. Men Øjeblikket gik tabt, og Olufs Hjærte fik Tid til paa ny at lukkes for alle forsonlige Følelser, og lange, smertelige Aar fulgte paa denne Nat, som havde ført dem saa tæt sammen; fælles Angest havde opfyldt tre Hjærter, der aldrig burde have været skilte.

Femtende Kapitel.

I Aarenes Løb var Doktor Halkær bleven en søgt Læge. Hvor Nøden stod for Døren og der var virkelig Fare, der blev han hentet; men han var ingen medgørlig Huslæge, som gjorde daglige Besøg for at se til Mamas søde smaa Pus, selv naar de intet fejlede.

Naar han var færdig med sin Dagsgærning, opholdt han sig stadig i sit Studereværelse. Madam Siverts, hans Husholderske, saa han kun ved Maaltiderne, og Frits Møller, hans Plejebarn, gik i Kathedralskolen.

Imedens han var lille, sad han ofte i Doktorens Værelse, der var hans kæreste Opholdssted, skønt hans Plejefader sjældent rettede et Ord til ham. Det var en sværmerisk Kærlighed, den lille Fyr følte for den strænge, alvorlige Mand, og lidt efter lidt voksede Drengen sig fast til Halkærs Hjærte, og var han ikke i Værelset, blev han savnet.

Nu stod hans Bord tæt op til Doktoren, og naar han sad og læste sine Lektier, hvilede Olufs Øjne ofte med Kærlighed paa ham.

»Han skal blive en dygtig Mand, det kan jeg love ... med Guds Bistand; men om han bliver et godt Menneske, vil Tiden vise. Taknemlighed er ikke i højere Kurs end Venskab og Kærlighed. Taknemlighed er en Byrde, som de fleste helst ryster af sig, som de gaar af Vejen for saa længe, til de næsten faar imod den, som har lagt Byrden paa deres Skuldre ... og dog er Taknemlighed en af de bedste Følelser i et Menneskehjærte, den som i Sandhed formaar at vedkende sig den, er større end den, der har fremkaldt den, og de, som ikke skamme sig ved at vise Taknemlighed, gør en Velgærning imod Menneskeheden, de rejse en Hær af Velgørere, som Utaknemlighed vilde trætte i sin Virksomhed og til sidst dræbe ... og dog formaar ikke én af hundrede at føle den Taknemlighed, som ikke Viljen til det Rette med Overvindelse fremkalder, men som skyder op som et frisk Skud, der er fremkaldt af indre Trang og Kærlighed.

Frits Møller var almindelig afholdt af sine Kammerater og agtet af sine Lærere; som Duks i Klassen indtog han en hædret Plads. En Gang imellem blev Stueluften ham for trang, Huset ham for trist, selv hans Kærlighed til Plejefader kunde

ikke binde ham til Bogen; saa forlod han pludselig sit Arbejde og gik som en rigtig Zigøjner paa Vandring og kom først sent om Aftenen hjem igen, og naar han satte sig paa sin vante Plads, var der mørke Skyer paa Plejefaderens Pande, og der blev ikke vekslet et Ord imellem dem. Doktoren vidste, at Karakterbogen ikke vilde lide under denne Udflugt, at Drengen kunde trænge til den, og ved nøjere Overvejelse kom han til det Resultat, at Frits ogsaa kunde ønske en Adspredelse, som Hjemmet ikke kunde give ham, og derfor sørgede han for, at hans Søn for Fremtiden kom til at deltage i Ungdommens Glæder, og da han ikke skulde modtage en Gæstfrihed i andre Huse, som ikke blev gengældt, maatte Madam Siverts arrangere smaa Selskaber for Frits, som Halkær dog aldrig var til Stede ved.

I Madam Siverts havde Doktoren en trofast og omhyggelig Husholderske, der sørgede udmærket for ham og aflurede ham alle hans smaa Svagheder for at rette sig efter dem; den Egoisme, som ligger skjult i alle Mennesker, var hun som skabt til at opelske.

Frits, som hun havde kendt, fra han blev født, var hun en Moder for, og hvad han ikke anede, havde hendes skarpe Øje opdaget, hun vidste, at Drengen var uundværlig for Doktoren.

Helmers og Halkærs Veje stødte kun sjældent sammen. Mødtes de, tog de Hatten af for hinanden; den kolde Mine og den stive Hilsen saa alle, men ingen anede, at hver for sig havde bevaret en Del af den Ungdomskærlighed, som tidligere var deres Styrke og Glæde, men som de nu skjulte som en Svaghed.

I mange Aar havde Helmers Liv været uden Interesse; denne Tomhed søgte han at udfylde ved at kaste sig over Politiken. Flere af Hovedstadens Blade indeholdt fortjenstfulde Spalter fra hans Haand, og for første Gang agtede han at stille sig til Folketingsvalg. Han var ikke uvidende om, at der vilde komme til at staa en svær Kamp imellem ham og hans Modkandidat, som havde et stort Parti for sig; men alt som Kampen tiltog, voksede hans Iver, til sidst var det, som om hans Liv afhang af dette Valg, han havde tabt Interessen for sit Emhede, ja for alt andet i Verden.

Ivrig gik han om til sine Venner for at bevæge dem til at arbejde for hans Valg. Han gjorde store Selskaber, holdt Forsamlinger... kort sagt, han forsømte intet.

Embedsstanden fik han for sig, men det »bredere Lag« holdt ikke af ham; hans kolde, bryske Væsen havde saa ofte saaret dem, og

de foretrak hans Modkandidat, som var en Mand af deres Midte.

Selve Valgdagen var han lutter Virksomhed; han holdt en glimrende Tale, som enkelte beundrede, men hans Modstanders jævne Ord, der ikke søgte Forstanden, men Hjærtet, satte ham aldeles i Skygge, og ved Kaaring blev Folkets Mand valgt med overvejende Majoritet.

Modløs stirrede han ud over den bølgende Masse, og fra den højeste Begejstring til den dybeste Modløshed var kun ét Skridt for ham. Helmer sank pludselig sammen og var villig til at opgive Kampen.

Doktor Halkær stod iblandt Mængden; han læste hver Tanke i Halfdans bevægede Træk og følte, at dette Nederlag vilde virke skadeligt baade paa hans Sind og Helbred.

Minderne fra Barndommen og Ungdommen, hvor han saa ofte havde hjulpet Vennen frem, stod pludselig for ham, og før han blev klar over sin Gerning, havde han trængt sig tæt hen til Tribunen og hvisket noget til en af Helmers Stillere.

Et Øjeblik efter blev der forlangt skriftlig Afstemning.

Før denne tog sin Begyndelse sprang Doktor Halkær op paa en stor Sten, som laa lige for Talerstolen, og forlangte Ordet. Han var

almindelig kendt og agtet som de fattiges Læge, hvor der fandtes Nød og Sygdom, der var han hjemme, og alle lyttede med spændt Forventning til hans Ord.

Han var ikke vant til at holde Taler, det var første Gang, han traadte ud af Hverdagslivets snævre Kreds.

Først da han hævede Stemmen, vaktes Halfdan af den Døs, han var sunken hen i, han fór op som en Hest, der føler Rytterens Sporer... Hvad betød dette? Oluf som Taler, Oluf hans Forsvarer!

De første Ord blev ført langsomt frem, men alt som han talte, voksede hans Kraft og Varme. Han kendte Haandværkere og Smaakaarsfolk fra deres egne Hjem, han vidste, hvorledes deres Hjærter var at vinde, og deres Forstand naade netop saa langt som hans Ord, de syntes, at det var deres egne Tanker, der kom dem i Møde, blot i en smukkere Dragt end de selv formaaede at iføre dem, og da han var færdig med sin improviserede Tale, fik han et rungende Hurra.

Da den skriftlige Afstemning blev tilendebragt, var Amtsforvalter Helmer valgt baade af Venner og Modstandere. Han blev omringet af sine Vælgere, men havde kun Øje for Vennen, som hurtig fjærnede sig fra Valgpladsen. Uden Hensyn skød Halfdan alle til side, som stod ham

i Vejen, og ilede efter Doktoren; først ved hans Dør indhentede han ham og lagde sin skælvende Haand paa hans Skulder for at standse ham.

Oluf vendte forundret Hovedet om og blev lidt blegere end sædvanlig ved at se Helmer, men hans Blik og Holdning bevarede deres fuldkomne Ro.

Halfdan tabte aldeles sin Fatning ved at se paa ham, han formaaede blot at fremstamme et utydeligt: »Tak«.

»Jeg fortjener ingen Tak,« svarede Doktoren rolig; »det var til Bedste for vor By, jeg handlede. Det er min Overbevisning, at du vil kunne gavne os mere end din Modstander.« Saa løftede han paa Hatten og gik videre.

Helmer knyttede krampagtig sine Hænder og bed Læberne til Blods; han svor i sit stille Sind, at intet paa Jorden oftere skulde bevæge ham til at strække Haanden ud imod Oluf, om han saa kunde frelse sit Liv ved at gøre det. Det Valg, som han havde glædet sig saa meget til, var nu bleven ham til en Byrde. Angeren, som før havde bunden ham til Oluf, var nu forsvunden; han mente, at havde han syndet, da havde Halkær taget Hævn, nu var de kvit, han stod ikke mere i Gæld til den kolde, fremmede Mand.

Da Doktoren kom hjem, var han utilfreds

med alt, fordi han var utilfreds med sig selv — hvorfor havde han ikke givet efter for sit Hjærte, som længtes efter Vennen? Hvad var det for en ond Aand, som lagde ham de kolde Ord paa Læben, der paa ny skilte dem?

Frits mærkede nok, at der var noget i Vejen med Plejefaderen, og han bar taalmodig de smaa Byrder, som blev lagt paa ham.

Skønt Doktoren tilsyneladende ikke saa de Ofre, hans Plejesøn bragte ham, rørte de dog hans Hjærte, og Drengen var ham saa kær, som nogen kunde blive ham efter det Skibbrud, han havde lidt.



Sekstende Kapitel.

Frits Møller havde taget Filosofikum og var hjemme i Ferien. Man blev formelig i godt Humør blot ved at se paa ham. Den gamle Husholderske tilbad det unge Menneske, og mangen en Aften tilbragte han med at læse højt for hende, da Romaner var hendes største Glæde; men hendes svage Øjne nægtede hende den. Ja, selv Tjenestepigen tog sit pæneste Forklæde paa den Dag, Ferien begyndte. Han var alles Yndling.

Det Baand, som var brudt imellem Doktoren og Olufas Forældre, havde Frits atter knyttet med Datteren, uden at nogen af dem anede den Strid, som skilte dem. Allerede som Børn var de ofte kommet sammen i andre Familiekredse, og paa Latinerballerne var Frits stadig hendes opvartende Ridder. I Kotillonen fik hun altid hans Buket, og han til Gengæld hendes Sløjfe,

og uformærket var Barndommens Venskab gaaet over til Ungdomskærlighed. Det er den gamle Historie, som fra Shakespeares »Romeo og Julie« i det uendelige er bleven gentaget i det daglige Liv, kun med den Forskel, at han førte sit Skib ud paa det oprørte Hav og knuste det i Brændingen, medens Hverdagsmennesker fører deres lille Baad i Storm og Uvejr; men enten den gaar til Grunde eller finder en Havn, naar Rygtet ikke ud over den lille Kreds, hvor Kampen stod.

Nu var det ikke alene paa Latinerballerne, de kom sammen, men de mødtes ofte i det selskabelige Liv; kun Amtsforvalterens Hus var lukket for Frits, hvor megen Umage han end gjorde sig for at skaffe sig Adgang dertil.

Haabefuld og lykkelig tog han efter Juleferien tilbage til København, og Olufa var tilfældig i Nærheden, da han rejste. Vel følte hun sig lidt vemodig ved at skulle skilles fra Barndomsvennen, men hun trøstede sig med, at der ikke var langt til Paaske.

Helmers Datter var smuk, sin Moders udtrykte Billed. Der var mange, som saa det, og Amtsforvalteren lagde Mærke til, at hans Datter var den mest feterede unge Pige i Byen. Paa Baller var hun ofte engageret af en ung Godsejer, de unge Piger hviskede indbyrdes om ham, han var Omegnens første Parti, og en og anden

misundte Olufa den Erobring. Man spøgte og talte om det, men hun lo kun, han var hende aldeles ligegyldig. Faderen talte til hende om Bysladderen og forberedte hende paa at faa en Frier. Han roste den unge Mand og sagde, at hun aldrig kunde gøre et bedre Parti.«

»Far,« sagde hun med ualmindelig Alvor, »ham tager jeg aldrig.«

»Og hvorfor, om jeg maa være saa fri at spørge min ualmindelig bestemte Datter?«

»Fordi jeg ikke elsker ham og aldrig vil komme til at elske ham!«

»Hvorledes kan du være saa sikker derpaa? Unge Piger plejer ikke at kende deres eget Hjærte, før en virkelig Kærlighed optager det. Hvis du endnu ikke elsker ham, vil det ikke blive svært for saa elskværdig en ung Mand at vinde din Kærlighed.«

Olufa bøjede sit Hoved og blev blussende rød, hendes Hjærte begyndte at banke stærkere, og Frits' Billed stod pludselig for hende... hun havde altid holdt af ham med en rolig Følelse, som en Søster af sin Broder, men med ét var han bleven mere for hende... Hvorfor blev hun saa bange for Faderens Ord, hvorfor stormede hidtil ukendte Følelser ind paa hende... og for hvert Spørgsmaal, hun gjorde sig selv, var det atter Frits, som stod for hende.

Nu begyndte der et underligt Tankeliv for den unge Pige. Hun brød sig ikke mere om at komme ud; i hvert Selskab traf hun desuden den unge Godsejer, som plagede hende i høj Grad.

Frits var i København og fortsatte sine Studier. Han læste af alle Kræfter og skrev smaa Breve til Olufa, de uskyldigste Epistler, man blot kunde tænke sig; de handlede mest om hans Bøger, hans Venner og enkelte Smaabegivenheder, men ikke en eneste Maaneskinsdrøm, ikke et uskyldigt Hjærtesuk var smuglet ind i dem.

Hidtil havde hans Breve tilfredsstillet den unge Pige, hendes egne Skriverier var et Sidestykke til hans; men nu modtog hun hans Breve med blussende Kinder og bankende Hjærte og lagde dem efter Læsningen med Skuffelse i et lille Ibenholtsskrin. Naar hun skulde besvare dem, da havde hun altid saa meget at fortælle ham; men det ene Brev blev sønderrevet efter det andet, og til Slutning fik han et Par korte Linier, som ikke indeholdt noget.

Olufa stod tildels ene i sit Hjem. Faderens Jalousi holdt hende borte fra Moderen, naar han var hjemme, og da Fru Helmer i de sidste Aar stadig skrantede, kunde hun ikke mere beskæftige sig saa meget med den unge Pige, som hun

under andre Forhold vilde have gjort, og Helmer var en stor Del af Aaret i København for at deltage i Rigsdagsforhandlingerne. Olufa havde en Følelse af, at det var hende, som skulde vaage over den syge Moder og beskytte hende, og baade til Fader og til Frits skrev hun mest om hende.

Disse underlige kolde, korte Breve, som saa lidt lignede den varmhjærtede unge Pige, vakte Frits af den Dvale, han gik i; han spurgte sig selv, hvorledes den pludselige Forandring var foregaaet, der maatte være en Grund, som havde hidført den, og dette Spørgsmaal vakte en Uro og et Oprør i hans Hjærte, som ledte til den Erkendelse, at han elskede sin Barndomsveninde — — ikke længere med en Broders Følelser, men med al den Ungdoms Ild, som Fantasien og Adskillelsen lod vokse. Da han var kommen til denne Vished, begyndte Jalousien at hæve sin Røst, først sagte, men alt som han lyttede til den, tog den til i Kraft og blev til sidst Enehersker over ham. Han tabte Lysten til sine Studeringer, og kun én nagende Tanke optog ham: han vilde hjem og tale med Olufa, at ikke en anden skulde faa Tid til at vinde hendes Hjærte.

Det var ikke uden Angest, at Frits snørede sin Randsel, han frygtede med Grund sin Pleje-

faders Vrede; han, som selv saa strængt opfyldte sin Pligt, gjorde store Fordringer til sin Søn.

Frits havde haft flere Forhindringer paa Rejsen, saa Klokken var bleven over tolv, før han naade hjem. Han havde ikke Mod til at vække Doktoren og bar derfor sin lille Vadsæk ind i deres Have, som laa bag Stedet, og ilede hen til Amtsforvalterens Hus for at se op til de Vinduer, bag hvilke Olufa sov.

Det var en lang, kold Nat, han tilbragte paa Gaden, og han fik saaledes god Tid til at overveje det ubetænksomme Skridt, han havde gjort.

— — — Hvad skulde han svare Doktoren, naar denne, med sit strænge Blik hvilende paa ham, spurgte om Grunden til Rejsen.

Nattekulden rystede ham ordentlig ved denne Tanke ... og hvad vilde Olufa sige til hans Kærlighed? Hun havde sikkert ikke ventet den, maaske hun vilde skyde den koldt fra sig som noget, der var hende i Vejen.

Den Tanke kunde han ikke bære, og hurtigere og hurtigere blev hans Gang, men stadig i Kreds om Amtsforvalterens Bolig.

Pludselig stod han stille. Den Tanke var aldrig tidligere falden ham ind: hvad Amtsforvalteren vilde svare en ung Mand, som endnu ikke havde taget sin Embedseksamen, og dog vovede at fri til hans Datter. Han, der var saa

haard og ubøjelig, vilde lægge sin iskolde Haand paa hans varme Hjærte og afvise ham med Spot og Haan.

Dog, hans Kærlighed var større end hans Stolthed, han følte, at det var umuligt at rejse tilbage til København uden at kende sin Skæbne.

Da Lyset begyndte sin Kamp imod Mørket, der langsomt Skridt for Skridt veg tilbage, som vilde det ikke unde den korte Vinterdag en fuldkommen Sejr, gik Frits opfyldt af Uro tilbage til sin Plejefaders Hus. Han kendte hans Vaner og vidste, at han paa den Tid vilde træffe ham ved Kaffebordet. I Forstuen mødte han sin gamle Veninde, Madam Siverts. Hun udstødte et undertrykt Skrig, da hun saa ham, men hans varme Favntag beroligede hende; hvad Frits gjorde kunde aldrig være aldeles galt, dog, Mod til at følge ham ind i Stuen, havde hun ikke, og stod derfor ængstelig ved Døren og lyttede, da det unge Menneske med usikre Skridt nærmede sig sin Fader.

Doktoren hævede ikke Blikket fra den Bog, han læste i, før Frits stod for ham, han havde kendt sin Yndlings Gang. Hans Øjne hvilede koldt og roligt paa den unge Mand, men ikke et Ord kom over hans Læber, det var Frits, der først skulde tale.

Et Øjeblik stod Plejesønnen tavs med sæn-

ket Hoved, men i næste Nu slyngede han Armene om Doktorens Hals og trykkede hans Hoved til sit Bryst.

Halkærs Hjærte bankede stærkt, men hans Ansigt blev lige roligt.

»Tilgiv mig, Fader, jeg maatte rejse, jeg kunde ikke blive i København.«

»At du har gode Grunde at anføre for din Rejse, tvivler jeg ikke om; jeg venter blot paa at lære dem at kende.«

Frits var aaben og ærlig, dog faldt det ham svært at tilstaa Grunden til sit Komme.

Da hans Tavshed blev Doktoren for lang, saa han alvorlig paa ham og sagde:

»Tal, jeg venter.«

»Fader, jeg frygter, du vil anse mig for meget taabelig. Du er saa rolig, saa fornuftig, du kender intet til Ungdommens Svagheder og til dens Lidelser.«

Oluf Halkærs Ansigt blev, om muligt, endnu blegere og koldere, men han afbrød ikke sin Plejesøn.

»Fader, jeg elsker en ung Pige, og vidste du, hvad Kærlighed var, da vilde du forstaa, at jeg maatte komme for at høre, om hun elskede mig, og for at faa min Skæbne afgjort.«

Doktoren knyttede sin Haand, trykkede den

fast imod Brystet, og det varede en lille Stund, før han svarede:

»Hvis jeg kendte, hvad Kærlighed var! Nu, Dreng, kender jeg ikke Kærlighed, saa kender jeg Ære og Pligt. Din Ære forbyder dig at bejle til en ung Pige, som du intet Hjem kan byde i uoverskuelige Tider, og din Pligt fordrer, at du ikke gør min Tillid til Skamme, men stræber at tage din Eksamen. Da jeg var ung, maatte jeg arbejde strængt, du faar at gøre det samme og lade alle forelskede Griller fare.«

»Det er ingen forelskede Griller, men sand og virkelig Kærlighed, jeg føler. Var jeg fuldkommen vis paa, at jeg er ene om denne Følelse, saa vilde jeg med Sorg — for at vise dig min Taknemlighed — rejse tilbage til København uden at have set hende, men gengælder hun min Kærlighed, saa har jeg en hellig Pligt at opfylde imod hende, og frygt ikke, Fader, jeg skal arbejde endnu strængere end før, jeg burde for længe siden have ophørt at falde dig til Byrde ... fra i Dag af vil jeg sørge for mig selv, takket være din Godhed, staar det i min Magt, men opgive min Kærlighed, det hverken kan eller vil jeg.«

»Jeg vidste, at der hverken fandtes Venskab eller Kærlighed, men at Taknemligheden ogsaa var død, det trode jeg ikke. Gives der da ikke

én Følelse, som ikke er stærk nok til at støde sammen med Lidenskab uden at knuses! Vel, Dreng, saa binder intet os mere sammen, du har din Frihed; men før du for bestandig forlader mig, saa nævn mig den Pige, som har lært dig at glemme Pligten.«

»Min Pligt kan ingen faa mig til at glemme, den vil jeg opfylde til det sidste. Du gav det forældreløse Barn Husly og Pleje, og jeg gav dig Kærlighed i fuldeste Maal; jeg kunde i Maaneder sidde og længes efter et kærligt Ord, et Smil fra dig, og lagde du din Haand blot paa min Skulder eller saa venligt paa mig, var jeg lykkelig og stolt som en Konge, det Solskin kunde jeg føle Maaneder efter, og den Kærlighed kan ingen slette ud af mit Hjærte, lige saa lidt som jeg nogensinde vil glemme Olufa Helmer.«

»Olufa Helmer! naa, saa det er hende, som har berøvet mig det eneste Menneske, som endnu bandt mig til Jorden; nu, det var en værdig Gerning af hendes Forældres Barn . . . gaa, Frits, vi to er skilte for Livet, hende kunde du aldrig føre ind i mit Hjem. Trænger du til Hjælp, skal du faa den, men se dig oftere vil jeg ikke.«

»Saa, Gud velsigne dig, Fader! Tak for alt, hvad du har gjort for mig! Dine Penge uden din Kærlighed vil jeg ikke have, men det bliver

svært for mig at savne dine kære, velsignede Træk.«

Med langsomme Skridt forlod Frits Værelset, som haabede han, at Doktoren vilde kalde ham tilbage; han kunde ikke forstaa det pludselige Had til Amtsforvalteren og hans Familie, og først da han stod ude i Forstuen, med Madam Siverts Arme om sin Hals og hørte hendes Hulken, vaagnede han op til fuld Bevidsthed. Nu stod han ene i Verden; dog, den Tanke foruroligede ham ikke, han følte Kraft og Vilje til at hjælpe sig selv, men det kære Barndomshjem var lukket med alle Minder, som bandt ham til det... Savnene, han havde lidt, var glemte, kun Kærligheden var tilbage. Selv Olufa traadte et Øjeblik tilbage, han tænkte kun paa sin Beskytter, og der kom Modløshed og en lammende Træthed over ham, han syntes, at alt maatte mislykkes for ham, det var bedst at rejse tilbage til København og tage fat paa Arbejdet.

Dog, da Vintersolens første Straaler faldt ind ad Helmers Vinduer og gled hen over Olufas gule Haar, stod Frits uden for Døren og trak rask i Klokkestrængen.

Olufa ilede ud. Da hun saa sin Barndomsven staa foran sig, blev hun først ganske bleg, saa bruste Blodet op til Kinderne, og hun glemte

at give ham Plads til at træde ind; de stod blot og saa paa hinanden. Hun talte først:

»Gud, Frits, er det dig!«

»Du blev dog ikke bange?« spurgte han og skød hende lempelig til Side for at faa Plads til at træde ind.

»Men, Frits, hvorledes gaar det til, at du er kommen hjem paa denne Tid?«

»Jeg har intet Hjem mere. Doktoren har forskudt mig ... slaar du ogsaa Haanden af mig, staar jeg ene i Verden.«

»Saa slet tror du vel ikke om mig, men jeg har da intet Hjem at byde dig.«

»Nej, Olufa, tvært imod; det er mig, som med Tiden haaber at give dig et Hjem, det er det, jeg vil stræbe for, det er det, hele mit Haab staar til.« Han rakte bønlig Haanden imod hende: »Olufa, vil du dele min Fremtid? Jeg skal kæmpe for, at den skal blive lys.«

»Og for at spørge mig derom, er du rejst herover,« sagde hun skælmsk. »Ved du ikke, at Fader tænker paa et ganske andet Parti for mig?«

»Gør han! Kender jeg dig ret, lader du dig ikke give bort som en Skødehund, du vil nok selv tale et Ord med, naar det gælder din Lykke.«

»Er du saa vis paa, at du er min Lykke,

Frits ... naa, du er Student, du maa vide mer end jeg,« sagde hun spøgende.

»Hvad jeg er vis paa, er, at du er min Lykke ... Fader gav mig Valget imellem ham og dig, og jeg ofrede ham for at søge dig. Gud hjælpe mig, om du svigter mig.«

Olufa blev pludselig alvorlig.

»Valget imellem din Fader og mig ... og du valgte mig, Frits! Grundstenen til vor Lykke skulde være Utaknemmelighed! Aldrig! Jeg skiller ikke Fader og Søn. Doktoren frelste en Gang mit Liv, jeg elsker ham, skønt jeg ikke omgaas ham. Hvad kan han have imod mig?«

»Kære, jeg tror, han hader baade dig og dine Forældre; han blev ganske hvid i Ansigtet, da jeg nævnte dit Navn.«

»Da maa vi vente, Frits, til han lærer at holde af mig ... nej, det nytter intet, uden hans Samtykke faar du mig aldrig.«

»Saa Doktoren har forskudt den unge Mand for min Datters Skyld,« sagde en kold, haanlig Stemme bag dem, og Amtsforvalteren traadte frem. »Den Ulejlighed kunde han have sparet sig. Gaa tilbage til ham og sig, at Amtsforvalter Helmer giver ikke sit eneste Barn til en Mand, som intet er og kun har Naade at takke for sin Tilværelse og Fremtid. Doktor Halkærs Hittebarn og min Datter skal aldrig faa hinanden.«

Med hastige Skridt gik han tilbage til sit Kontor og laasede Døren efter sig.

Hele denne Samtale var ført i den gammeldags, rummelige Forstue. Ingen af de unge havde hørt Helmer komme, saa optagne var de i det Øjeblik af dem selv. De stod som forstenede og saa paa hinanden; først nu følte de dem skilte. Dog, den Haan, som Faderen havde vist Frits, opflammede Olufas Kærlighed, hun rakte ham begge Hænder og saa paa ham med Taarer i Øjnene.

»Bryd dig ikke om Fader... nu skal det frem, Frits, jeg elsker dig, jeg kan ikke love at blive din Kone uden vore Fædres Samtykke, men jeg lover dig ikke at ægte nogen anden. Gaa nu, og stol paa mig.«

Han saa længe paa hende, som vilde han læse hendes Tanker i hendes taarefyldte Blik, saa trykkede han hendes Haand og sagde fast:

»Farvel, Olufa! Havde jeg kendt din Hu, da var jeg ikke kommen, før jeg kunde tilbyde dig et Hjem. Nu ser du mig ikke igen, før jeg som selvstændig Mand kan træde frem for din Fader. Gud velsigne dig, jeg stoler tryg paa dit Ord.«

Da han forlod Amtsforvalterens Hus, skjulte tunge Skyer den kolde Vintersol. Frits stirrede op imod Himlen, den saa mørk og truende ud.

»Ja, kom du kun med Storm og Sne, jeg frygter dig ikke, jeg er beredt til Kamp,« sagde han med udfordrende Stemme og gik med faste Skridt hen ad den frosne Vej. Han standsede ved sit Barndomshjem, Hjærtet drog ham ind, men Stoltheden holdt ham tilbage. »Kunde jeg faa din Kærlighed uden dine Penge, da vilde jeg slutte dig i min Favn; men nu maa jeg kæmpe for min Selvstændighed, den lod du mig aldrig beholde. Jeg vil savne dig, Fader, men Savn giver Kraft.« Han drog et Suk og gik videre.



Syttende Kapitel.

Medens Frits med utrættelig Iver læste i København og ved Siden af sine Studeringer informerede for at leve, gik Tiden sin rolige Gang for Olufa. Med Bestemthed afviste hun Godsejerens Bejlen, og hendes Fader kom snart til den Overbevisning, at hendes Beslutning var urokkelig.

Moderen var bleven svagere for hvert Aar, som gik. Sjælens Lidelser havde brudt Legemets Kraft. Hun elskede Olufa lidenskabelig, men havde ikke Styrke til at beskytte hende eller fjærne Sorgen af sin Yndlings Vej. Derfor skjulte Datteren omhyggelig sine Bekymringer for hende, hun vilde ikke gøre den Byrde, hun var vis paa Moderen bar, endnu tungere.

Men alt som Moder og Datter sluttede sig fastere sammen, trak Faderen sig længere og længere tilbage. Han blev haardere og mere

utilgængelig for hver Dag, der gik. Naar han var særlig urimelig imod den unge Pige, traadte Hanne altid til, hun vilde gærne skaane Olufa, som hun vedblev at holde meget af, og paa samme Tid følte hun en Kamplyst, som hun søgte at tilfredsstille ved at tirre og irritere Amtsforvalteren, som ofte forlod Dagligstuen og smækkede Døren haardt i efter sig, for at søge sit ensomme Kontor, hvor han gik op og ned ad Gulvet og talte med sig selv... der var da mange bitre Skældsord, som var rettede imod Hanne, Olufa fik ogsaa sin Del, men hans Hustru og hans Ven havde han intet Haansord til — han respekterede dem begge selv i sine Tanker.

Han saa ikke, at hans Ungdoms Elskede sygnede hen; det var ikke mere Kærlighedens ængstelige Øje, der hvilede paa hendes blege, indfaldne Kinder og matte Blik, han vilde ganske sikkert savne hende, naar hun var død, saa længe hun levede, stod hun som en Bebrejdelse paa hans Vej.

Ofte havde Olufa forsøgt at nærme sig Doktor Halkær, men hver Gang blev hun tilbagevist med samme kolde Høflighed, som aldrig førte hende et Skridt nærmere Maalet, skønt de gentagne Forsøg næsten bragte Doktoren til Fortvivlelse.

En Gang saa hun ham gaa ind til en gammel, syg Kone, som bode i Nærheden af deres Bolig. Hurtig gik hun ud i Haven, plukkede en Buket af de skønneste Blomster og bragte dem ind i den fattige Hytte; de halve lagde hun paa den syge Kones Seng, de andre beholdt hun for at give Halkær dem, naar han forlod Huset. Med et venligt Smil rakte hun ham Blomsterne. Hans første Indskydelse var at støde den Haand tilbage, som gav ham dem; men i samme Øjeblik stod Mindet levende for ham om Præstegaarden og den brudte Rose, som var alt hvad han ejede af alle de Blomster, hendes Moder havde tiltænkt ham. Hurtig greb han Buketten og ilede bort, og Aftenvinden førte et Suk tilbage til Olufa, som blev staaende og saa efter ham. Havde dette Suk aabnet den trange Vej til hans Hjærte eller stænget endnu fastere for dette? Hun vidste det ikke, men gik smertelig bevæget hjem.

Fru Helmers Kræfter tog daglig af. Nu formaaede hun næppe at gaa længere end ned i Haven; men da hun aldrig klagede, lagde hendes Omgivelser næppe Mærke til hendes Hensvinden. Stille og taalmodig bar hun sine Lidel-

ser og var taknemlig, saa længe de kunde skjules for dem, hun elskede.

Hun stod i Udkanten af Haven støttet til Stakittet og stirrede hen imod det Hus, hvor den syge Kone bode. Helga havde set Lægen gaa der ind, hun vidste, at Olufa var fulgt efter ham, og hendes Tanke dvælede med Vemod ved Fortiden.

Da saa hun sit eneste Barn og sin Undomsven træde ud ad den lave Dør. Hun saa Datteren nærme sig ham med Blomster, hun gættede sig til hans Kamp, og da hans Haand krampagtig greb om Buketten, fandt hans Suk et trofast Ekko i hendes Bryst.

Hans Blik hvilede aldrig mere paa Amtsforvalterens Hus, naar han var tvunget til at gaa der forbi. Dog, ofte strejfede hans Øjne Haven, han vidste, at Helga i sin Ungdom havde elsket Blomster, hun havde næppe glemt sin kæreste Beskæftigelse: at sysle i Haven, og han stirrede med Interesse ind imellem de grønne Træer.

Det første, han saa, da han hævede Blikket fra Blomsterbuketten, var Helga, som bleg og skælvende stirrede paa ham. Et Sekund mødtes deres Øjne, saa sænkede hun sine og blev blussende rød, men han stod som forstenet og saa paa hende; han læste Dødens Komme i hvert

et Træk. En isnende Kulde lagde sig om hans Hjærte, han gjorde et Skridt hen imod hende, som vilde han kæmpe imod Døden, hun blev ligbleg og begyndte at skælve. Rask vendte han om, gik den modsatte Vej og hviskede:

»For sildig, for sildig, her er ingen Frelse mulig.«

Da han kom hjem, satte han sine Blomster omhyggelig i Vand, blot en enkelt Rosenknop tog han ud af Buketten og lagde ved Siden af Ungdomsminderne fra Præstegaarden. De to knækkede Roser var Bladene faldne af — den friske var for lidt udsprungen til at dele deres Skæbne. Med et Suk lukkede han Æsken, og hans Tanker blev tvungne hen paa Frits og den unge Pige, som han elskede.

»Han har sin Frihed, lad ham bruge den.«

Fra den Dag af gik han ofte forbi Amtsforvalterens Bolig; han stirrede længselsfuldt ind i Haven, men Fru Helmer saa han aldrig mer. Selv Olufa var som vegen af hans Vej, og kun hos den syge Kone, hvor han sidst havde truffen hende, hørte han, at det stod daarligt til med Amtsforvalterens Frue — den unge Pige forlod ikke mere sin syge Moder.

Hvor den Tid var lang og trist for Halkær, han talte næsten aldrig til nogen, og brugte kun

de nødvendigste Ord til sine Patienter. Hans Husholderske kunde næppe mere udholde hans Særheder. Den eneste Trøst, hun havde, bestod i Frits' Breve; han skrev hver Uge til hende og fik trofast Svar, men hvad hun fortalte om Doktoren, egnede sig ikke til at opmuntre ham.

For Hanne Hammer var der indtraadt en stor Forandring — hun havde ingen mere til at skændes med ... og ingen til at glæde sig over. Amtsforvalteren lukkede sig enten inde paa sit Værelse, eller han sad i en Krog i sin Hustrus Sygestue, og Olufa delte sig imellem dem og havde kun liden Tid til overs for den gamle, gnavne Tante, hvis eneste Solskin i Livet hun var.

Helga saa længselsfuldt hen til sin Mand — hun vilde gærne skænke ham sine sidste Tanker og Følelser — — men selv nu stod han hende ikke nærmest, hun syntes, at Olufa trængte mere til hendes Kærlighed end Ægtefællen, som havde opgivet hende alt for tidlig; det havde været en Synd imod deres Barn, at han ikke havde haft mere Taalmodighed med hende — hun vidste, at hun havde været svag, men Viljen havde været ærlig. Nu sad han der saa mørk og bedrøvet; men selv med Døden i Huset bevarede han sin Jalousi — først imod Ungdomsvennen, saa imod

sit eget Barn, og nu imod Døden — han undte ingen Del i hende.

Hun bad til Gud, at Døden, der plejer at skille, her maatte være Forsoner og forene dem, som hendes Liv havde holdt borte fra hinanden.



Attende Kapitel.

Uger var gaaede i Sorg og Kamp — den syge Kone i det fattige Hus havde rejst sig fra Sygelejet og begyndt paa Hverdagslivets Arbejde, Amtsforvalterens Frue i det store, grundmurede Hus laa i den snævre Kiste.

Helmer havde lukket sig inde paa sit Kontor; han vilde ikke se eller tale med nogen fra det Øjeblik, hans Hustru havde lukket de trætte Øjne. Kold og utilgængelig havde han længe været, og Olufa frygtede, at Sorgen i Stedet for at blødgøre ham vilde forstene ham aldeles. Hans Barn var intet for ham, kun Sorgen over et langt Livs Skuffelse lagde sig som et Harnisk om ham. Der var hverken Forsonlighed eller Kærlighed i hans Tanker — kun Bitterhed.

»Han tog alt fra mig — jeg har aldrig ejet hende, borte eller ved hendes Side — — saa var han den rige Mand — jeg Tiggeren, der fik Al-

misser — og da jeg endelig forsmaaede dem, blev jeg kun mere ulykkelig — og selv i Dødsstunden er jeg vis paa, at hendes sidste Tanke har tilhørt ham. Hvorfor skulde jeg elske Olufa — det Barn, som ikke er født mig i Kærlighed, kan intet blive for mig — jeg er ene i Verden, ganske ene, men det skal ingen ane — allermindst han, som har skudt mig koldt og haardt fra sig, som var jeg en Forbryder — jeg vil hade ham — hade blindt — og hade mig selv... mere fattig og ussel kan intet Menneske blive. Dog, jeg vil bære det, bære det altsammen, og ingen skal ane, hvad jeg lider.«

Begravelsesdagen var Doktoren staaet tidlig op. Solen skinnede saa mat og kold, at den ingen Magt havde til at varme, alt saa trøstesløst, øde og tomt ud, hvor han saa hen — han havde en Følelse, som om det var Langfredag, men her vilde ingen Paaskemorgen følge efter. Han satte sig tungt ned paa Stolen og stirrede med foldede Hænder og lukkede Øjne ind i Fortiden, men hurtig blev Hænderne skilte og sank knyttede ned i Vinduskarmen:

»Han stjal hende fra mig! Jeg kunde have tilgivet ham alt — alt — havde han gjort hende lykkelig, men hun frøs ihjæl i hans Nærhed, Kulde, Kulde var alt, hvad han kunde give.«

Han rejste sig op og følte sig gammel paa

én Dag, det var som Aar var gaaede og tyngede ham med Centnervægt til Jorden. Han gik langsomt hen til Klædeskabet og tog en sort Frakke frem, den gamle mørkeblaa, som han havde baaret saa længe, vilde han ikke mere bruge. Haanden lod han glide hen over Panden, som vilde han jage Sorgen bort; men den sad dybt i Hjærtet, han kunde ikke blive Herre over den.

Se hende blive sænket i Graven havde han ikke Kraft til; han gøs for Amtsforvalterens kolde, rolige Ansigt, som om han ikke fra sig selv burde vide, at der er langt fra Ansigtet til Hjærtet, og at det ofte kan storme vildt der inde, skønt Panden er glat og rolig.

Da Følget havde forladt Kirkegaarden, sneg han sig ad Omveje til Graven, og al den Smærte og Sorg og alt det Savn, han havde gemt bort i mange Aar, kom nu frem.

Med sagte, lydløse Skridt nærmede Olufa sig i den sorte Sørgedragt; hun længtes efter at lægge den første Krans af friske Blomster paa den lille Høj, som hævede sig over Moderens Kiste.

Sorgen havde bøjet hendes unge, friske Mod og sænket hendes kække Hoved, hun kæmpede for at holde Graaden tilbage. Da naade en lydelig Hulken hendes Øren, hun vidste straks, hvad det vilde sige — nogle Ytringer fra hendes

Moder i de sidste Dage, hun levede, havde ladet hende gætte det, som før syntes en Gaade — hun vidste nu, hvad der skilte hendes Fader og Doktoren. Det var ham, som græd ved hendes Moders Grav, ham, som intet havde ejet og dog tabt alt.

Hun kastede Kransen og slyngede begge Arme om hans Hals og lagde sit trætte Hoved til hans Bryst. Først gøs han tilbage for den uventede Berøring, men i næste Nu trykkede han hende fast til sit Hjærte, saa fast, som vilde han aldrig mere skilles fra hende, og de græd sammen, uden at sige et Ord, til Mørket faldt paa og hyllede dem i sin Sørgekappe. Den kolde Dug faldt isnende paa Olufas feberhede Pande, hun gøs let; først da mærkede Halkær, at Aftenen var kommen.

Han slap den skælvende Pige og rejste sig op. Stiltiende forlod de Kirkegaarden, og da de kom til Amtsforvalterens Dør, greb Olufa fast om hans Haand og vilde drage ham med ind.

»Han har sin Stilling og sine Penge — det er nok for ham,« sagde Doktoren koldt, rev sig uvillig løs fra hendes faste Tag og var forsvunden, før hun fik Tid til at tænke sig om.

Olufa søgte ofte at nærme sig ham; men naar han saa hende langt borte, ilede han hurtig en anden Vej og undgik hende med synlig Uro.

Hun lod sig ikke skræmme, men vedblev at følge efter ham, — men alt forgæves.

Træt og modløs vendte hun en Aften hjem og følte sig saa underlig ene og forladt. Hun satte sig i den store tomme Dagligstue og græd.

»Der er ingen, ingen, som bryder sig om mig, jeg er til ingen Nytte i Verden ... Moder, hvorfor tog du mig ikke med dig, her er kun Sorg og Skuffelse for mig.«

»Ingen, som bryder sig om dig,« sagde en haard Stemme lige ved Siden af hende; »hvorfor kommer du aldrig ind til den, som holder af dig og som længes efter dig ...? Jeg har bot her i Huset i over atten Aar og har dog været ene, det er min egen Skyld, jeg er ikke gjort af det Stof, som faar Venner. Som lille Pige kom du til mig, da kunde du endnu ikke se, at jeg ikke var som andre Mennesker; men siden du er bleven stor, gaar du af Vejen for mig, og dog er du det eneste Menneske i Verden, som jeg holder af og aldrig har gjort Fortræd. Hvorfor har du ikke Fortrolighed til mig? Hvorfor fortæller du mig ikke, hvad der ligger tungt paa dit Hjærte? Din Moders Død er det ikke; de unge glemmer deres døde saa hurtig. Har du allerede Kærestesorg ... nej, fortæl mig saa, hvad det er, Barn! Maaske jeg alligevel kunde række dig en Haand. Viljen har jeg, benyt den hurtig;

det er ikke ofte, jeg har Lyst til at gøre noget for andre.«

Olufa vedblev at græde. Hanne trampede utaalmodig i Gulvet, den unge Pige saa sky op og maa vel have opdaget noget i Tantens Øjne, der naade Hjærtet; thi i næste Øjeblik slyngede hun Armene om den gamle Piges Hals og lagde sit Hoved til hendes Skulder.

»Aa, Tante Hanne, hjælp mig! Jeg trænger til dig, jeg er saa forfærdelig ene.«

Hanne frigjorde sig lempelig for Favntaget, men lod sin Haand glide kærtegnende over det unge, blonde Hoved.

»Naa, naa, Barn, det er ikke alle, som faar Kærlighed i Livet; man kan leve med mindre... jo, vist holder jeg af dig, jeg fordrer jo ingen Gengæld, vær bare rolig, jeg er vant til at leve af tørt Brød, gid du maa faa Smør til dit, min Pige... ja, ja, du forstaar mig nok, man har ikke ligefrem snydt mig, jeg har intet givet og kan intet forlange, men fattig er man alligevel, om man ogsaa først føler det, naar man nærmer sig Graven. Fortæl nu, Barn, jeg hører paa dig.«

Olufa satte sig i Sofaen ved Siden af Tante Hanne, og saa fortalte hun al sin Modgang: Faderens Kulde, Frits' Kærlighed og Doktorens Haardhed. Ikke en eneste Gang afbrød Hanne

hende, saa længe hun talte; men da Olufa var færdig, rejste hun sig med et Sæt og sagde:

»Sorte Faar er der nok af i Verden, det véd vi alle; men den, som tror paa jordiske Engle, bedrager sig selv og andre... der er Løgn og Bedrag i dem alle, og lyve de ikke for andre, saa lyver de for sig selv; de bilder sig ind at være bedre end andre Stakler, og saa er Glorien om deres Hoveder ikke andet end Bogguld, som en Regnskylle vasker af dem... naa, Barn, græd nu ikke mere, for en Gangs Skyld vil jeg være en saadan Regnskylle. Ja, du forstaar mig ikke, men det kan nu ogsaa være det samme.«

Og uden at vente paa Svar ilede hun ud af Værelset, og lidt efter saa Olufa hende gaa ned ad Gaden iført sin store, gammeldags Hat, et Tørklæde fæstet over Kors paa Brystet, sorte Handsker og en stor Bomuldsparaply under Armen; hun gik hurtig, og før den unge Pige var kommen sig af sin Forbavselse, var hun forsvunden.



Nittende Kapitel.

Da Doktor Halkær hen ad Aften var kommen hjem, gik han som sædvanlig ind i sit Studereværelse og satte sig træt ned ved sin Pult, men vendte sig hurtig om, da han hørte noget pusle bag sig.

»Er her nogen?« spurgte han.

»Saamænd er der det, min gode Mand ... se rigtig paa mig, kender De mig ikke? Jeg hørte just ikke til Deres Yndlinge, og bedre vil det nok ikke gaa mig nu, men jeg er heller ikke kommen for at tale smukke Ord. Med Fløjelshænder har jeg just ikke lært at tage paa nogen, men i Dag har jeg Lyst til at faa et rigtig Tag i Dem og lade Retfærdighedens Sværd lyne for Deres Øjne ... De kan trænge dertil!«

Doktoren trode, at den gamle Pige var bleven gal.

»Fat Dem, Frøken Hammer, trænger De til

mig, vil jeg hjælpe Dem, enten jeg saa holder af Dem eller ikke — det burde De vide.«

»Ja, jeg burde vide, at De er Retfærdighed og Ædelmodet i egen Person, det er i det mindste Deres egen Mening, og alle Deres Venner har i mange Aar sunget den samme Vise; men jeg er blot af en anden Mening. Ser De, min gode Halkær, De er en Martyr i Deres egne Øjne, en Martyr paa en Piedestal i Deres fordums Venners — eller rettere i Deres Fjenders Øjne; men jeg vil paatage mig at rive Dem ned... Véd De, hvad De er? De er et rigtig syndigt Menneske, der har gjort den Kvinde, De elskede, grænseløs ulykkelig, som har været ubarmhjærtig stræng imod Deres bedste Ven, som har forskudt det Barn, De har lovet at beskytte, og det uden skellig Grund, og De har bragt en stakkels, uskyldig Pige til Fortvivlelsens Rand... Se, det er nu min Mening om Dem, og vil De ikke tro mig, skal jeg yderlig forklare Dem det.«

Doktoren saa forbavset paa hende, og der drog et svagt Smil over hans strænge Læber.

»Ja, le De kun, men hvis De ikke indrømmer, at jeg har Ret, før jeg gaar herfra, saa er De langt værre, end jeg antog Dem for.

Ser De, min gode Doktor, jeg har skarpe Øjne, og min Hørelse mangler intet; jeg har set

og hørt langt mere, end man aner, og er saaledes kommen nøje ind i alle Forhold Dem og Deres Fjender imellem.

De kom som ung Student ovre paa Møen til os, vi modtog Dem godt, De betalte, det er sandt. men alt kan man ikke faa for Penge, og De blev mere end en fremmed for os. Stakkels lille Helga kom til at elske Dem, der fandt nok ingen rigtig Forlovelse Sted, men hun trode paa Dem som paa den gode Gud. Aa, hvor hun længtes efter Dem! Fa'r lod hende gøre en Rejse til København i nogle Uger; der traf hun Deres letsindige Ven, der var forelsket i hende fra den Gang, han var i Præstegaarden... Jeg tror nok, han fride paa et Bal til hende... eller saadan noget... ja, han omfavnede hende imod hendes Vilje; det saa De, og straks var Deres Tillid og Tro paa hende borte. De flygtede fejgt i Stedet for at undersøge det hele, og ser De, selv den vilde Fugl angrede straks sin Opførsel og vilde gaa til Dem og fortælle Dem alt og bede om Tilgivelse, for elske Dem det gjorde han; men De var og blev borte.

Helga sørgede sig næsten til døde, men tabte ikke Troen paa Dem. I fem lange Aar ventede hun, og han talte i al den Tid ikke om Kærlighed til hende; saa kom Fattigdommen og bed Mærke i os, og saa fortalte jeg hende, at

De enten maatte være troløs eller død. Ser De, den Gang bar jeg mig slet ad, jeg tog hemmelig imod Penge af Helmer, han kunde ikke taale, at hun skulde lide Nød; Helga opdagede det, hun gik i Snaren og giftede sig med ham, men elskede Dem hele Tiden og gjorde baade sig selv og ham grænseløs ulykkelig. Saa kom De her til Byen, det eneste Sted, hvor De aldrig burde have sat Deres Fod. Hun døde af Sorg, han blev bitter af Jalousi, og nu vil De fortsætte Ødelæggelsen paa deres eneste Barn. Og alt dette har De gjort! Det er Dem, som har foraarsaget hele Ulykken og maa bære Ansvaret. Jeg har ogsaa gjort Helga meget ondt; men af mig ventede ingen noget godt, og jeg har aldrig forsøgt at vaske mig ren i andres Synd.

Saa, nu har jeg sagt min Mening.«

Saa trak hun Sjalet tættere om sig, satte Naalen rigtig fast i det og gik langsomt bort.

Oluf søgte ikke at standse hende, han sad aldeles tilintetgjort. Det var en pludselig Omvæltning: fra den forurettede til den skyldige. Han forsøgte at skyde Uretten fra sig, men en indre Stemme sagde ham, at Hanne havde Ret. Ved hans Mangel paa Tillid og Overbærelse var det blevet ham, som maatte bære Ansvaret for al den Sorg og Elendighed, der i atten Aar havde ødelagt Livet og Lykken for dem og kastet

Skygge over de unges Fremtid og til sidst lagt den eneste Kvinde, han havde elsket, før Tiden i Graven. Med grusom Tydelighed havde Hanne ramt hans Egenkærlighed, og hele den Bygning om andres Skyld, som han havde bygget i en Aarrække, laa nu i Ruiner for ham og viste, hvor lille hans Kærlighed havde været, skønt mægtig nok til at knuse hans Lykke, dog ikke stor nok til at vise Tillid og Barmhjærtighed... hver Aften havde han bedet: Forlad os vor Skyld, og aldrig havde han af fuldt Hjærte tilføjet: som vi forlade vore Skyldnere.

Og nu var det ham, som trængte til Barmhjærtighed og Tilgivelse.

I samme Øjeblik, det stod klart for ham, at han ved Overilelse havde lagt Skylden paa sine egne Skuldre, rystede han den Bedøvelse, Hannes Ord havde fremkaldt, af sig og ilede ud. Først standsede han ved Telegrafkontoret og kaldte Frits hjem, derfra gik han lige til Amtsforvalterens Hus, op paa hans Værelse, og da han og hans Ungdomsven Timer efter kom ud derfra, var det blevet mørkt. Ved Lampens Skin i Forstuen saa Olufa, at en stor Forandring var foregaaet med dem begge. Hver Rynke var som glattet ud af Doktorens før saa strænge Ansigt, kun Mildhed og Kærlighed lyste ud af hans Blik.

Faderen var bleven mange Aar yngre.

»Olufa, min Datter,« sagde han med en Stemme, som var fremmed for den unge Pige, saa kærlig og øm lød den, »glæd dig over, at din Moders bedste Ven og din Fader har genfundet hinanden, vi er begge saa lykkelige som vi kan blive uden hende. Det er vort inderlige Ønske, at ogsaa du, hendes Barn, skal kunne dele denne Lykke... Halkær har telegraferet til København efter Frits Møller... paa Søndag kan vi alle fire højtideligholde vor Forsoning her i Huset.«

Olufa saa fra den ene til den anden, saa slyngede hun en Arm om hver af dem og kyssede dem med Glædestaarer; nu havde hun faaet to Fædre, som vilde kappes om at skabe Frits' og hendes Lykke. Men oppe paa Trappen i Skygge stod Hanne og saa ned paa dem — der gled et Smil hen over hendes furede Træk, det lykkeligste, der nogensinde havde oplyst hendes Ansigt.



EN LILLE SAMMENSVÆRGELSE

FØRSTE KAPITEL.

Julen var kommen med Frost, høje Snemasser mødte Øjet, hvor man saa hen. De unge tænkte paa Kaneture, Kælker og Snebolde; de gamle trøstede sig ved Løftet om den grønne Paaske.

I en af Jyllands større Byer sad tolv unge Piger ivrige i Færd med at sy Børnetøj. De var samlede i Borgmester Holms store, hyggelige Dagligstue.

Det var Skik der i Huset, at Lillejuleaften blev højtideligholdt med en Fest for femogtyve Smaabørn.

Et mægtigt Juletræ, som plejede at naa fra Gulvet til Loftet, blev pyntet med Bonbon, Legetøj og Glimmer; i Baggrunden af Værelset, paa et stort Bord, blev de nyttige Genstande anbragte: solide, varme Klæder til de smaa og andre Fornødenheder, som kunde glæde baade Forældre og Børn.

Det var Husets tre Døtre, som stod for Arrangementet; de og deres ni unge Veninder syde selv hvert Sting paa de mange Sager, som fattige Børn ellers maa savne saa haardt, naar Kulden indfinder sig.

Der var en Summen i Værelset som paa en varm Sommerdag i en Bikube; af og til trængte en glad Latter igennem Støjen uden at standse Fliden, de flinke Fingre og den muntre Passiar fulgtes ad.

»Før vi skilles i Aften, maa alt være færdigt,« sagde den ældste Frøken Holm; »i Morgen har vi nok at bestille. Træet skal pyntes, Klæderne pakkes ind og skrives Navn paa... og saa den kære Mad.«

»... Den laver Jomfruen; hør, Sophie, gør dig bare ikke vigtig... det manglede blot, at du skulde staa i Køkkenet og koge Risengrød og brænde Stegen, nej, det forstaar Nielsen langt bedre,« sagde en af de unge Piger.

»Ja, Grøden og Stegen overlader jeg til hende; men Kagerne plejer jeg selv at bage, det gjorde Moder altid, saa længe hun levede, og Fader holder paa de gamle Skikke.«

»Ja, vi skal ærligt hjælpe dig at spise dem, en Arbejder er sin Løn værd, og vi har arbejdet flittig paa Børnenes Tøj,« sagde en anden.

Der hørtes Støj i Forstuen; der var en, som stampede Sne af sine Støvler.

Sophie fór op af Stolen.

»Det er min Broder; jeg trode ikke, Toget var naat frem for Sneen.«

Og ude var hun.

Arbejdslysten forlod pludselig de unge Piger, de stirrede hen imod Døren, hvorfra de ventede den unge Kandidat fra København. Der var kun én, som rolig fortsatte sin Gerning, det var Thora Hempel, en ung Pige, som havde mistet begge sine Forældre; hun var i Huset hos sin Farbroder, Prokurator Hempel, en Pebersvend, som til Trods for sine Særheder var almindelig afholdt.

I over et Aar havde hun levet sammen med Byens unge Piger, og skønt hun deltog i alle dens Glæder, var hun dog aldrig vokset rigtig sammen med det trange Købstadsliv. Der var ingen, som virkelig kunde bebrejde hende noget, og alligevel syntes alle, at hun stod lidt reserveret over for dem, og Købstadsherrerne følte sig stadig tilsidesatte baade paa Baller og i Selskaber, og dog tog hun særligt Hensyn til dem.

De plejede at sige: »Hun har Københavnernykker«.

Lidt efter kom Sophie ind med sin Broder. De unge Piger kastede deres Arbejde paa Bordet og flokkedes om ham.

»Hvad Nyt fra København?« raabte de i Munden paa hverandre.

»Hvad Nyt skulde jeg vel kunne bringe fra en tilfrossen By! Jeg kommer pr. Isbryder over Bæltet; men Kulden skræmmer hverken Herrer eller Damer, man løber paa Skøjter, saa det knitrer i Isen, og selv den fygende Østenvind holder ikke Damerne inde, de farer af Sted som rigtige Snedronninger. Her holder vi mere af Baller; dog, Forskellen er ikke saa stor, som man tror. I København danser man paa Skøjter, her med Silkesko.«

»Bild os bare ikke ind, at Københavnerne forsmaar Ballerne, de tager alt med, kun er det mere storartet end her,« sagde en af de unge Piger.

Thora Hempel lagde sit Arbejde sirligt sammen og rejste sig.

»I tror nu ogsaa, København er et sandt Eldorado; ja, det er sandt, der er mange, som forstaar at more sig, men i Smaabyerne er Fornøjelserne mere ligelig fordelte, her findes ikke som i Hovedstaden de tusende smaa Existenser, hvor Glæden aldrig naar ind. Hun afbrød hurtig og vendte sig med en lille glad Latter til Adolph Holm:

»Naa, Holm, den Mundfuld Alvor fik De nok i Vrangstruben, det var kun et Spøgelse fra

Fortiden, som gik igen ... fortæl bare, jeg er lutter Øre.«

»Jeg trænger snarere til noget varmt, jeg er bundfrossen. Hvor er Fader? Har I drukket The? — — Ja, jeg foretrækker en Toddy, Vand kan ikke tø mig op.«

»Der er Fader, han kommer sent hjem, han vil blive overrasket; vi havde alle opgivet at se dig i Aften. Far, her er Adolph, og Bordet venter; kom saa ind, jeg skal nok lave Toddy til Eder begge,« sagde Sophie.

Da Adolph havde sat sig rigtig godt til rette ved Faderens Side og tilfredsstillet sin Sult, hævede han pludselig Hovedet og saa sig smilende om:

»Nyt, mine Damer, Nyt ... véd De, med hvem jeg har gjort Turen her over ...? Ja, gæt nu bare!«

»Aa, spænd ikke deres Nysgærrighed, Adolph, se blot — tolv Par forventningsfulde Øjne hviler paa dig,« sagde Borgmesteren smilende.

»Jeg er slet ikke forventningsfuld; det er naturligvis vor nye Læge, han har saamænd ladet længe vente paa sig,« sagde Thora.

»Rigtig gættet, Frøken Hempel, det var Doktor Hansen.«

»Naa, hvad synes du saa om ham?« spurgte Faderen, og paa samme Tid sagde Sophie:

»Hvorledes ser han ud, er han køn?«

»To Spørgsmaal paa én Gang! Det vigtigste bør først besvares: Han er dejlig, han ligner Gabriel — gult krøllet Haar — store, blaa Øjne, og i det hele taget en Skønhed, der vilde tage sig bedre ud paa en Prækestol end ved en Sygeseng.«

»Uh ha, jeg vil bestemt finde ham afskylig — blaa Øjne og gult Haar for en Mand er næsten en Ulykke,« sagde hans Søster.

»Det bliver altid en Smagssag,« svarede Adolph med et lunt Smil; »jeg tror netop, han vil falde i Damernes Smag — og nu til hvad jeg synes om ham... jo, Tak, rigtig godt, jeg tror, jeg faar mere Fornøjelse af ham end Damerne, for jeg hørte netop i København, at han skal være en uforbederlig Kvindehader og en overordentlig dygtig Læge, haard og kold over for Indbildtsyge og Skranteri, men pligtopfyldende til det yderste, selv imod kvindelige Patienter.«

»Blond og blaaøjet,« gentog Thora halv højt.

»Rigtig, Frøken Hempel, blond og blaaøjet, men en ren Køter i Selskabslivet, jeg tror ikke en Gang, han har lært at danse.«

»Hvilket rædsomt Uhyre du maler,« sagde hans yngste Søster; »jeg længes formelig efter

at se ham ... hør, Fader, jeg har en Tand, som længe har plaget mig, den berøver mig rent min Nattesøvn. Saa længe gamle Prik var vor eneste Læge, turde jeg ikke betro mig til hans rystende Hænder.«

»Saa er det bedst, du gaar til Tandlægen, min Pige,« svarede Borgmesteren med et lunt Smil; »saadanne Smaating ulejliger man ikke en nyankommen Læge med.«

»Jeg kan ikke udstaa Tandlægen, og desuden maa Doktor Hansen jo være glad ved at faa Praksis.«

»Hvor sørgeligt, at jeg ikke har studeret Medicin,« sagde Adolph med et Anstrøg af Sarkasme; »jeg er overtydet om, at de til Stede værende Damer nok skal finde et lille Ildebefindende, som kræver Doktor Hansens Nærværelse, skønt jeg tror, at min lille Søster er den eneste, som vil ofre ham en Tand, men en let Forkølelse, ja, selv lidt Influenza kan ogsaa bruges ... naa, Frøken Hempel, hvad lider saa De af?«

»Af Had til alle unge Læger.«

»Det maa jeg sige, det er en underlig Sygdom, Læger plejer ellers at være Damernes Yndlinge, selv i Skuespil optræder de som det ædle Element, der frelser Situationen. Er det meget ubeskedent at spørge Dem — hvorfor De beærer de unge Læger med Deres Had?«

»Det er en gammel Historie.«

»Og De er dog saa ung.«

»Gammel nok til at gemme paa Minder... for Resten véd De jo godt, Kandidat Holm, at unge Mænd i det hele taget ikke falder i min Smag, det er kun som mine Veninders Brødre, jeg føler Interesse for dem,« sagde hun spøgende.

»Den Interesse, De har ofret mig, er mikroskopisk, jeg har aldrig mærket noget til den; naar De er sammen med mine Venner og mig, rejser De en kinesisk Mur imellem os.«

»Aa, Gud, Kandidat Holm, hvem taler nu om kinesiske Mure, nu rejser man ingen, man river dem blot ned, selv Doktor Hansen skal ikke faa Tid dertil, vi skal pine og drille ham efter Noder, han skal aldrig faa Fred... at tænke sig en Kvindehader i vor overciviliserede Tid,« sagde Olga Ove.

»Stakkels Fyr,« sagde Borgmesteren godmodig, »jeg beklager ham; du faar at tage dig lidt af ham, Adolph, han kan trænge til en Støtte.«

»Det mener jeg ikke, Fader; med al Respekt for de unge Damer — — tror jeg nok, de kommer til at trække det korteste Straa.«

»Ja, nu skal I faa Lov til at lægge Raad

op imod os i Faders Stue ved et Glas Toddy; men glem blot ikke, at:

Mandens List er vel behænde,
Kvindens List er uden Ende,«

sagde Sophie muntert; »mine Veninder og jeg har endnu et Par Timers Arbejde, før vi kan skilles ... Naa, kom saa, Smaapiger, lad os tage fat paa vort Arbejde.«

Da de var ene i Dagligstuen, traadte en lille, kæk Blondine frem og slog til Lyd med Haanden:

»Mine ærede Søstre«, begyndte hun højtidelig.

»Mine Bech vil tale!« raabte den yngste Frøken Holm. »Mine Bech har Ordet! Op paa Bordet, at vi kan høre, hvad du siger.«

Under Latter og Spøg blev hun løftet op paa det store Bord, hvorpaa de unge Pigers Sytøj laa.

»Ærede Forsamling! Vi er i Begreb med at blive tilføjede en Krænkelse, der rammer hele vort Køn, og det er derfor kun en simpel Pligt at forsvare os. En Kvindehader vover at nedsætte sig i vor gæstfri By, han vil haane og forurette os. Som tapre Soldater optager vi Kampen og søger at hævne os paa Kvindevis — — ikke ved Heltemod, men ved List, som i Aartusender har besejret Magten og Styrken. Vi

tolv her forsamlede Piger lover og tilsværger hinanden at gøre alt, hvad vi evner, for at lokke hans haarde, kolde Hjærte paa Glatis, imod hans Vilje stjæle det fra ham, og saa, naar vi har vundet det, at overlade ham til de Kvaler, han ærlig har fortjent. Alle, som deler min Mening, række Haanden i Vejret.« Hun saa sig om i Kredsen og sagde fornøjet: »Alle,« det er rigtig... En kan ikke staa sig imod tolv, han maa falde!«

»Thora Hempel rakte ikke sin Haand i Vejret!« raabte en af dem.

»Thora Hempel har Ordet,« sagde Mine Bech og sprang ned af Bordet.

»Jeg synes, mine kære Venner, at den Gerning at skille en Mand ved sit Hjærte, er næsten lige saa slem som at berøve ham Hovedet — Niels Ebbesen lod Trommerne røre, før han gik til sin berømte Daad, var det ikke mere hæderligt at erklære ham aaben Krig og saa bruge vort skarpe Vaaben: List — at snige sig paa en Fjende vil jeg ikke være med til.«

Mine Bech kastede pludselig sin Værdighed som Forslagsstiller og gav Thora et lille venskabeligt Puf. »Er du gal, Thora? Dine »Trommer« vilde fordærve hele Spøgen. Tag det endelig ikke saa højtideligt, det hele er saamænd uskyldigt nok, saasom og eftersom ingen af

os er en farlig Sirene; hans Fred er sikker nok — vi vil blot have en lille Latter paa hans Bekostning — desuden er vi lige saa vel udsatte for et Nederlag som han — Kaarene er lige, og jeg havde netop tiltænkt dig Hovedrollen.... der er noget vist pikant ved, at en Mandfolkehader og en Kvindehader staar lige over for hinanden — — og saa dine dejlige, dybe blaa Øjne, din søde Mund og dit reserverede Væsen — se — du er nu intet Hverdagsmenneske, men én iblandt — ja, lad os sige — hundrede!«

Thora lo muntert. »Snak, Mine, jeg er ingen Mandfolkehader, fordi jeg ikke sværmer for hele Kønnet. Dog, det hele er jo kun en Spøg, og Doktoren skal jo være usaarlig — jeg vil ikke forstyrre Eders Glæde, der er ingen Rimelighed for, at netop jeg skal trække det skæbnesvangre Lod — for vi skal vel trække Lod?«

»Ja, naar du ikke særlig er oplagt til at overtage Sirenens Rolle, bliver vi vel nødt til det?«

»Nej, dertil vilde Hilda Holm, den lille Uskyldighed, passe langt bedre.«

»Saa kan Lodtrækningen finde Sted,« sagde Mine Bech.

»Først Arbejde, siden Fornøjelse,« svarede Sophie Holm, »Lodtrækningen kan foregaa i Morgen efter Juletræets Plyndring, nu maa vi se at blive færdige, det er allerede sent.«

Andet Kapitel.

Thora Hempel havde tidlig mistet sine Forældre. Hendes lille Arv blev anvendt til hendes Uddannelse, og da hun ingen Slægtninge havde i Hovedstaden, blev hun anbragt i et Pensionat. Der lærte hun Livet at kende fra dets mørke Side, Fattigdom og Sygdom stredes der i Hjemmet om Herredømmet, og havde Thora ikke sluttet sig saa fast til Husets Datter, havde hun snart forladt det, men hendes Interesse for Mimi Hansen, voksede for hver Dag, de tilbragte sammen, og skønt de var højst forskellige, endte det med et af disse entusiastiske Venskaber, som Ungdommen i Overgangen fra Barn til ung Pige saa ofte stifter.

Mimi Hansen var et stakkels Siv, som trængte til Støtte baade for Aand og Legeme. Hun havde arvet Brystsyge efter sin Moder og gik selv med den Tanke, at hendes Liv kun vilde blive af kort

Varighed og mente derfor at være berettiget til at tage imod alle de Ofre, som hendes Omgivelser var villige til at yde. Hun syntes, at den stakkede Tid, hun havde tilbage, tilhørte »Nuet«, som ingen havde Ret til at nægte hende Brugen af, selv om det krævede store Ofre af dem.

Thora, der havde en stærk Vilje og et sundt Legeme, føjede hende i alt, intet syntes hende umuligt, naar det gjaldt Venindens Lykke og Tilfredshed; hun elskede hende med en beskyttende Ømhed og samlede alle de Smaastene af hendes Vej, hvorpaa den svage saa ofte støder sig.

Mimi Hansen havde en Fætter, som, skønt ung, havde skaffet sig en betydelig Praksis som Læge. Han var meget afholdt der i Familien, og Mimi fortalte Thora, at han for nogle Aar siden, da hun endnu var en lille Pige, havde været et livsglad ungt Menneske, som altid havde bragt et frisk Vindpust med sig fra Verden uden for deres lille Hjem, der var fattigt og trist; han havde været den Sol, som lyste for dem. Men paa en Gang var Solen gaaet bag Sky. Han blev borte fra Tanten og Kusinen; begge savnede ham meget.

Nogen Tid efter kom Thora der i Huset. Adskillelsen fra Fætteren beskæftigede Mimis Tanker saa meget, at hun stadig talte om ham,

og selve hans Fraværelse gjorde ham lidt efter lidt til mere end en Slægtning for hende, og naar de unge Piger var sammen, blev han deres stadige Samtaleæmne.

Thora var en Modsætning til Mimi: ung, kraftig og livsfrisk syntes hun, at Verden laa aaben for hende, hun behøvede blot at strække Haanden ud for at gribe Lykken. Mimi saa op til Manden, Thora saa ham lige i Øjnene; hun længtes ikke efter Kærlighed, hun fordrede kun Retfærdighed af dem. En god Ven stod paa samme Trin for hende som en trofast Veninde, hun brød sig ikke om Kønnet, det var Mennesket, hun holdt af eller hadede. Hun var altid besjælet af stærke Følelser.

Iblandt Kursuskammeraterne hørte hun til de »emanciperede« i Teori; Praksis havde hun endnu aldrig prøvet.

Hun ærgrede sig stadig over Doktor Hansens Udebliven og syntes, han gjorde en himmelraabende Uret imod den lille skrøbelige Mimi, som en Vind kunde blæse omkuld, og for at adsprede hende anvendte Thora alle sine Lommepenge til smaa Fornøjelser.

En Dag først i Marts, hvor Solen kun skinnede paa Skrømt og kastede Glans over de mørke Skyer, som Blæsten stødvis sønderbrød, var de gaaede ud i »Solskin«, uden at agte paa

Østenvinden, for at drikke Chokolade i Pavillonen paa Langelinje.

Mimis tørre Hoste burde have advaret dem, men de agtede ikke derpaa, de spaserede lige imod Vinden og vendte hjem med røde Kinder; men imedens Thoras Rødme var kold, som Luften, hun kom fra, brændte Mimis.

»Hvor du ser blomstrende ud, min lille Pige,« sagde Moderen glad. »Tak, Frøken Hempel, De er saa god imod min Datter! Solen er gaaet bort, det er bedst, jeg lægger lidt i Kakkelovnen, her begynder at blive koldt.«

»Ja, Moder, her er meget koldt; jeg fryser formelig.«

Imedens Moderen skilte hende ved Overtøjet, gik Thora ind i sit Værelse for at hente et Tørklæde at hylle Veninden i; men selv da Kakkelovnsvarmen næsten var generende, sad Mimi og frøs i det store Sjal.

»Fru Hansen, jeg tror, Mimi har Feber,« sagde Thora urolig, »det er vist bedst, hun straks kommer i Seng.«

Feberen tog stærkt til, og hen ad Natten blev den unge Pige saa syg, at Moderen maatte staa op og kalde paa Thora, for at hun kunde være inde hos den syge, medens Fru Hansen gik efter Lægen.

Doktoren bode langt fra dem, og det

varede længe, før Mimis Moder kom hjem med ham.

I al den Tid sad Thora i Angest og hørte paa de heftige Udraab og vrede Ord, Patienten sagde i Vildelse.

»Hører du, Herman, hun er vild, hun er meget syg ... frels hende, hun er alt, hvad jeg har tilbage her paa Jorden.«

»Ja, hun er meget syg,« gentog Thora og saa paa ham med taarefulde Øjne.«

»Du maa være rolig, Tante, Ro er det første, en syg trænger til. Sæt dig ned og lad mig tale med den unge Pige, hun ser ud til at kunne beherske sig. Naa, fortæl mig saa, hvorledes dette er kommet.«

Thora fortalte ham klart og tydelig, hvorledes de havde tilbragt Dagen, og om de Symptomer paa Sygdom, som havde vist sig ved Hjemkomsten.

»Altsaa en heftig Forkølelse. Vil De støtte hende, imedens jeg undersøger Lungerne.«

Fru Hansen sad og hulkede højt. Thora hjalp Lægen rolig og besindig.

»Jeg tænkte det nok,« sagde han halv højt. »Kan De indrette Værelset til en fornuftig Sygestue og overtage hendes Pleje, ellers maa vi have hende ud paa Hospitalet. De forstaar mig jo: fuldkommen Ro, frisk Luft uden Træk, og

en stræng Overholdelse af, hvad jeg ordinerer, er en Betingelse for, at hun kan komme sig. Tante vil hengive sig til Sorgen, hende kan De ingen Hjælp faa af. Om en Time skal De faa alt, hvad De behøver, og en øvet Sygeplejerske skal blive hos Dem i Nat og lære Dem, hvad der er nødvendigt. I Morgen tidlig kommer jeg igen.«

Thora havde en Følelse, som blev hun overhældt med koldt Vand; hun ventede ikke i Doktor Hansen at finde en haard, kold Mand, som ikke besad den ringeste Sympathi eller Medlidenhed, intet af Slægtningen, kun den strænge Læge, som var beredt til at gøre sin Pligt. Hun svarede ham ikke, men han maatte alligevel have følt sig tilfreds, da han rolig forlod dem.

Thora saa efter ham med underlige glansløse Øjne; hun havde en god Vilje, men Ansvaret, han uden at betænke sig havde lagt paa hendes unge Skuldre, tyngede hende.

Hun lagde sin kolde Haand paa Mimis brændende Pande, saa bøjede hun sig ned og kyssede hende:

»Stakkels lille Mimi, jeg kunde ikke elske den Isblok, ikke for alt i Verden, jeg kunde snarere hade ham ... med sin Pligt og Ro og haarde Dom. Stakkels Fru Hansen, græd ikke

mere, De skal se, Deres Datter vil snart blive rask igen, han vil nok kurere hende, saadanne kolde Egoister er i Almindelighed dygtige Folk. De skal bare se, hvor flink jeg skal blive; De passer Huset, jeg den syge, jeg er lidt mere rolig og har flere Kræfter. Læg Dem lidt paa Sofaen, vi kan intet gøre for Mimi, før Sygeplejersken kommer, hun fantaserer ikke mere, jeg tror, hun sover.«

Noget efter kom Sygeplejersken med Medicinen, hun ordnede Omslag for Bryst og Ryg, gav den syge et beroligende Middel og lærte Thora, hvad der var nødvendigt for at paatage sig den syges Pleje.

Da Mimi var falden i en roligere Søvn, lavede Fru Hansen Morgenkaffe, der næppe var drukken, før Lægen kom for at se til Patienten.

»Hun sover; det gaar jo godt. Alt vil nu bero paa den Pleje, hun faar. Klokken otte skal Madam Larsen være hos en anden Patient. Hun plejer at gøre sine Sager godt; hun har sikkert lært Dem alt, hvad der udfordres til at gøre Deres Pligt. Du skulde lægge dig i nogle Timer, Tante, ellers faar den unge Dame to syge i Stedet for én.«

»Herman, Frøken Hempel er vor Kostgænger, hun gaar paa Kursus og kan ikke ofre sin Tid paa Sygepleje.«

»En Kostgænger og en Kursusdame er vel

ogsaa Menneske,« sagde han haardt. Saa vendte han sig rolig til Thora og spurgte lidt blidere:

»Skal Fru Hansen overtage Plejen?«

For første Gang saa Thora ham fast ind i Øjnene. Hun kendte saa lidt til unge Mænd. Hans Væsen stødte hende, deres Blik leverede en lille Skærmydsel; den unge Pige var den første, som sænkede sit. Hun gik hen til den bedrøvede Moder og kyssede hende: »Lad mig faa Lov at pleje Mimi.«

Der blev ikke vekslet flere Ord om den Sag; han gav Thora korte, bestemte Ordrer og forlod dem.

»Han er det ubehageligste Menneske, jeg nogensinde har truffet,« sagde hun til Mimis Moder; »jeg tror, jeg kunde komme til at hade ham!«

»Han var en Gang et af de elskværdigste Mennesker, man kunde tænke sig, god og venlig imod alle, og til Trods for den Forandring, som er foregaaet med ham, holder min lille Pige usigelig meget af ham.«

»Des værre! Naa, naar han blot er dygtig, fordrer vi ikke mere af ham.«

Mimi kom sig kun langsomt. Lungebetændelsen var vel hævet, men der fulgte en lang Afkræftelse efter.

Doktor Hansen kom saa ofte, det var nødvendigt, men heller ikke mere. Thora og han vekslede kun faa Ord, og Tantens Klager tog han slet ingen Notice af. Kun naar han talte med Mimi, var der en blødere Klang i hans Stemme, der bragte Blodet op i den unge Piges Kinder og fik hendes Hjærte til at banke af Fryd.

Naar hun var alene med sin Veninde, kunde hun ofte sige:

»Han holder dog af mig, Thora, det er ikke Ord, som siger mig det, det er hans Øjne og hans Stemmes Klang.«

Disse Ytringer bedrøvede altid Thora; hun frygtede for, at lille Mimi skuffede sig selv og forvekslede Medlidenhed med ømmere Følelser. Hun trode ikke Doktor Hansen i Stand til at føle Kærlighed.

Saa begyndte den unge Pige at komme op, dog, det var kun fra Sengen til Sofaen. Men til Trods for denne Svaghed lyste hendes Øjne af Haab, Fremtiden laa smilende og lys for hende.

Da Doktor Hansen første Gang traf hende paa Sofaen, rejste hun sig med Besvær og gik

ham i Møde med udstrakte Hænder. Han greb dem ikke hurtig nok, og hun var lige ved at segne om. Han lagde Armen om hende for at støtte hende, og hun kastede sig til hans Bryst, lagde sit Hoved imod hans Skulder og begyndte sagte at græde. Han holdt hende med Rædsel ud fra sig, men det mærkede hun ikke og hviskede blot:

»Aa, Herman, hvor jeg er lykkelig!«

Han løsnede lidt brutalt hendes Arme fra sin Hals og bar hende hen paa Sofaen.

»Det glæder mig, at du er saa meget bedre, at du kan undvære mig; jeg har nemlig i Sinde at foretage en Studierejse til Paris. Skulde du trænge til Lægehjælp, behøver du blot at sende Bud til Doktor Herfort, han overtager min Praksis!«

Mimi sank pludselig sammen, den lette Rødme forsvandt fra hendes Kinder, hun svarede ikke et Ord; men Fru Hansen, som blev bange for sit Barn, sagde med skælvende Stemme:

»Har du pludselig taget denne Bestemmelse? Burde du ikke have forberedt Slægt og Venner paa denne Rejse?«

»Hvem skulde jeg vel forberede? Jeg staar aldeles ene i Verden! Du glemmer, at jeg er en uforbederlig Pebersvend, som ikke er og aldrig vil blive bunden af noget Baand til Hjem-

met. Jeg har kun min Videnskab, og for den vil jeg arbejde; og derfor rejser jeg i Morgen tidlig.«

Saa bøjede han sig imod hende og hviskede noget, hun strakte Haanden afværgende ud, men før han gik, lagde han et Papir i hendes Sykurv og forsvandt. Han havde glemt at tage Afsked med Thora.

Mimi laa og hulkede. Fru Hansen vred sine Hænder i Fortvivlelse. Thora stod midt imellem dem og saa fra den ene til den anden; hun vidste ikke, hvorledes hun skulde bringe Trøst.

Den syge hviskede sagte hendes Navn. Hun bøjede sig ned over Sofaen og slyngede Armene om Veninden:

»Stakkels lille Mimi!«

»Dette bliver saa vist min Død. Det er godt for jer alle, at jeg gaar bort, I vil faa det bedre uden mig. Jeg er kun skabt til Lidelse, og maaske han dog vil tænke med Vemod paa sin stakkels lille Kusine og føle, at der ingen gaves paa Jorden, der holdt saa meget af ham som jeg.«

»Min kære lille Pige,« sagde Moderen, som havde hørt, hvad hun sagde; »han fortjener ikke din Kærlighed, han er en kold og haard Egoist. Han gav mig nogle Penge, som jeg skulde pleje dig for, men det samme vilde han have gjort

for enhver af sine andre Patienter, som behøvede hans Hjælp.«

»Moder, du er for stræng; hvad kan han for, at han ikke elsker mig. Brug Pengene eller giv ham dem tilbage, jeg behøver dem ikke for at dø ... for, ser du, Moder, jeg vil ikke en Gang leve ... Døden bringer Fred.«

Mimi var kommen i Seng. Feberen tog stadig til, hun laa og kastede sig frem og tilbage.

Thora sad hele Natten hos hende og lod sine Tanker arbejde. Hun maatte, hun vilde frelse sin Veninde, — — hvad brød hun sig om Skik og Brug. Mimi maatte hjælpes, det gælde hvad det vilde. Hun rejste sig op og saa ud ad Vinduet; hvor Tiden dog sneg sig langsomt hen. Hun vidste ikke, hvorledes hun skulde faa Ende paa den, til Morgenen brød frem ... maaske han allerede skulde rejse Klokken syv.

Hen ad Morgen faldt Patienten i Søvn.

Thora gik sagte ind i sit Værelse og tog sit Ydertøj paa, saa vækkede hun Fru Hansen, som lige var falden i Søvn, og før det blev klart for hende, at den unge Pige tænkte paa at gaa ud, var Thora forsvunden.

Saa længe hun sad ved Mimis Seng og lagde Planen, syntes hun, at Foretagendet var let; men nu, da hun gik ene paa Gaden, medens det endnu var halv Nat, følte hun sig underlig

berørt, det gøs i hende hver Gang, hun mødte nogen.

Først da hun var uden for Doktor Hansens Gadedør, stod hele hendes forvovne Plan klar for hende.

»Hvorledes skal jeg komme ind ad Gadedøren, og hvis det lykkes mig, ligger han maaske og sover rolig. Blot jeg kunde vente her ude, til han kørte til Stationen, og saa sætte mig op i Vognen til ham ... Herre Gud, en Mand er da kun et Menneske; hvorfor skulde jeg være bange for ham mere end for en Kvinde ... og hvis jeg nu kom ind til ham og virkelig traf ham i Sengen, saa har jeg da set en Mand ligge før i Dag ... Sæt nu, at jeg var Læge, saa maatte jeg jo gaa til ham midt om Natten, om det blev fordret ... Den Slags Smaating er vi Kvinder nu hævede over! Blot lidt Mod: »kun den kække naar en Havn«!«

Saa stod hun stille en Stund; dog, da der kom et Par Mandfolk af et tvivlsomt Ydre, blev hun bange, men opdagede i det samme en Klokke, hvor over der stod: Til Lægen. Rask trak hun i den, hun syntes, det lød saa underlig hult, og lidt efter kom en søvnig Pige ned for at lukke hende op.

»Kan jeg faa Doktor Hansen i Tale?« spurgte Thora skælvende.

»Han er oppe, da han skal rejse om en Time — nu skal jeg melde Dem.«

Hurtig trængte Thora sig forbi hende, hun vilde ikke udsætte sig for en Vægring og gik rask ind i Stuen; men uvilkaarlig trak hun sig et Skridt tilbage. Saa tog hun Mod til sig og saa op; Doktor Hansen stod for hende i Skjorteærmer og barberede sig.

Den Kækhed, der var parat til at trodse enhver Hindring, var lige ved at lide Skibbrud ved Synet af Skjorteærmerne og det indsæbede Ansigt. Hendes Hjærte hamrede, som vilde det sprænge hendes Bryst.

Doktor Hansen saa forundret paa hende, tørrede saa rolig Sæben af sit Ansigt, men sagde intet.

»Hvor ofte har jeg ikke set en Skuespiller i Skjorteærmer paa Scenen, uden at det har saaret min Blufærdighed,« sagde hun spottende til sig selv; »jeg vil ikke være en fejg Kryster ... selv han vilde foragte mig.«

Pavsen var lang, og han vilde ikke hjælpe hende, men vedblev at stirre hende spørgende ind i Øjnene, og hun formaaede ikke at finde Ord. Pludselig løste hun sit Hattebaand, det var, som skulde hun kvæles, og det lød næsten som et Skrig, da hun sagde:

»Mimi dør, hvis De ikke vil frelse hende.«

»Jeg har gjort for Mimi, hvad jeg evnede, nu maa Doktor Herfort gøre Resten. Jeg rejser om tre Kvarter. Det gør mig ondt for hende,« sagde han lidt venligere.

»Hvorfor tvinge mig til at tale? De véd jo godt, at det ikke her er Lægen, men Mennesket, som skal frelse hende... De er endnu ung og er dog saa grusom.«

»Grusom!« gentog han. »Hvad kalder De egentlig grusom? Jeg vil ikke lade, som om jeg ikke forstod Dem; jeg indser, at det vil blive svært for Dem at komme frem med det, De har besluttet at sige. Lad mig nu vende Spørgsmaalet om: »Vilde De gifte Dem med en ung Mand blot af Medlidenhed.«

»Jeg! Her er jo slet ikke Tale om mig, for en Kvinde stiller Spørgsmaalet sig ganske anderledes.«

»Nu, saa forandrer jeg det: Vilde De gifte Dem med mig, selv om De elskede mig, naar jeg ægtede Dem af Medlidenhed?«

Hun blev blussende rød. En lille Pavse fulgte efter; saa svarede hun ganske sagte:

»Det er en anden Sag med mig; jeg er stærk af Helbred og stærk af Vilje — — Mimi er en lille svag Skabning... og desuden behøver hun jo ikke at faa at vide, at De tog hende af Medlidenhed.«

»Med andre Ord: De opfordrer mig til at lyve... Jeg vil ikke lyve, selv ikke af Ædelmod, og jeg bryder mig ikke saa meget om »Kvinden«, at jeg skulde opofre mig for hende.«

»De hader altsaa Kvinden?«

»Som Menneske vil jeg altid opfylde min Pligt imod hende; men særlig som Kvinde finder jeg hende letsindig, forfængelig og grusom.«

»Og det er til mig, De siger det?« spurgte hun oprørt.

»De har lært mig at gøre et Spring ud over det konventionelle, jeg følger blot Eksemplet... desuden — hvis jeg ikke tager meget fejl — saa er det Mennesket, som her er kommet til mig?«

»Det er oprørende! Dog, hvad kommer Deres Tanker og Meninger mig ved! Men De nægter at frelse Mimis Liv — saa kan jeg kun hade Dem og ønske, at De en Gang selv maa komme til at elske haabløst, og tænk saa paa, at det en Gang har ligget i Deres Haand at frelse en stakkels ung Pige, som var sin Moders eneste Trøst og Glæde, og at De rejste og lod hende dø.«

»Frøken Hempel, selv af en emanciperet Dame er De gaaet for vidt. Jeg vil blot gøre Dem opmærksom paa, at om et Øjeblik vil et Par af mine Venner komme for at følge mig til

Jærnbanestationen, de er ikke Idealister og vil paa ingen Maade dømme den Dame mildt, som de træffer før syv om Morgenen hos en Ungkarl.«

»Jeg bryder mig ikke om, hvad Deres Venner vil dømme om mig, jeg har kun gjort min Pligt og skammer mig ikke derover.«

I det samme blev der ringet stærkt paa Klokken.

»Det er for sent, der er de! Kom hurtig denne Vej.«

»Jeg flygter ikke, som om jeg havde begaaet en Forbrydelse.«

Han betænkte sig ikke længe — men løftede hende let som en Fjer paa Armene og bar hende igennem sit Sovekammer ud paa Køkkentrappen. Hun kæmpede tappert imod; men han var stærkere end hun, og da hun stod uden for, kom der et let Smil om hans Mund, og før hun var rigtig klar over Situationen, hørte hun Nøglen blive drejet to Gange om i Laasen.

»Min Gud, hvor jeg hader ham! Gid jeg kunde hævne Mimi paa ham. Han satte mig udenfor Døren, som om jeg havde været en Hund — aa, gid jeg aldrig maa se ham mere.«



TREDIE KAPITEL.

Aa, Gud, hvor jeg hader ham,« tænkte Thora Hempel, da hun kom hjem fra Borgmester Holm. »Gid vore Veje aldrig oftere maa støde sammen. Den unge Holm sagde, at Doktor Hansen var blond, saa kan det ikke være ham. Jeg husker nok hans strænge, brune Øjne, hvor de kunde trænge igennem én og læse, hvad man helst vilde skjule ... nej, det er umuligt, ham kan det ikke være. Nu vil jeg ikke mere tænke paa noget, bare sove,« hviskede hun, idet hun kyssede Portrætet af en ung Pige, som hang over hendes Seng.

Dog, hendes faste Vilje vilde ikke hjælpe hende her, Tankerne vilde ikke jages bort, men drejede sig uafladelig om noget, hun med Magt vilde skyde fra sig. Da Dagen, gryde faldt hun i en urolig Søvn og vaagnede først op ad Formiddagen.

Hun havde lovet Frøken Holm at sende nogle Smaating til Juletræet, derfor underkastede hun sine Skuffer et Eftersyn for at finde et og andet, der kunde glæde de smaa. Hun elskede Børn og var altid villig til at bringe dem smaa Ofre; men den Morgen var hendes Tanker ikke ved hendes Gerning, de drog hele Tiden tilbage til København, til hendes tabte Barndomshjem og hendes første Ungdomsaar i Fru Hansens Hus, som Døden havde lukket.

Paa hendes Skrivebord stod et stort, smukt udført Fotografi af Mimi Hansen. Hun tog det i sine Hænder og stirrede paa det:

»Stakkels lille, Livet var haardt for dig: Fattigdom, Sygdom, og Skuffelsen skulde du ikke en Gang blive skaanet for saa nær ved din Død... Han var grusom, grusom, han vidste dog, du maatte dø... derfor hader jeg ham, jeg vilde ikke gøre en Orm Fortræd — men ham kunde jeg ønske... Gud tilgive mig, jeg tror, jeg bliver ond — naa, Mimi, du har det godt, Himlen vil være mildere imod dig, end Jorden har været.

Jeg har intet tilbage, som jeg kan kalde mit, uden et Stykke Jord paa Holmens Kirkegaard... jo, og saa Mindet, men det er saa sørgeligt. Stakkels gamle Onkel, du tog mig til dig, da jeg stod ene og forladt, men du forstaar

mig ikke, du er saa underlig, og du elsker mig ikke, dog, det er vel min egen Skyld, jeg burde søge at vinde dit Hjærte. Jeg har tænkt altfor meget paa Fortiden, og saa glider Nuet bort fra én... det var Onkel, der kom hjem, og Kaffen er endnu ikke færdig; han har Grund til at være utilfreds med mig. Det skal blive anderledes, han skal aldrig mere komme til at vente paa mig.«

Hun ilede hurtig ind i Spisestuen for at ordne Frokostbordet. Hun kunde høre, at Onkelen talte med nogen i sit Kontor, og da der indtraadte en Pavse, trode hun, den fremmede var gaaet. Hun aabnede Døren og sagde med klar, ungdomsfrisk Stemme:

»Kaffen er færdig, du har vel ikke ventet paa mig, Onkel, jeg kom rigtig nok lidt for sent ind.«

»God Morgen, Barn,« saa vendte han sig til en Herre, som stod lidt bag ham: »Maa jeg forestille vor nye Læge, Doktor Hansen, for dig... min Niece og Plejedatter, Husets lille Værtinde.«

Hun saa hurtig op og blev meget bleg, hendes Blik udtrykte Iskulde og Foragt; saa vendte hun sig langsomt om imod Onkelen og sagde med en underlig haard Stemme: »Vi har set hinanden før.«

Doktor Hansen bukkede koldt og stift uden at sige et Ord.

Onkelen saa fra den ene til den anden, saa smilede han godmodig:

»Hvad behager? Det lader næsten til, at to fjendtlige Skuder mødes. Glem ikke, at en Købstad er et snevert Farvand, hvor man ikke kan undgaa at støde sammen; det er bedst at holde Fred. Jeg skal sige dig, Thora, den Skude der har jeg Andel i, han er fra i Dag af vor Huslæge, saa du ser, I bliver nødt til at forsone jer med hinanden.«

»Jeg kan forsikre Dem, Hr. Prokurator, at jeg ikke nærer noget Fjendskab til Frøken Hempel, jeg har kun set hende nogle faa Gange, og er det hendes Ønske, skal jeg med Glæde aldeles glemme vort flygtige Bekendtskab.«

»Jeg har slet intet Ønske i den Retning, jeg blev blot forbavset over, at en Læge, som allerede har skabt sig en ikke ubetydelig Praksis i København, rejser derfra for at nedsætte sig i en Provinsby, og da Navnet »Hansen« just ikke hører til Sjældenhederne, faldt det mig ikke ind, at De var den ventede Læge.«

»Det er som naar en Kaptejn, der har kommanderet en Brig, pludselig gaar over paa en lille Skude for at sejle indenskærs, naar han er bleven ked af de lange Rejser med Storm og

Uvejr. Hovedstadslivet stormer frem, her har vi smult Vande.«

»Du ræsonnerer fejl, Onkel, det smulte Vand kan ogsaa piskes af Stormen, til det bruser og skummer.«

»Snak, Barn! Den, som søger Ro, kan finde den her.«

»Ro er netop det, jeg trænger til, jeg har et videnskabeligt Værk, som kræver Tid og Fred, og har gjort Regning paa at fuldføre det her; da jeg er Pebersvend ...«

»Undskyld: Ungkarl,« afbrød Prokuratoren.

»Det er som man tager det, af Aar maaske Ungkarl, af Tanke og Erfaring en uforbederlig Pebersvend ... naa, jeg vilde have sagt, at jeg ikke sætter Pris paa stor Praksis, da mine Studier optager meget af min Tid.«

»Maa jeg saa bede Herrerne tage Plads, Kaffen venter.«

Thora gjorde sig Umage for at være en god Værtinde, og Samtalen gik ganske livlig ved Frokostbordet, men hendes Blik hvilede aldrig paa hendes Onkels Gæst, og da han rejste sig for at gaa, vekslede de kun en ceremoniel Hilsen.

Da Thora var alene, trykkede hun Haanden fast imod Brystet, som havde hun svært ved at faa Vejret.

»Gid jeg maatte se ham rigtig ulykkelig, lige saa ulykkelig som min stakkels Mimi, der maatte dø, uden at jeg kunde gøre noget for hende, ikke hjælpe, ikke en Gang trøste hende, kun han kunde have frelst hende, men han var ubønhørlig grusom.«

Hendes Onkel kom tilbage, han saa med Forundring paa hende:

»Kære Thora, hvad gaar der ad dig, du er ganske blegnæbet, kom hen til mig og sig rent ud, om den gamle Ulk ikke kan hjælpe dig?«

Hun saa paa sin Onkel og læste Kærlighed i hans Øjne, det rørte hendes Hjærte. Hans underlige, sære Optræden havde hidtil skilt dem ad, hun syntes, han gjorde sig selv latterlig med det paatagne Sømandsvæsen.

Hans Forældre havde bestemt ham for Studering, og han hadede Bogen. En Dag, da de savnede ham, var han flygtet fra Hjemmet med et Skib til Vestindien og vedblev trods Faderens Protest i flere Aar at fare til Søs. Saa blev hans Bryst angrebet, og han maatte krybe til Korset og vende hjem.

Hverken hans Tilbøjelighed eller hans Helbred tillod ham at tage juridisk Embedseksamen, og han maatte nøjes med at blive dansk Jurist. Dog, denne Examen var kun et Nødanker, han kastede ud, i Tanke og Tilbøjelighed var han

vedbleven at være Sømand, og skønt han nu i en lang Aarrække havde været Prokurator, klædte han sig stadig som Sømand, holdt Sejlbaad og brugte Sømandsudtryk.

Nu havde Thora vænnet sig til hans Væsen, og for hver Dag, som gik, fandt hun nye Sider hos ham, der vandt hendes Interesse.

»Naar du blot vil holde rigtig meget af mig, Onkel, vil det blive lettere for mig at bevare Mindet om Fortiden.«

Han trak hende ned til sig paa Sofaen, hun lagde sit Hoved til hans Bryst og fortalte ham alt, hvad der laa tungt paa det unge Hjærte.

Kun fandt hun, at det var Forræderi at meddele ham den Plan, som var lagt imod Doktoren, af de unge Piger hos Borgmesteren.

»Sej, Kammerat, det nytter intet at sætte Skuden paa Grund for hvad Fortiden gav — se bare at klare Sejlene, at Fremtiden kan give den Vind til at faa dig los, du er ung og bansat køn, ja, det kan en gammel Ulk ogsaa se, om han saa næsten gaar for slukkede Lanterner.«

Hun lagde ikke videre Mærke til de sidste Ord, men trode, det var et af de sædvanlige Udtryk, han plejede at bruge til Minde om sin korte Sejlads som ung Mand, og saa ikke den lette Sky, som kom og svandt paa hans Pande.

»Det er saamænd godt, at du ikke straks

begynder at sværme for Doktoren, jeg har nok Lyst til at have dig en god Stund endnu... Var jeg en rigtig Egoist, beholdt jeg dig til hele Verdensomsejlingen, men det var Synd, Lykken venter paa dig og Ensomheden paa mig... og vil Gud, er der endnu længe til den sidste Rejse. Naa, for Satan, bliver det ved paa den Maade, gaar det lige mod Brændingen; hvor der er Ungdom, skal der være Glæde, og jeg holder mest af at dele den med dig. Saa, nu begynder vi paa en ny. Had blot ikke den stakkels Doktor alt for meget, løs Linen, ellers springer den. Hvad giver Dagen? Du skal vel hen til Borgmesterens Juletræ?«

»Ja, Onkel, vi skal som sædvanlig have de fattige Børn der hen, Holms er gode Mennesker. Jeg skal nok komme tidlig hjem.«

»For mig ingen Allarm; jeg gaar op i Klubben og ryger en Fredspibe med et Par gamle Vrag, der ligesom jeg skal slaa Tiden ihjæl. Saadan en Klub er en rigtig Losseplads, hvor Pebersvende og andre løse Fugle tyr til og bliver af med Sladder og saadan noget.«

»Nej, Onkel, saa længe du har mig, er du ingen løs Fugl, jeg har i Sinde at skabe dig et rigtig hyggeligt Hjem — aa, jeg har saa mange Planer, som skal drage dig fra den kedelige Klub. Naar man har faaet sig en Datter paa sine gamle

Dage, bliver man et Offer for hende; du skal pænt blive hjemme hos mig de fem Dage om Ugen, saa kan du gaa i Klubben de to for at samle Nyt til mig — og jeg benytter dem til at besøge mine Veninder.«

Thora følte sig rigtig glad over at have talt fortrolig med sin Farbroder, hun syntes, hun var kommen ham betydelig nærmere, og lovede sig dyrt og helligt at arbejde hen til, at der kunde komme saa kærligt et Forhold imellem den ensomme Mand og hende, som om hun kunde være hans virkelige Datter.

»I Aften gaar du altsaa i Klubben, Farbror, men faar jeg Lov at raade, skal du snart blive ked af den. Ikke sandt, vi har jo Raad til at anvende en Del paa at faa Huset indrettet til et hyggeligt, komfortabelt Hjem?«

»Hvad Pengene angaar, allenfals, min Yndling, Moneterne er ikke gaaet tilsøs, men ligger i gode Papirer i Skibskisten. Til dagligdags skal du være Kaptejn paa Skuden, og takler du den om til en Brig, skal jeg ikke have noget imod det — men det kunde jo hænde, at jeg en Gang imellem stod til Styrs og drejede Roret en Kende, dog, det vil ikke ske ofte. Naa, god Fornøjelse, Barn, hils Borgmesteren.«

Thora var ene hjemme til Middag, da Prokuratoren skulde ud og tale med en Klient paa

Landet. Tiden faldt hende saa underlig lang, hun syntes, der havde rejst sig en Mur foran hende, som det var rent umuligt at komme over, det var ikke mere den fredelige By, hvor lidt Bysladder var hendes værste Fjende. Nej, nu havde hun faaet en virkelig Fjende at kæmpe imod, og om han kun var til i hendes Indbildning, saa pinte og plagede han hende stadig.

Det var først sent, at hun gik til Holms, hun formelig gyste tilbage for al den muntre Passiar og Latter, som ventede hende. Aldrig havde hun været mindre oplagt til Selskabelighed end netop nu, med den bedste Vilje kunde hun ikke jage Tankerne bort om Mimi, der døde saa ung og ulykkelig. Hvorfor skulde hun ogsaa træffe netop den eneste Mand, hun ikke kunde taale at se, som foruden at have ladet hendes bedste Veninde dø, skønt det stod i hans Magt at frelse sin Kusine, havde tilføjet hende selv en dødelig Fornærmelse. Hun kunde aldrig glemme den hensynsløse Maade, hvorpaa han havde smidt hende ud og laaset Døren, som om hun vilde trænge ind til ham for anden Gang.

Blot Tanken fik Blodet til at bruse i hende... og nu skulde hun se ham ofte og være nødt til at tale med ham, da hun ikke for nogen Pris vilde lade de unge Piger ane, at det var den

eneste Fjende, hun ejede, som var kommen der til Byen.

»Hvor rolig, hvor ligegyldig han stod for mig, jeg var kun Luft for ham, jeg er sikker paa, at han aldrig har ofret mig en Tanke, siden vi sidst saas. Jeg burde gøre som han, blot foragte ham, aldrig lægge Mærke til, at han eksisterer. »Had« er for godt til ham, og dog hader jeg ham, saa hver Puls i mig banker, saa mit Hjærte bliver sygt og min Vilje brydes, jeg kan ikke med al min Magt tilintetgøre Hadet og kun føle Ligegyldighed for ham.... Gid han maa komme til at elske en af de sammensvorne lige saa højt som Mimi elskede ham, og gid han maa blive lige saa ulykkelig som hun blev — og dø forsmaat.

Der staar i Skriften: vi skal elske vore Fjender... Det kan kun den sige, som har Guddomskraft, et stakkels svagt Menneske kan ikke en Gang tilgive dem — i det mindste ikke jeg, men jeg er heller ikke noget godt Menneske, jeg kan bedre forstaa »Øje for Øje og Tand for Tand«... Elske min Fjende, aldrig, jeg kunde tilgive alle andre, kun ikke ham... Hvor Mimi vilde synes, jeg var ond; hun tilgav ham, hun vilde have tilgivet sin Morder, jeg kan ikke. Min Gud, hvorfor har du skabt mig saa ond, kun du vil

kunne bøje mit oprørske Sind, selv magter jeg det ikke.«

Hun formaaede ikke at gaa lige hen til Borgmesterens, hun trængte til at komme i Ro. Saa gik hun lidt uden for Byen. Mørket begyndte at falde paa, men Sneen lyste for hendes Fod og fra Træer og Buske.

Hun var kommen langt uden for Byen, hvor hun saa hen var der Sne, og saa hun op imod Himlen, var der Mørke, og bag dette skjulte et nyt Lag Sne sig, som Natten vilde bringe ned over Jorden. Hun syntes, at Maanen og alle Stjærnerne var saa langt, langt borte, og Vejen laa ene og forladt for hende. Hun følte en vis Uhygge, frem turde hun ikke mere gaa, og Vejen hjem laa lige saa mørk og ensom.

»Hvor jeg paa en Gang er bleven ussel og fejg! Jeg var jo aldrig før bange, jeg maa bestemt være bleven nervøs. Hvem skulde gøre mig noget paa denne fredelige Vej?«

Hun fik næsten øjeblikkelig Svar. En høj, raa Latter naade hende, saa en afbrudt Sang, to høje Stemmer, der skændtes, og Sangen fortsattes:

»Julia, Julia, Julia, Julia Hopsasa ...«

Stemmerne kom nærmere, hun gøs og vidste ikke, hvor hun skulde skjule sig. Lidt længere borte stod en Tjørnebusk indhyllet i Sne

fra Rod til Top, hun maatte gaa et Stykke for at naa den, og Sangen kom nærmere og nærmere. Sagte sneg hun sig hen ad Vejen og listede sig bag Busken, som hun akkurat naade til de drukne Sømænd kom forbi.

Hun sank paa Knæ bag Busken, Sneen knitrede under hende. Begge Mændene standsede og saa sig om, men da alt var stille, fortsatte de syngende deres Vej ind imod Byen.

Hun forstod ikke sig selv. Nu var de uden for hendes Omraade, hvorfor vedblev Angesten at knuge hende, hvorledes skulde hun faa Mod til at gaa den lange Vej alene? Hun saa sig ængstelig om til alle Sider. Alt var stille og tyst, kun et enkelt let Vindstød rystede Tjørnebusken, og Sneen dryssede ned for hendes Fod, og de frosne Grene gav en Metallyd, saa indtraadte Stilheden pludselig igen. Hun syntes, at Aftenen var et Billede af hendes Tilværelse; saa hun tilbage, var alt mørkt, saa hun frem, var det ige saa sort, kun ved Siden lyste Sneen fra Træer og Buske ... dog, hvad var det? Et lille Glimt af Ild brød Mørket, det var, som om en ganske lille Glød bevægede sig i Luften og kom nærmere og nærmere.

»Aa, en Cigar!« udbrød hun glad. Et lille Glimt Civilisation kom hende i Møde, hun vilde vente bag Busken for at se, hvem Røgeren var,

Hun standsede udenfor Borgmesterens Dør. Alle Vinduer var stærkt oplyste, og munter Tale og Barnelatter lød ned til hende.

»Jeg kommer for sent. Man skal ikke for taabelige Tanker forsømme sin Gerning.«

Saa ilede hun ind, og et Øjeblik efter stod hun midt imellem de smaa og forsøgte paa bedste Maade at more dem. Iblandt de Smaating, hun havde bragt med, var der en Vejrmølle, hvis Vinger drejedes rundt, naar man trak i en Snor. Børnene flokkedes om hende for selv at agere Vind og sætte Møllen i Gang og ingen var saa opfindsom som Thora Hempel til at skaffe Morskab for det unge Selskab.

»Hvorfor kom du saa sent?« spurgte Sophie Holm. »Jeg har i over en Time haft dobbelt Arbejde.«

Thora lo muntert af hendes Bebrejdelser. »Saa hvil dig nu, jeg paatager mig Børnenes Morskab — at spise behøver de vel næppe Hjælp til.«

Saa opførte hun en Dans, hvori alle de voksne tog Del, med mange pudsige Ture.

Støjen blev næsten uudholdelig, og efter Aftensmaden fortalte hun dem Eventyr, som fik Haarene til at rejse sig paa de smaa Hoveder, og lidt efter gik hele Sværmen bort med deres Julegaver.

En lille Pavse. Saa begyndte de unge Piger at passiare; nu var det deres Tur at more sig. De talte om de Glæder, Julen i Smaabyer i Almindelighed fører med sig: en højtidelig Juleaften, et lille Bal og Selskaber i Mængde. Pynten blev drøftet, Moden fik en Overhaling, og Balkavalererne passerede Revy... saa kom man pludselig til at tænke paa Doktor Hansen og den Sammensværgelse, de unge Piger havde stiftet imod ham.

»I skal se, han gør os den Tort at udeblive fra Ballet, han er i Stand til alt,« sagde Frøken Ove senior, som til daglig gik under Benævnelsen »Lilleslem«; enhver indskudt Sætning, som hun kom med, var altid et Angreb i den uskyldigste Form, men ingen gik Ram forbi, selv ikke hendes Fader, der var Byens største Købmand. »Naa, vi maa jo se at tvinge ham dertil, naturligvis paa den venskabeligste Maade, blot for at more ham.«

»Du er en kærlig Sjæl, Olga, men éns gode Vilje bliver saa ofte miskendt. Du skal se, han er utaknemlig nok til at gøre, hvad der behager ham selv, og vi bliver alle skuffede... saadanne Stød gi'r Verden, min fromme Ven,« sagde Hilda Holm godmodig.

»Vær rolig, han skal komme til en Dans, enten han vil eller ikke, det paatager jeg mig —

og I véd nok, jeg holder, hvad jeg lover . . . jeg har aldrig drevet det til mere end »Lilleslem«, bliver jeg en rigtig gammel Jomfru, kan jeg maaske naa til Storeslem, blot for at fordrive Tiden, men endnu er jeg godmodig nok til at sørge for jeres Fornøjelse, og det vil more jer voldsomt at danse med Doktor »Viljefast«, der maatte give efter for Flertallets Ønske.«

Thora tog ikke Del i Samtalen, men et haanligt Smil gled hen over hendes Ansigt, hun tvivlede paa Olgas Sejr.

»Vi glemmer det allervigtigste: Lodtrækningen! Jeg bryder mig ikke om eders Smaasorger over Smaating, nej, jeg vil kun være med til en ordentlig Hævn, og der kan ingen bedre tænkes end en Tantaluskærlighed, der vil give ham alle en ugengældt Kærligheds Kvaler og aldrig føre ham til Maalet,« sagde Mine Bech.

»Mine Bech har Ret . . . nu klipper jeg elleve lige lange Strimler, kun den tolvte er en ganske lille Smule mindre end de andre, og den, som faar det korteste Lod, skal paatage sig Hovedrollen, alle vi andre er hendes Assistenter.«

»Jeg vil have det sidste Lod; naar I alle har faaet jeres, kan I give mig det tiloversblevne,« — og Thora satte sig rolig ned og oppebiede Udfaldet.

Da elleve Lodsedler var trukne og rullede

op, holdt hun den sidste i sin skælvende Haand. Hun vidste, at det var det skæbnesvangre Lod, men aabnede det ikke.

»Jeg kan ikke spille Komedie, jeg kan ikke, det vilde være mig umuligt at vise mig venlig imod ham, og desuden, jeg forstaar ikke at kokettere.«

»Loddet kunde aldrig være faldet i bedre Hænder... var du kærlig imod ham, eller forsøgte du at kokettere med ham,« sagde Mine Bech, »da var der ingen Fare for ham, blot maa du ligesom imod din Vilje en Gang imellem sende ham et venligt Blik... Jo, jeg forstaar at regne det ud... han er fortabt! Vi skal ærligt hjælpe dig ved at kokettere med ham, sværme for ham og vise ham alle optænkelige Opmærksomheder, saa bliver dit Væsen endnu mere tiltrækkende for en Kvindehader. Et Løfte maa du give og holde: om han saa elskede dig til Vanvid, maa du ikke gengælde hans Følelser og under ingen Betingelse bønhøre ham.«

»Ja, saa tror jeg nok, at jeg kan paatage mig Affæren... naar jeg faar Lov til at være kold og frastødende, søge at undgaa ham saa meget som muligt; jo, det kan jeg præstere.«

»Og Løftet?« spurgte Hilda Holm.

Det kan jeg give af hele mit Hjærte: Jeg lover herved højtidelig og hellig aldrig at elske

Doktor Hansen og at afvise ham paa det bestemteste, hvis han frir til mig,« sagde Thora med paatagen Højtidelighed.

»Dit Æresord er mere værd end dit Hjærte — hvis du i det hele taget har et.«

»Mit Æresord, Olga! Nu vel, jeg giver det. Det er ellers en Sjældenhed, at Damer bliver affordret det... i ethvert Tilfælde aldrig af Mænd, de tager det vel ikke som en fuld gyldig Garanti. Jeg er nu af en anden Mening: Kvindens og Mandens Ære kan vel ikke være saa forskellige, at ikke begge ere forpligtede til at holde det... Men jeg er jo en rigtig Tosse at tage denne Sag alvorlig, det hele er jo kun en Spøg.«

»En Spøg, som vil bringe os Morskab for Resten af Vinteren, og det kan vi nok trænge til, her er saa forfærdelig kedelig,« sukkede Hilda Holm.



FJERDE KAPITEL.

Doktor Hansens Praksis var endnu ikke begyndt, han glædede sig til en stille Jul tilbragt i sit Studereværelse; han havde i lang Tid været nødt til at forsømme sit Arbejde... Opbruddet fra København og Afskeden med sine Patienter og Venner havde taget megen Tid for ham. Den kolde, uhyggelige Rejse med Isbryderen havde efterladt en vis Upasselighed, som Mødet med Frøken Hempel havde forhøjet. Han ærgrede sig over hende, og hun tvang ham til at tænke paa sig, enten han vilde eller ikke — han havde intet imod den unge Pige, han fandt hende i høj Grad ulogisk og syntes, at hendes Ufornuft gik over alle Grænser. Naa, Herre Gud, unge Piger lader ofte Hjærtet løbe af med sig, og hendes Mening havde i Grunden været god; det var maaske virkelig hendes Overbevisning, at Svindsot kunde kureres ved Kærlighed, selv om den var

tagen med Magt... hun trode at have gjort sin Pligt. Han var villig til at glemme det hele; men den Tanke plagede ham, at hun ansaa ham for en Barbar og for Mimis Morder og nærede en ufortjent Foragt og Had imod ham, som hun ikke forsøgte at skjule. Det var en Taabelighed, som han kunde le ad, men han lo alligevel ikke, men tænkte paa stakkels lille Mimi, som havde elsket ham trofast og holdt saa usigelig meget af sin unge Veninde.

»Havde Mimi haft en fornuftig Mor, var hun bleven en bedre Pige, men hun var bleven forkælet og fordærvet fra hun var ganske lille... naa, hun lærte aldrig at regere sig selv, men hun forstod at elske andre... stakkels lille Mimi.«

Saa ordnede han sine Bøger og tog sit Manuskript frem og lagde det paa Skrivebordet, han maatte læse det igennem, før han paa ny begyndte at skrive.

»I Aften er det Jul, hvor ensom jeg dog er, ikke én i hele Byen tænker paa mig... jo, dog maaske én, men det er med Had... naa, jeg trænger ikke til megen Selskabelighed, men jeg maa vogte mig for at blive en Særling, Rygtet er allerede løbet foran mig og har fortalt, at jeg er Kvindehader... hvor taabeligt! Jeg foragter dem blot, Had gi'r man til Manden... og hvorfor skulde jeg egentlig foragte alle Kvinder, fordi

én har bedraget mig, jeg har dog haft en Moder, som jeg vil elske, saa længe jeg har en Tanke.

Særlingernes Tid er forbi, de bliver ikke mere taalte, nu om Stunder faar de ikke Lov til at udvikle sig, alt drives frem — ogsaa jeg, man maa se at forsone sig med det, som falder én svært, ellers var det let at leve ... naa, selv om jeg maa ofre en Del af min Tid paa L'hombre og trivielle Selskaber, bliver mit Arbejde vel færdigt alligevel. Prik har en god Praksis, jeg kommer til at kæmpe mig langsomt frem.«

Da han havde ordnet sit Studereværelse rigtig hyggeligt og dyppet Pennen for at begynde sit Arbejde, ringede det paa Døren, og Postbudet bragte ham et Brev fra Doktor Prik. Han aabnede det med lidt Forventning og blev ubehagelig overrasket, da han saa, at den gamle Læge var bleven syg og bad ham overtage sin Praksis, deriblandt et Par alvorlig syge, som straks trængte til Lægebesøg.

Utaalmodig skød han Stolen tilbage og rejste sig, gemte saa sit Arbejde og sukkede dybt; han saa sig om i sin fredelige Stue, som vilde han tage Afsked med den, og gik ud i Byen.

»Det er bedst, jeg først ser til Doktor Prik selv, han trænger maaske til mig, i ethvert Tilfælde kan han give mig nogle nødvendige

Vink... naa, Pligten gaar for Fornøjelsen, jeg maa finde mig deri.«

Det var et Anfald af Rheumatisme, Doktoren led af, det plejede at være langvarigt, men han var rask nok til at sætte den unge Læge ind i de Sygdomme, Patienterne led af, og lidt efter skiltes de som de bedste Venner.

Først da det var Aften, kom Hansen træt hjem; hvor han saa hen, lyste Vinduerne ham festlig i Møde, det var Juleaften, som blev holdt selv i det tarveligste Hus.

»Kun hos mig er det mørkt,« tænkte han, »der er ingen venlig Haand, som tænder Julelysene.«

Da han drejede om Hjørnet, kunde han se sine egne Vinduer; men de lyste ham lige saa klart i Møde som alle de andre.

»Det er smukt af min Værtinde, hun har ogsaa tænkt paa mig. Det havde været lidt trist at komme hjem i den mørke Stue.«

Da han aabnede Entrédøren, saa han Værtinden komme ud fra hans Lejlighed; det var en tarvelig, men velvillig Kone.

»Tak, Madam Hammer, jeg ser, De har tænkt paa mig, det var pænt af Dem.«

»Jeg, Hr. Doktor, aa, nej, hvor vil De hen? Det er saamænd finere Hænder end mine, som

har gjort det.« Og hun gav sig til at le paa en underlig hemmelighedsfuld Maade.

Han havde ikke Lyst til at spørge, han holdt ikke af hendes Latter. Da han traadte ind i sin Dagligstue, var den festlig oplyst, en smuk Drivhusbuket stod midt paa Bordet, og elleve nydelige Smaating var sirlig lagte rundt om den. Ilden brændte klart i Kakkelovnen, og Røgelsen udsendte en let parfumeret Duft i Værelset. Døren til Studerekamret stod aaben, det laa mere i Halvmørke, smukke, mørkerøde Skærme dæmpede Lyset. Midt paa hans Skrivebord laa en Seddel, hvorpaa der stod:

»Hvo har ved Aftentide
Vel øvet os sligt Spil?
Smaa Nisser, kan jeg vide,
Har listet sig dertil.«

Han stod forundret og saa sig om i Værelset; men det var ingen behagelig Overraskelse, den forstemte ham. Han rev Seddelen midt over og kastede den i Papirkurven, saa gik han mere rolig ind i Dagligstuen og skød Presenterne sammen i én Bunke, han gik utaalmodig hen imod Døren for at bede Madam Hammer tage dem bort, men vendte om paa Halvvejen, han vilde ingen Skandale gøre — han huskede paa hendes tvetydige Latter... han vidste, at det var Kvinde-

hænder, som havde lagt dem til ham, og maaske det virkelig var en venlig Følelse for den ensomme Mand, som havde lagt dem paa hans Bord . . . men det plagede ham.

»Hvem kan have gjort dette?« tænkte han. »Hun kan ingen Del have deri, hun er for stolt og for alvorlig . . . og hun hader mig! Hvem kan det dog være? Jeg kender endnu ingen, og Gud fri mig for en ny »Mimihistorie«, én kan være nok. Jeg vil ikke gemme disse Narrestreger, lad dem bare blive liggende, jeg er dog aldrig i Dagligstuen, jeg vil ikke vise den mindste Nysgærrighed, mig skal de ikke faa til at more sig over; saadant noget kunde dog aldrig hænde i København.«

Det smaa i Købstadsforholdene begyndte at nærme sig ham. I København kunde han isolere sig, uden at blive set paa som et udenlandsk Dyr. Han fik en Følelse af, at her i den lille By sad han i et Glasskab med alle Øjne rettede paa sig. Var han ikke skaaren over den samme Læst som alle de andre, maatte han finde sig i Undtagelsernes Særstilling: »alle mod én«; men han vilde ikke være denne ene, før vilde han tilsyneladende udslette det individuelle ved sig, han var bange for de mange Øjne, de trykkede ham, han vilde se at ligne andre unge Mænd, tage Del i deres Adspredelser og tale om Dags-

begivenheder . . . lidt efter lidt lade sig berøve den kostbare Tid, som han havde gjort Regning paa til sit Arbejde.

»Natten har jeg, Gud være lovet, Raadighed over; naar mit Gardin er rullet ned, lader jeg Verden blive udenfor, saa har jeg Lov at være en Pedant og Særling, saa er kun Arbejdet min Herre.«



Femte Kapitel.

Der var ikke en af de sammensvorne unge Piger, der ikke havde et eller andet Onde, som de behøvede Doktor Hansens Hjælp til, og som Patient udfoldede de al deres Ynde.

De havde ventet at blive stødte tilbage med Kulde, at møde en rigtig Kvindehader, som i Romanerne, men alt andet var Tilfældet, han modtog deres Kur med et Smil, sagde dem af og til en Kompliment, var en meget omhyggelig Læge, og dog havde de alle en Følelse af, at han gled bort fra dem, og rigtig sikre vare de ikke paa, at han forlod dem med et alvorligt Ansigt, i Tankerne saa de et sardonisk Smil om hans Mund, naar Døren var lukket efter ham.

For egen Regning havde han kun en Patient, det var Prokurator Hempel, og skønt han vidste, at Hadet lurede der i Huset paa ham,

følte han en sand Tilfredshed, naar han kom der. Prokuratoren var meget gæstfri, og naar man regnede uden hans smaa Særheder, som i Længden trættede, følte man sig rigtig vel i hans Selskab, han var aldeles fri for Smaalighed.

Her kunde den unge Læge være sig selv, og enhver paatagen Rolle var opgiven.

Thora generede ham saa lidt som mulig, hun gik aldrig af Vejen for ham, men søgte ham ikke heller, hendes Øjne hvilede ikke spejdende paa hans Ansigt, hun trode at kende ham.

Ballet i Klubben nægtede han bestemt at tage Del i; men flere Smaaselskaber kunde han ikke undslaa sig for. Kun kort Tid blev han inde hos de unge, men bad sin Vært at anbringe ham ved et Spillebord og saa saa' han som »ældre Herre« ind paa Ungdommen, deres spejdende Blik og Smaahvisken naade ham ikke.

Olga Ove fik saa ofte som mulig behændig anbragt smaa Dolkestik imod hans Bryst, altid med en smilende Mund, og han vidste paa en let og spøgende Maade at ripostere uden at gaa Høfligheden et Skridt for nær.

Da Doktor Hansen praktiserede for Prik, kunde Familier og Enligstillede ikke sende ham noget Honorar, men han modtog en Mængde smukke Arbejder, som Tak for Hjælpen, han

havde bragt dem, Presenter voksede i en foruroligende Grad og generede ham meget. Til sidst blev han ked af alle de unyttige Sager og lod dem uden Undtagelse putte ind i Pulterkamret, som han haabede var en Grav for dem, han ønskede aldrig at se dem mere.

Men det letvingede Rygte var staaet op af Graven og spredte sig over Byen.

Hans Værtinde kunde ikke tie, hun syntes, det var Synd for de smukke Arbejder, som hun selv havde saa god Brug for, og hun fortalte til allė, som vilde høre paa hende, hvor Broderierne vare havnede.

Der begyndte at hæve sig en lille Blæst imod ham, den kom ganske sagte krybende hen ad Jorden og førte Grus og Smaasten med sig, saa rejste den sig pludselig, og alt hvad Blæsten havde samlet løftede Stormen imod Sky for igen at lade det falde over ham ... men han anede endnu intet.

En endeløs Sladder slog Ring om ham. Hans Fejl og Svagheder var utallige, og alt det Onde, der blev sagt om ham, blev trot. Alle Husmødrene lovede dyrt og helligt, at de hellere vilde dø end tage Hansen til Læge, saadan en Tølper fortjente ikke at have Praksis, han skulde vende hjem til København, der kunde han bedre skjule sine Fejl end i en lille By.

Mændene lo ad det Røre, der var kommet i deres ellers saa fredelige By. De turde ikke en Gang bede den stakkels Doktor til et Spilleparti. Kun de »Sammensvorne« vedblev at vise sig venlig imod ham og maatte taale mangt et haanligt Ord om Letsind og taabeligt Sværmeri, som vilde ende med Forskrækkelse, hvis de ikke snart toge Eksempel af Thora Hempel, som holdt sig saa klog tilbage.

Den kloge Thora Hempel følte sig slet ikke tilpas i den Tid; skønt hun hadede Doktor Hansen af sit hele Hjærte, havde hun ofte Lyst til at tage hans Parti, og det var kun med Overvindelse, at hun holdt Ordet tilbage.

Doktor Hansen fik til sidst Øjnene op for den Antipati, han vakte, og følte sig virkelig taknemmelig imod de unge Piger, som viste ham saa megen Venlighed, den var maaske virkelig følt.

Saa satte han sig ned og begyndte paa sit Arbejde, han tændte sin Cigar og bildte sig ind, at han følte et vist Velvære, men Tanken stod stille, han kastede Pennen og udbrød harmfuld:

Hvad Pokker gaar der dog af mig, jeg tror virkelig, at de gode Husmødres Bansættelse ærgrer mig. Deres Selskaber er det ikke, jeg savner, de trætter mig kun, men Følelsen af at

være forskudt bringer en pinlig Følelse; selv den, som ikke er med til at sætte Paven paa Peters Stol, vilde føle sig ulykkelig, om en Banstraale pludselig ramte ham, han vilde føle sig udelukket fra Samfundet. Arbejde kan jeg ikke, jeg tror, jeg vil gaa hen til Hempel og spørge ham om Grunden til det Had, som forfølger mig. —«

Klokken var allerede bleven mange, men han kendte Prokuratorens Sædvane at sidde længe oppe og gik derfor trøstig derhen.

»God Aften, Prokurator, det er sent jeg kommer, men jeg saa, at Lampen paa Deres Skrivebord endnu brændte, og da jeg havde et Spørgsmaal at gøre Dem, kom jeg op.«

»Sikket et Blinkfyr De møder med og oven i Købet røde Kinder, hvad er der i Vejen, der skal noget til at faa Dampen op i Dem . . . naa min gode Doktor, frem med Sproget, hvad er hændet Dem?«

»Ja, det er netop det, jeg er kommen for at spørge Dem om . . . hvad har jeg gjort, at jeg formelig bliver forfulgt af haanlige Blikke — Hovedet vendt til den anden Side, for ikke at modtage en Hilsen af mig . . .«

»Er det »Madammerne«, som behandler Dem saaledes?«

»Rigtig — men selv Mændene undgaar mig

og bliver forlegne, naar de ser mig, de formelig gaar af Vejen for mig — det er umuligt, at De skulde være uvidende om det — sig mig ærlig og oprigtig, hvad det betyder.«

»Ærlig og oprigtig, jeg ved det ikke — men vent en Kende, vi skal nok faa Skuden paa ret Køl, hvis Thora er oppe endnu; hun plejer at vide, hvad der foregaar i Byen, hun vil nok hjælpe Dem igennem Brændingen, kender jeg hende ret.«

»Skal Frøken Thora hjælpe mig — nej, det gaar aldrig an, véd De ikke, at hun hader mig.«

»Det er ingen Hindring for, at hun vil hjælpe Dem ... nej, se der er Pigebarnet, hun glemmer aldrig at sige mig Godnat. — Sej, Thora, hvad er det, som foregaar her i Byen, hvorfor bliver vor Doktor behandlet som en Dødssejler, hvad har han gjort?«

Imod Thoras Vilje stjal et lille Smil sig frem.

»Han har fornærmet hele Byen ved at putte alle de smukke Arbejder, der har kostet Flid og Penge — i et mørkt Hul, som om han foragtede Giverinderne. Er der mere, du ønsker at vide, Onkel? — Ja saa Godnat.«

»En ærlig Fjende er mere værd, end ti gode Venner af den almindelige Kaliber« sagde Hansen, da den unge Pige var gaaet. »Ja, Tak

Sjette Kapitel.

Faa Dage efter havde Byen forandret Fysiognomi. Doktor Hansen var igen »paa Hat« med alle Herrerne, og Damerne gjorde dem Umage for at faa en Hilsen af ham; der faldt flere smaa Sygdomstilfælde, end der plejede, og alt var lutter Smil og Venlighed.

Da Hansen den Aften kom hjem, sagde han med et lille Suk, der dog blev efterfulgt af et Smil:

»Gud véd, hvor mange Broderier der i Dag bliver sat i Arbejde til mig, jeg tror nok, at jeg kan aabne en lille Handel med den Slags Varer.«

Næste Morgen modtog han en Indbydelse fra Købmand Ove til Onsdag Aften, som han naturligvis modtog.

»Slaget skal staa hos Oves, vinder jeg ikke den Aften alle Damer, saa er det tabt, »Lilleslem«

er den værste — trods al hendes Venlighed imod mig, har hun en skrap Tunge og et skarpt Øje, hun opdager straks ens svage Side og angriber den uden Barmhjærtighed — altid med et Smil og et venligt Øje . . . naa, jeg vil vove Kampen, det er jo kun faa Aar siden, at jeg var den flinkeste Danser i min Kreds, en af de gladeste Fyre i Studenterlagene, og iblandt Damerne var jeg ikke det sorte Faar, det vidner alle de Sløjfer om, som jeg bragte hjem med mig efter et Bal.

Hvorfor skulde jeg ikke kunne tage min Ungdom op igen, hvorfor skulde én troløs Kvinde have Lov til at ødelægge hele mit Liv — jeg har en Følelse af, at en ny Ungdomskilde er kommen op i mig — jeg har Lyst til at bruge mine Kræfter — blande mig med de andre, more mig med de unge Piger, derfor behøver jeg jo ikke at gifte mig med nogen af dem — Vorherre bevare mig — én Gang at blive bedraget er nok.«

Onsdag Aften kom, de sammensvorne glædede sig til den Overraskelse, som ventede Doktoren; det var kun et maskeret Aftenselskab, men i Virkeligheden et Bal, hvor de paa den elskværdigste Maade vilde pine og plage ham; han var udebleven fra Klubballet, fordi han ikke dansede, nu skulde han i Kotillonen have deres

Sløjfe. Af Tilskuere blev der ingen taalt uden Værten, alle de andre vare unge og skulde tvinges til at danse, med eller imod deres Vilje, denne Gang var der intet Spillebord, hvor han kunde søge Frelse.

Thora Hempel var den eneste, der ikke glædede sig til Ballet; skønt Sammensværgelsen kun var en kaad Spøg, var den hende imod, hun ærgrede sig over at have deltaget i den, og havde hun været en af Bysbørnene og ikke, som Doktor Hansen, en fremmed iblandt dem, havde hun gjort aaben Modstand.

»Naa, den hele Intrige, som morer de andre saa meget, bliver maaske aldrig lagt Mærke til af ham, deres Gøren og Laden er ham aldeles ligegyldig . . . og desuden har han jo vist sig langt mere medgørlig her, end ovre i København, og min Rolle er let nok, den falder mig aldeles naturlig,« tænkte hun, da hun traadte ind hos Oves.

De unge Piger stod i Klynge og stak Hovederne sammen. Herrerne holdt Thekoppen i Haanden og stirrede paa Damerne. De havde i Musikværelset set den Herre, som plejede at spille til Dans, og deraf vidste de, hvad der ventede dem . . . de hørte endnu til de naive, som holdt af at danse.

Endelig traadte Doktor Hansen ind i Sel-

skabsdragt med Klaphat under Armen. Farven i hans Ansigt var lidt forhøjet, han saa sig om i Kredsen, der var kun unge. Han forstod straks, at der var forberedt ham en Overrumpling. Det ærgrede ham, at han i første Øjeblik følte sig lidt forlegen, men saa gjorde han et fast Skridt frem og hilste paa Familien, og medens han endnu stod med sin Thekop i Haanden, var han bleven Herre over sig selv og Herre over Situationen; han stod midt i en Kreds af Damer og passiarede livlig med dem, og før han satte Koppen fra sig, havde han engageret Husets Døtre og to af de andre unge Piger. Han saa' saa glad ud og bevægede sig saa let imellem dem, som var han født til Selskabsmand og elskede at danse.

»Er dette Komedie, saa er det godt spillet«, sagde »Lilleslem« til sin Nabo.

»Han er ikke født i Gaar, han løber med os alle, han tilintetgør vor Plan, den faar vi saamænd ingen Glæde af. Thora er ogsaa en rigtig Sten, hun skulde nok være Mandfolkehader, men alt med Maade, han er som død for hende,« svarede Mine Bech.

»Blot han maatte være død for jer andre, men I ere godt i Stand til at blive forelskede i ham for Alvor.«

»Finder du ham farlig, Mine?«

»Du er saa rapmundet, Olga, gid han maatte blive farlig for dig . . . men se blot, hvor de alle sværmer om ham.«

»Og dog er han kun et ganske almindeligt Menneske — med en temmelig lille Næse.«

»Gid han vilde give dig en lang . . . det er umuligt at tale med dig om noget, du er altid af en anden Mening, Olga.«

Thora Hempel holdt sig fuldkommen tilbage. Hansen saa over paa hende, deres Øjne mødtes, hun saa til den anden Side, men han vedblev at stirre paa hende, som var hun en Gaade, han havde foresat sig at løse. Han havde Lyst til at engagere hende, men vovede det ikke, det vilde være at begynde med et Nederlag, hvis hun nægtede ham en Dans.

Han saa sig om i Kredsen, der var mange, smukke unge Piger, men iblandt dem alle var der kun én Undtagelse og det var Thora. Hun var tarvelig klædt, men baade Dragt og Farver passede ypperligt til hende . . . hvor hun var nydelig, men han huskede nok, hvor stridig, hvor halsstarrig hun kunde være. Der var ikke én af de andre, som forstod at holde sin Vifte saa let og ugenert . . . dog, hvor taabelig at se paa hende . . . hun var et Minde fra København, men intet behageligt, hun faldt sammen med

hans tungeste Tid, og hun havde lige fra Begyndelsen været hans Modstander.

De andre vare kønne, rigtig kønne, men de vidste, at de vare pyntede, og denne Viden bragte lidt Stivhed med sig, som berøvede dem den daglige Ynde, og skønt de ikke for alt i Verden vilde have tilstaaet det — ikke en Gang for dem selv — saa generede Doktor Hansens Nærværelse dem. De betragtede ham forundret, han stod midt iblandt dem — ung og glad, aldeles ikke som en Kvindehader, men som Damernes Ven, beredt til at more sig med dem. De havde glædet dem til Kamp, og den Glæde var dem aldeles berøvet.

Den livlige Passiaren om Ingenting blev pludselig afbrudt af Musiken, der kaldte op til Dans.

Mine Bech var hans første Dame. Da han bød hende Armen, saa hun sig lidt triumferende om, hun vidste, at alle Øjne fulgte hende, kun Thora Hempel var saa optagen af Student Holm, at hun ikke havde et Blik til dem.

»Hun holder sig strængt til sin Rolle«, tænkte Mine, »men det kan nok være, at jeg skal kokettere med ham, jeg har slet intet imod, at han blev lidt forelsket i mig, Gud, hvor det vilde ærgre de andre og ikke mindst Olga, der staar og ser ned ad sin blegrøde Silkekjole, som var hun uimodstaaelig. Siden jeg har set ham i

Aften, tror jeg ikke mere paa Thoras Sejer, han ligner mere en Don Juan, Kvindehaderen faar staa for Holms Regning — han er sikkert Opfinderen deraf.

Hansen slyngede Armen om hendes Liv og førte hende ind i Dansen. Hun syntes, at hun dansede, som hun aldrig havde danset tidligere, hun svævede hen ad Gulvet, han løftede hende, saa hendes Fødder næppe rørte ved Jorden, og da de standsede, var hun svimmel og havde ikke et Ord at sige, men følte kun, at alle maatte have misundt hende, hun opfattede ikke hans Ord, men saa paa de andre.

Olga Ove tog hende haardt i Armen.

»Men saa svar dog din Kavaler . . . er du gal, Pigebarn!«

»Er han ikke sød?«

»Gud véd, du er det ikke,« svarede Olga vred.

Han delte Sol og Vind imellem de dansende unge Piger, han var pludselig bleven den opførende Herre, og alle Øjne fulgte ham.

Kun de unge Herrer stak Hovederne sammen, de vare blevne til slet intet, og det harmede dem.

»Jeg tror, de ere alle som én blevne forelskede i vor nye Læge,« sagde Student Holm skødesløs til sin Sidemand.

»Ikke alle, se blot paa Frøken Hempel, hun har ikke et Blik for ham; Gud véd, hvad der ogsaa skulde fremkalde deres Beundring ... nu, ja, han danser godt . . . naa, vi andre er da heller ikke rene Stivstikkere, og køn er han da ikke, saadanne blege Kinder kan den første Sygdom skaffe os alle . . . og det er tvivlsomt, om han er Mand for at kurere os, jeg tvivler meget derpaa, nej, saa priser jeg Doktor Prik ...«

»Han kan i det mindste ikke stikke Dem ud hos Damerne . . . vilde De vel have sagt Hr. Petersen,« hviskede Frøken Ove ham i Øret.

»Skudt forbi, Frøken Ove, jeg er ikke en Smule jaloux. Jeg har i saa mange Aar været første Danser her i Byen, at jeg sagtens kan unde ham en Aftens Glæde . . . hvor mon han har lært at danse?«

»Har De ikke hørt, hvad man hvisker i Krogene om: han skal stamme fra Balletten ... men ikke mine Ord igen. Naa, saa kan De jo selv indse, at det bliver umuligt at rivalisere med ham.« Saa vendte hun sig til Thora Hempel, som stod tæt ved hende. »Se hvor taabelig de beundrer ham, det bliver ham, der fører Sejren hjem, ikke de sammensvorne. Saa længe han var Kvindehader, var der noget ved ham ... vent bare lidt, saa forvandler han sig til Pigejæger, og saa bliver han afskylig. Se paa de

taabelige Drenge her hjemme, de ugleser ham alle, tro mig, han ler paa deres Bekostning, de fortjener ikke bedre.«

»Men han danser fortrinlig,« svarede Thora rolig.

»Hvor du er rolig Thora, der er intet, som kan ærgre dig, om vi alle gjorde os til Nar for hans Skyld, var det dig ligegyldig, aa, hvor jeg angrer, at jeg har bedet ham her hen.«

»De spiller jo kun deres Roller rigtig godt.«

»Du mener, han tager ikke de Blomster op, som ligger for hans Fod, ja, du har maaske Ret, han træder paa dem.«

»Eller gør en lille Omvej, for ikke at gøre dem Skade; du ser jo, han er bedre end sit Rygte, det er den personificerede Elskværdighed, som er landet her.«

»Tror du virkelig, Thora, jeg er nu af en anden Mening. Skønt hans Mund er rolig, vèd jeg, at hvis den ikke stod under hans Vilje, var der et Smil om den, som jeg vilde hade, om jeg havde fremkaldt det, — han er Kritiker og en stræng Kritiker, men vi vil ikke taale det.«

»Kære Olga, saa indtager han jo Pladsen ved din Side, du er ogsaa en stræng Kritiker, for du dømmer ham haardt, han er jo en ung Mand, lad ham more sig, jeg mener, du maa være glad over, at han ingen forarger . . . som

eders Gæst vilde det være meget ubehageligt, om her kom Brydninger.«

Dansen formaaede ikke at more Thora, hun drog sig ubemærket ud af den og trak sig tilbage i Spisestuen. Der var hele Tiden noget, der pinte hende, hun vidste ikke selv, hvad det var, hun følte sig utilfreds og var helst gaaet hjem til sin gamle Onkel, som i den sidste Tid havde været mere stille, end han plejede.

Hvor hun sad, kunde hun se ind i Dansesalen, den unge Læge dansede ivrig og dansede fortrinlig, hun formaaede ikke at tage Øjnene fra ham.

»Han forstaar at føre en Dame . . . og morer dem, se hvor de ler, det ser ud, som om hele Verden hørte dem til. Hvorfor er han egentlig saa glad, i København var han altid saa stille og gnaven, jeg har aldrig før set ham smile . . . jeg véd ikke, hvad der gaar ad mig, men hans Glæde saarer mig, den passer ikke for ham, han burde altid være alvorlig. En Læge ser saa megen Nød og Lidelse, hvor kan han dog være saa glad . . . han gantes med de unge Piger . . . aa, fy, det er afskylig . . . nu tror jeg ikke, at jeg hader ham mere, jeg foragter ham blot, og jeg vil glemme, at jeg nogen Sinde har set ham ved Mimis Sygeseng, han er ikke bedre end alle de andre . . . og hvorfor

skulde han egentlig være det, stakkels Fyr, han har sin Samtids Svagheder; jeg trode, der var Dybde i ham, han er kun som de, og saaledes kommer man bedst frem i Verden, og han vil frem her i Byen, ellers var han ikke kommen hertil. Hvor det dog er underlig, at hans Væsen er mig saa ganske imod, jeg har tabt Lysten til at danse, blot fordi han danser.

Jeg tror, han har engageret alle de unge Piger her er, kun ikke mig, det er hensynsfuldt, hån vidste, jeg ikke kunde afslaa ham en Dans. Nu begynder Kotillonen, Holm har engageret mig, lad ham søge mig, jeg var helst fri. Olga Ove har arrangeret en Kurv med Blomster og Sløjfer, blot til Ære for ham, de gør ham rent tummelumsk, jeg vilde ikke give ham min Sløjfe om jeg saa aldrig mer i hele mit Liv skulde faa en Buket. Nu søger Holm efter mig, han spørger Hansen, han vidste hvor jeg var, det er dog underlig, han har ikke set her hen en eneste Gang.«

Saa snart Holm traadte ind i Stuen, var Thora fuldkommen rolig og fulgte ham ind i Balsalen.

Hansen førte op og arrangerede de pudsigste Ture, og Munterheden steg.

Naar Doktoren og Thora mødtes i Dansen, var de fuldkommen fremmede for hinanden. Han

bar saa mange Dekorationer, at hans Bryst ikke havde Plads til flere. Alle de sammensvorne unge Damer havde ærligt afleveret deres Sløjfe til ham. Olga Ove overrakte ham ogsaa sin med en dyb Bøjning.

»Man behøver kun at være i Vælten, for at drage den store Skare efter sig, maa ogsaa jeg besvære Dem med min Sløjfe ... der er kun én Dekoration, som det vil være Dem umuligt at opnaa....«

»Man søger ikke en Dekoration, den bliver en givet....«

»... ikke som en Belønning; det gaar med Baldekorationer, som med Ordner, det er mere Tilfældet end Fortjenesten, som raader, og Tilfældet har sjælden Ret, men for Thora Hempel gælder intet Tilfælde — hun er selv et lille Forsyn, Hr. Doktor.«

For hurtig at afbryde hende, førte han Olga ind i Dansen, men hendes Ord havde ærgret ham, skønt han trode sig usaarlig, og han tænkte hele Tiden paa, at det nok var værdt at bøje den, som blev anset for ubøjelig, men saa ofte han saa paa hende, mødte han aldrig hendes Blik.

Hendes Sløjfe sad paa Købmand Oves brede Bryst.

Endelig fik han sin Buket, for ingen Pris

vilde han give hende den og endnu mindre nogle af de andre unge Piger, som havde dekoreret ham, men der ovre sad Fru Ove, hun var ung nok til at tage imod en Dans, hun skulde have den.

Med raske Skridt gik han hen til hende, men paa samme Tid satte Thora sig ved hendes Side.

Idet han bukkende overrakte Fru Ove Buketten, gav hun den smilende til Thora.

»Tag denne Tur for mig, Frøken Hempel, De véd, at min Fod er syg, jeg kan ikke taale at danse.«

Den unge Pige blev ganske bleg, men i næste Øjeblik rejste hun sig og sagde smilende:

»Man kan ikke undgaa sin Skæbne.«

Han svarede paa samme lette Maade:

»For Dem gives der jo ingen Skæbne, Fru Ove maa altsaa være et Forsyn.«

Saa dansede han et Øjeblik med hende og førte sin Dame tilbage til Værtinden og bukkede for hende:

»Jeg takker for Dansen.«

Thora lagde Buketten i hendes Skød og sagde smilende:

»Her lægger jeg Aftenens Trofæ . . . ikke sandt, Fru Ove, den fremmede Doktors Buket maa vel anses derfor.«

I det samme kom Stuepigen hen til dem og lagde sin Haand let paa Lægens Arm og hviskede noget til ham, han blev pludselig stille og kastede et alvorligt Blik paa Thora. Straks efter forlod han Dansesalen.

»En Læge har dog aldrig Ro, jeg er vis paa, Doktor Hansen er bleven hentet til en Patient.«

Thora hørte næppe efter, hvad hun sagde, men fulgte ham med Øjnene, hun kunde ikke glemme det urolige Blik, han havde sendt hende ... hvad havde hun at gøre med hans Patient ... »det maa være Onkel, som er bleven syg,« tænkte hun og, bøjende sig ned over Fru Ove, sagde hun urolig:

»Undskyld, at jeg tager hjem, det er bestemt Onkel, som har sendt Bud efter Doktoren, jeg saa det paa hans urolige Blik.«

»Det tror jeg ikke, Frøken Hempel, Deres Onkel er jo en rask gammel Mand, nu skal jeg følge Dem ud til Pigen, hun maa vide det.«

Et Øjeblik efter var Frøken Hempel indhyllet i sin Kaabe paa Vejen hjem. Der var Lys i Onkelens Soveværelse.

Hun ilede ind til ham og svøbte undselig Kaaben tættere om sig, som for at skjule Baldragten.

Doktoren sad ved hans Seng, Hovedgærdet

var strammet fast til Side, og en Guttaperchapose fyldt med Is laa paa hans Hoved.

»Onkel, min gode, kærlige Onkel — hvad fejler dig?

Den gamle Mand strakte Haanden imod hende og forsøgte at smile.

»Deres Onkel har haft et temmelig alvorligt Nerveanfald, der udfordres den højeste Grad af Omhu for at bringe ham ud over det, jeg har sendt Bud efter en Sygeplejerske.«

Thora rettede sig og saa ham fast i Øjnene.

»Jeg trænger ikke til hende, jeg vil selv pleje min gode Onkel.«

»Det betvivler jeg ikke, men her drejer det sig ikke om et kort Ildebefindende, det er en længere Sygdom, De bør ikke ufornuftig bruge alle Deres Kræfter i Begyndelsen. For at pleje en syg behøver man ikke blot Offerberedvillighed, men ogsaa Forstand. Sygeplejersken maa De beholde. Ungdommen behøver al den Søvn, den kan faa, det er ikke værdt, at vi faar to syge paa én Gang.«

»Jeg kender mine Kræfter, de ere prøvede, jeg vaagede over min Veninde lige til hun døde, — jeg er vant til at holde ud, saa længe der er Brug for mig, ingen fremmed skal pleje ham.«

»Saa vasker jeg mine Hænder.«

»Det gjorde Pilatus ogsaa, men vær rolig, jeg vil selv bære Ansvaret.«

»Han vil kue mig, det falder ham ikke ind at overlade noget til mig selv,« tænkte hun, saa sagde hun højt: »I alt, hvad der angaar min Onkel, skal jeg nøjagtig følge Deres Ordre.«

Saa gik hun ud for at klæde sig om til Nattevagten.

Da hun kom tilbage, sad Hansen endnu ved Sengen.

Først Ballet, saa Sindsbevægelsen havde gjort Thora træt, hun var varm, og en tør Brand i Halsen generede hende meget. Hun tog et Glas fra Bordet og drak dets Indhold, troende det var Vin og Vand. Doktoren vendte sig om og tog Glasset fra hende, men det var for sent, hun havde tømt det.

»Hvor uforsigtig af Dem at drikke hvad der staar ved en Sygeseng, det var et søvndyssende Middel, jeg havde beredt til Deres Onkel . . . ja, nu vil De faa den Søvn, De trænger til efter Ballet, sæt Dem rolig ned i Sofaen.«

»Jeg vil ikke sove, Onkel skal ikke savne mig ved sin Seng, jeg véd, han holder af mig, jeg vil ikke sætte mig ned, jeg vil overvinde Søvnen.«

»Forsøg det,« sagde han med et Smil.

Med sagte Skridt gik hun frem og tilbage

paa Gulvet, hun turde ikke sætte sig af Angest for Søvnen; der var kommen en underlig Tyngde over hele hendes Legeme, til sidst slæbte hun sig langsomt frem, og alt imedens hun gik, tænkte hun:

»Jeg vil ikke sove, han skal ikke tvinge mig,« hun kæmpede af al sin Kraft, men Fjenden var mægtigere end hun, den lænkebandt hendes Bevægelser, den sløvede hendes Tanke og tilintetgjorde hendes Vilje ... til sidst lænede hun sig imod Sekretæren og formaaede ikke mere at frigøre sig for den Støtte, hun der havde fundet, og havde akkurat Magt nok til at holde Øjelaagene oppe.

Doktor Hansen havde fulgt hende med Øjnene, han forbavsedes over den Modstandskraft, hun udviste, og da han saa det stive Blik hvile paa sig, gik han hen, løftede hende varsom op og bar hende hen til Sofaen, her lagde han hende forsigtig ned og dækkede hende for Nattekulden.

Saa smilede han tilfreds. Afskedigede Sygeplejersken og tog selv Vagten.

Hun havde følt, at han løftede hende op paa sine Arme, akkurat, som da han satte hende udenfor sin egen Dør, en Rædsel for ham greb hende, som selv den tunge Søvn ikke kunde betvinge og hendes sidste Tanke var:

»Hvor jeg hader ham.«

Da hun vaagnede, havde hun glemt alt, men ikke saa snart faldt hendes Blik paa Doktoren, før Hukommelsen vendte tilbage. Hun skælvede, holdt begge Hænder for Øjnene og hulkede højt. Saa tog hun sig hurtig sammen, saa sig om i Værelset — Natten var forbi, det var højt op ad Dagen.

I et nu var hun nede af Sofaen og traadte hen til ham.

»Jeg er Herre over min Vilje, men ikke over Opium, det gør mig ondt, at De har maattet vaage for mig — Onkel sover rolig — han ser slet ikke syg ud. — Gud give, han snart var rask igen.«

»Deres Onkel har tilbragt en fuldkommen rolig Nat, Anfaldet kan ikke have været saa stærkt, som jeg først trode, jeg mener, De tør haabe det bedste, Stilhed og Omhu vil gøre Resten . . . ja, De er jo vant til at passe syge, nu overlader jeg ham til Dem, i de første Timer behøver han intet — ved Middagstid skal jeg se ind til ham.«

Da han var gaaet, følte hun sig saa underlig slap og paa samme Tid utilfreds med sig selv. Taknemlig og glad var hun over, at Onkelen var saa langt bedre, end hun kunde have ventet, men som Angesten for ham var tagen af,

var Utilfredsheden med sig selv taget til. Hvorfor havde hun ladet Lægen gaa efter en lang Nattevagt uden at sørge for at han fik Kaffe, det vilde hendes gæstfri Onkel aldrig have tilladt, hvis han havde været vaagen og ved Bevisthed, nu var han paa Vejen til sit Ungkarlehjem, eller maaske til en Restauration . . . hvor hun dog havde Grund til at skamme sig.

Thora saa over paa Sofaen og lagde Mærke til Puden, som havde ligget under hendes Hoved, Tæppet, som han havde bredt over hende . . . og hun havde kun haft onde Tanker at kæmpe med, og hvis Doktor Hansen nu kurerede hendes Onkel, saa kom hun i Gæld til ham . . . hun vilde ikke skylde ham noget . . . jo, sin kære, gode Onkels Liv, det vilde hun modtage, selv af sin Dødsfjende; der kom vel en Dag, hvor Skæbnen vilde give hende Lejlighed til at gengælde ham det.

Husholdersken kom ind med Kaffe til hende, hun læste i den gamle Piges Ansigt, hvor bange hun var for at miste sin kære Herre.

»Vær rolig, Anna, Onkel kommer sig — med Guds Hjælp nok, det er i det mindste Lægens Mening.«

Stoler Frøkenen saa trygt paa ham, han er dog saa ung, med Doktor Prik var det en anden Sag.«

Blodet skød Thora op i Kinderne, hun følte sig utilfreds med Husholderskens Svar.

»Det er ikke Aar, som skaber en dygtig Mand, det er Geniet. Hansen staar ikke tilbage for Prik i nogen Retning. Kom nu og hjælp mig, Anna, saa vil vi forsøge at indrette Huset til et Sygehjem, der faar ingen Lov til at komme ind til Deres Herre. Klokken paa Yderdøren stopper vi, han maa have fuldkommen Ro. De maa paatage Dem Husholdningen, jeg vil udelukkende passe den syge . . . aa, Anna, hvor vi skal blive glade, naar Onkel med Guds Hjælp kommer sig igen, han er jer alle saadan en god Herre.«

»Ja, det véd Gud, han er, men de gode maa lige godt bort her fra Verden, som de onde; og ser De, Frøken, jeg mener, som Herren vilde have sagt: han kan gaa for fulde Sejl til Himlen, for han har næsten ingen Fejl.«

»I et hvert Tilfælde har han kun faa, men denne Gang haaber jeg, at vi faar Lov at beholde ham.«



Syvende Kapitel.

Der gik Uger, og der gik Maaneder, før Prokurator Hempel kom sig; det var kun et Hanefjed ad Gangen, han gik frem, men Thora plejede ham med Omhu og Kærlighed, hun blev aldrig ked af hans smaa Særheder og den Utaalmodighed, som plejer at følge med Rekonvalescensen.

Hempel syntes, han brugte længere Tid end andre til at naa fra Sengen til Sofaen, om at komme ud, var der slet ikke Tale.

Marts med sit Solskin og sine Løfter var til Ende, April med sin urolige Himmel med pludselige Overgange fra Kulde til Varme, med Favne fulde af Violer og Krokus, havde holdt sit Indtog, og endnu sad han i Lænestolen og stirrede med Længsel ud ad Vinduet.

Han, som tidligere havde holdt saa meget af at læse, tog aldrig mere en Bog i sin Haand, og i Avisen kiggede han kun.

Doktor Hansen kom der daglig, han var fra Huslæge avanceret til Husven. Den gamle Mand holdt af ham, som kunde han være hans Søn.

Imellem de unge var alt uforandret, de talte kun sjælden med hinanden, det var en Slags væbnet Neutralitet.

Thora var næsten altid inde hos Onkelen, han kunde ikke mere undvære hende.

Har man ingen nære Venner i København, kan Sygdom og Sorg lægge én øde, uden at nogen bryder sig derom, men Købstadlivet fører et vist Fællesskab med sig baade i Sorg og i Glæde; selv om man til daglig lever isoleret, bringer Sygdom og Skuffelse os næsten altid Venner, som tager Del i hvad der rører sig i os, den ensomme faar Selskab, den fattige Hjælp og selv den døde faar et Følge til Graven.

Det var dette Fællesskab, som den unge Læge havde lært at kende, det forsonede ham med Købstadslivet.

Nu, da Prokurator Hempel kunde se sine Venner, modtog han daglig Besøg, og imedens han var lidende, blev der vist ham tusinde smaa Opmærksomheder, som glædede ham og forsonede ham med sin Sygdom.

For Thora havde det ogsaa været en stor

Trøst, hun følte, at hun ikke var ene i sin Sorg, men at andre delte den med hende.

Iblandt dem, som viste hende størst Interesse under den lange Sygdom, var Herredsfuldmægtig Petersen, han fandt paa utallige Smaating, som kunde være behagelige og nyttige for Patienten og hans Plejerske. Han kom ofte til dem og underholdt sig altid lidt med hende, Thora vænnede sig til hans daglige Besøg, uden at knytte nogen Bitanke til dem, og hun savnede ham, naar han en Dag blev borte.

Meget af sin Tid brugte Thora til at læse højt for Onkelen; naar hun var træt, afløste Petersen hende ofte, og hun fik Tid til at sidde og drømme, da det, som morede den gamle Mand, ikke interesserede hende synderlig.

En Aften, sidst i April, sad hun og læste Bladene for Onkelen, den daglige Politik, som ikke gik ud over Hverdagsbegivenheder, kedede hende. Onkelen begyndte at nikke, og først, naar hun standsede et Øjeblik, vaagnede han op og lyttede ivrig efter.

»Det er vist bedst, at du kommer til Ro, du er baade træt og søvnig, nu kommer der ikke flere Besøg i Aften «

»Er du træt af at læse, min Yndling?«

»Nej, men du begynder at sove under Læsningen.«

»Bryd dig aldrig om det, jeg lukker kun mine Øjne, og hører alligevel hvert Ord. Det er underlig, at Petersen ikke er her ... sig mig min Pige, har du tænkt over, at han saa ofte ankrer her, det er ikke for en gammel Søulks Skyld ... jeg tror, han holder af dig, Barn, det skulde glæde mig, om jeg saa dig vel fortøjet, før jeg gaar her fra, det er ikke store Sager, jeg efterlader mig, og en Kvinde har godt af at have en Støtte. Jeg kunde have ønsket dig en bedre Mand end Petersen, men i en lille By er Valget ikke stort, og Doktoren tænker næppe paa at lade sig splidse sammen med dig, du bør i ethvert Tilfælde tænke over Sagen. Naa, giv mig saa din Arm, min Pige, det er bedst at komme til Kojs.«

»Jeg forlader dig aldrig, Onkel, jeg har slet ikke Lyst til at gifte mig. Du maa se at leve rigtig længe, for at være mig den Støtte, jeg trænger til . . . aa, Onkel, du maa ikke gaa fra mig, tænk paa, hvor ensom og forladt jeg bliver, naar du er borte.«

»Paa Livssejladsen er der kun én, som staar ved Styret, og det er ikke mig. Jeg har ikke i Sinde at kuldsejle før Tiden, men naar Kaldet kommer, skal vi alle være parat.«

Da Onkelen var kommen til Ro, følte Thora sig saa underlig tung, hans Ord havde ængstet

hende, den blotte Tanke, at Petersen skulde holde af hende, var en Pine, som hun ikke kunde udholde, den oprørte hende, som en Fornærmelse, men det kunde heller aldrig falde ham ind, Onkelen maatte have taget fejl . . . »han maa jo have mærket, at han intet, slet intet er for mig.«

Hun havde ikke Lyst til at drikke The, men gik op og ned i sit eget Værelse og til sidst satte hun sig ved det aabne Vindue.

Det var ikke alene Vrede imod Petersen, hun følte, men et navnløst Savn var bleven Herre over hende, hun vidste ikke, hvad det betød, men pludselig følte hun sig ene og forladt, som Robinson Kruse paa sin Ø, kun med den Forskel, at hvis det var hende, der var strandet paa den, vilde hun have lagt Hænderne i Skødet og ventet paa Døden, uden Kamp for Tilværelsen. Det var en Blanding af Vrede, Længsel og Haabløshed, som aldeles tog Magten fra hende; hun agtede ikke paa det aabne Vindue, hun følte ikke, at Aftenen var kold, hun saa ikke, at det var blevet mørkt . . . saa hørte hun pludselig en Sang, som kom fra et aabentstaaende Vindue lige over for, det var Præstens Datter, der sang ved Klaveret:

»Du kommer, saa er Himlen blaa,
Og alle Skyer Guld . . .«

Hun hørte tydelig hvert Ord, det var ikke hendes Øre, men selve Sjælen, som modtog dem, de fandt en Sangbund i hendes Hjærte. Hendes Øjne fyldtes med Taarer, Hænderne foldede sig uvilkaarlig, og hun rummede kun én Tanke:

»At eje en saadan Følelse, og saa dø!«

Hun saa op imod Himlen og syntes, at alle Skyer vare Guld, men i samme Øjeblik kom Smerten, hun lagde sit Hoved ned paa sine Hænder og hulkede højt, saa kom hun til at støde paa noget blødt, der laa paa Bordet, hun rejste sig op, det var en Buket Blomster.

Det vakte hende, hun saa sig om i Stuen, der var mørkt, hun saa op imod Himlen, de gyldne Skyer vare forsvundne, hun frøs og følte, det var koldt, saa lukkede hun Vinduet og hørte de sidste Ord af Sangen:

»Saa kender Glæden intet Navn,
Og Læben intet Ord.«

Hun rullede Gardinet ned og tændte Lampen.

Da Thora løste Baandet op paa Buketten for at sætte den i Vand, faldt der et sirligt Brev paa Bordet, hun tabte Blomsterne og lod dem ligge paa Gulvet og skød Billetten langt fra sig, hun vidste straks fra hvem den var, den hørte ikke med til den Stemning, der nylig havde grebet hende. Hun gyste ved Tanken om, hvad den kunde indeholde. Hun vilde ikke bryde

Billetten, ikke læse, hvad der stod i den . . . »ikke i Aften, blot ikke i Aften,« gentog hun.

Saa lagde den unge Pige sig, men vilde hverken tænke eller drømme, men hele Natten var alt indhyllet i en gylden Kaabe, og det sang i hende, selv da Tanken var bleven Drøm.

Næste Morgen vaagnede hun tidlig, hun vidste, at der var hændet noget, men kunde ikke huske, om det var Glæde eller Sorg, saa faldt hendes Blik paa de visne Blomster og paa Brevet, som laa uaabnet paa Bordet, og hun gyste uvilkaarlig.

»Onkel havde Ret, jeg har aldrig før tænkt, at dette kunde hænde . . . han var saa venlig imod mig . . . for mig er det en Sorg, en virkelig Sorg, for ham bliver det intet, han naar ikke dybt, og her er mange andre unge Piger.«

Hun aabnede Brevet, før hun gik ned til sin Onkel.

Det var, hvad hun havde ventet: et Tilbud.

»Onkel maa besvare det, jeg kan ikke, han havde ingen Ret til at fri til mig, jeg har aldrig vist mig anderledes imod ham, end imod enhver anden . . . han er ikke en Gang min Ven, men en af Onkels Bekendte . . . det falder ham ikke ind, at jeg kunde svare Nej. Han er i Forvejen saa sikker, som om jeg havde siddet og ventet med Længsel paa ham.«

Prokurator Hempel havde sovet rigtig godt og følte sig for første Gang rask, som i de gode gamle Dage. Der havde længe været Tale om, at han skulde forsøge at komme lidt ud, og han besluttede at overraske Thora med den Nyhed, at deres fælles Spadsereture nu skulde begynde, men da hun traadte ind i Værelset, laa der mørke Skyer paa hendes Pande, dem var han ikke vant til, hun havde under hele hans lange Sygdom altid haft et Smil til ham.

»Er der hændt noget, Barn, du ser ud, som havde du rebet Sejl og ikke vilde mere ud af Stedet.«

»Onkel, du havde Ret i Gaar, Petersen mente virkelig noget, han har skrevet til mig, og du maa svare ham paa Brevet.«

»Naa, saa det var der i Vejen, ja, saa til Lykke, min Pige . . . Vimplen til Vejrs og Flaget op, jeg skal vel svare ham, at du er rede at modtage din Kaptajn . . . naa, naa, bliv nu bare ikke vred, det lader ikke til at den Fyr har Vind i sine Sejl . . . han er god nok, men han kunde saamænd være bedre, det har du Ret i. Jeg saa ellers helst, at du selv skrev Skibsjournalen for i Dag, der er den Slags Papir Trediemand skal holde sig borte fra.«

»Onkel.«

»Ja, ja lille Pige, saa gaar jeg endnu en

Gang op paa Kommandobrættet og siger ham: at han intet har at vente i mit Farvand, at du ikke vil have ham, men er anderswo engagirt.«

»Men Onkel dog . . .«

»Jeg forstaar, det skal være skrevet paa Landkrabbemanér ... rigtig fint Papir; men Meningen er vel, at du ikke kan modtage Æren af hans Tilbud . . . og saa noget om Søster og Venskab ... saa snart vi har spist Frokost, skal han høre fra mig, Lars kan bringe ham Brevet.«



Ottende Kapitel.

I over en Uge havde Thora intet set til Herredsfuldmægtigen. Hver Dag gik hun en lang Tur med sin gamle Onkel, og hans Gang forbedrede sig betydelig. Hendes Humør, som i den sidste Tid havde været lidt tungt, begyndte at rejse sig, hun saa paa Livet med et lysere Blik.

Hver Aften kom Doktor Hansen hjem til dem, han spillede stedse Besique med Prokuratoren, der fandt en sand Glæde i denne Adspredelse, som paa samme Tid var en Lettelse for Thora, der ellers plejede at læse højt for ham.

Nu sad hun ved sit Sytøj og saa paa dem. Arbejdet sank ofte i Skødet, og hun faldt i Tanker, uden at hun vilde være i Stand til at gøre Rede for, hvad hun egentlig havde tænkt paa. Uroen i hendes Sind havde lagt sig, der var kun en Følelse af stille Lykke over hende, som

af og til blev efterfulgt af en ukendt og uforstaaet Glæde eller dyb Melankoli.

Doktor Hansen og hun vekslede ikke mange Ord, af og til drillede han hende utilladelig stærkt, men da hun for det meste tog det med Ro, foraarsagede det ham ikke synderlig Glæde, og lidt efter lidt holdt han op dermed.

Naar hun sad og syde, kunde han ofte glemme Spillet for at se paa hende, hun følte, at hans Blik hvilede paa hende, det lammede hendes Arbejdskraft, og hun formaaede ikke at bruge Naalen, men krammede sit Arbejde i Hænderne og kunde ikke sidde rolig, saa tog han igen fat paa Kortene, hun paa Naalen, og Onkelen sad rolig og ventede.

En Aften, da denne lille Scene gentog sig, hævede hun pludselig sit Blik, men sænkede det straks igen; hun blev bange, for, hvad hun trode at læse i hans Øjne; men hendes Hjærte bankede hæftig, og en jublende Glæde næsten overvældede hende, og dog laa der en tung Byrde paa hendes Bryst, som var stærk nok til at kue Glæden; det var den lille Sammensværgelse, som hun havde indladt sig paa, og hun lovede dyrt og helligt, at hun vilde melde sig ud af den, og da den var bleven stiftet under andre Forudsætninger, som viste sig slet ikke at kunne

passe paa den unge Læge, saa vilde de rimelig nok alle være enige om at bryde den.

Det var lyst endnu. Prokuratoren havde tabt Partiet og skød sin Stol lidt utaalmodig tilbage.

»Det er for varmt til at spille, man kan ikke have Tanken ved sin Gerning. Hvad, om vi tog Landlov og gik os en Tur. Jeg har ikke været ude i Dag og Thora ser saa slukøret ud, som havde hun faaet en Pøs Ferskvand over Hovedet. Doktoren har saa tidt konvoyeret os; hvad, om vi i Aften tog ham med os og bragte ham hjem.«

»Det vilde være første Gang, at en saadan Ære var vederfaret mig, og jeg glæder mig naturligvis til Konvoyen. Hør, Frøken Hempel, tror De nu ikke, at jeg fuldkommen har slaaet »Kvindehaderen« ihjæl, var han Deres Opfindelse?«

»Det maa jeg protestere imod, Student Holm bragte ham med hjem fra Isbryderen,« svarede hun leende, »i Virkeligheden er De ikke fri for at fortjene Benævnelsen, det er kun Deres Vilje, som har forandret Deres Væsen.« Hun var lige ved at fortælle ham om de unge Pigers Sammensværgelse og hendes Deltagelse deri, men saa kom hun til at tænke paa, at det vilde være et Forræderi, og tav.

Da de kom udenfor, bød Thora, som sædvanlig, Onkelen sin Arm, og paa hendes anden Side gik Doktoren og passiarede med hende. Ofte bøjede han sig frem for at henvende nogle Ord til Prokuratoren, det gik meget gemytlig til.

Da de drejede om et Hjørne, blæste Thoras Sjal af, Doktoren fangede det og svøbte det om hende . . . i det samme kom Fuldmægtig Petersen forbi, han standsede uvilkaarlig og saa paa dem, tog saa langsomt Hatten af og sagde med lidt Haan i Stemmen: »God Aften, mit Herskab, er Prokuratoren saa sent ude . . . gratulerer til Helbredelsen,« og før han fik et Svar, var han ilet bort.

Thora blev pludselig alvorlig, en ubeskrivelig Angest kom over hende.

»Hvis jeg trode paa Anelser . . . saa forestaar der mig noget tungt; Gud holde sin Haand over Onkel,« tænkte hun, og højt sagde hun: Det var maaske bedst, at Onkel og jeg vendte hjem, Aftenluften kunde skade ham.«

Doktoren saa forundret paa hende, saa slog den Tanke ham: at Fuldmægtigen ofte plejede at besøge Hempel's og, at han i nogen Tid havde været rent forsvunden . . . det var underligt; hvad, om der havde været noget imellem Thora og ham, og hvad var Grunden til hans Udeblivelse. Den blotte Tanke pinte ham, og

han indvilligede straks i at forlade dem og gik med hurtige Skridt videre.

»Jeg tror, at I alle er gale, Barometeret gaar imod Storm og Uvejr, hvad Satan gaar der ad jer, du ser ud, som om du havde tabt Kursen og han havde bestemt spist Faarekyllinger . . . jeg Stakkel er Ofret, som skal stuves i Lasten blot for jeres Skyld. Hvad har Aftenluften og jeg at gøre med hinanden, vi har taget saa mangen en Tørn sammen, den slaaer ikke mig ihjel.« Men alligevel vendte han om og gik hjem. Thora forlod Onkelen tidligere end hun plejede, og da hun kom op paa sit Værelse, søgte hun at blive Herre over den Angest, som havde grebet hende.

»Endnu i Morgen vil jeg tale med de andre; den Forpligtelse, jeg har indgaaet med dem, skal løses, være død og magtesløs; den har pint mig længe nok. Hvor saadan en kaad Spøg kan plage et Menneske, hvor det er uhyggeligt at skulde skjule noget . . . fra i Morgen af vil jeg være fri og kunne se ham frejdig i Øjnene . . . Gud være lovet, at jeg ikke har en værre Synd paa min Samvittighed, jeg er ikke skabt til at bære den Slags Byrder.«

Hun sov ikke meget den Nat, og næste Morgen var hun oppe med Lærken. Solen skinnede igennem en let Sky, Duggen laa endnu

paa Blomst og Blad, Fuglen hoppede fra Gren til Gren og jublede højt imod Sky.

Thora følte Trang til at juble omkap med den, Angesten, som havde knuget hende hele Natten, var forsvunden, hun kunde ikke forstaa, hvad der havde fremkaldt den, hun syntes, at Livet laa fuldt af Løfter foran hende, og glad og tilfreds ilede hun hen ad Vejen til Borgmesteren for at tale med hans Døtre og faa dem til at sørge for, at hver især fik sit Løfte tilbage.

Det var længe siden, hun havde besøgt dem. Onkelens Sygdom havde holdt hende hjemme. De modtog hende med aabne Arme.

Morgenkaffen stod duftende paa Bordet, hun drak den i Fællesskab med dem og syntes, at Verden var dejlig.

»Du ønsker at opløse Sammensværgelsen ... har den egentlig været rigtig i Gang? Da det viste sig, at vor nye Doktor var en rigtig omgængelig Mand, var der jo slet ingen Grund til at gøre ham Fortræd . . . selv Mine Bech talte om det forleden Dag, og den Smule Koketteri, vi har anvendt paa ham, har han saamænd ingen Skade taget af, det har kun moret os selv. Kun Olga Ove har taget Sagen alvorlig, den har givet hendes rappe Tunge noget at bestille. Jeg skal nok ordne Sagen med de andre og saa lader vi den døde hvile i Fred.«

Begge Søstrene fulgte hende et Stykke paa Vejen, og da de skiltes, ilede Thora let og glad hjem, og Onkelen saa straks, at Gaarsdagens Bekymring var svunden bort med Natten. Han elskede Solen i Naturen og Solen i Hjemmet, og Thora var hans Solskin, han taalte ikke, at mørke Skyer skjulte det.

»I Dag vil vi gaa os en Formiddagstur, Onkel, og saa kunde vi maaske gøre et Par Visiter af med det samme, du staar i en forfærdelig Gæld til hele Byen, det er paa Tiden at afbetale den.«

»Ja, nu er jeg snart en Kæmpe, du har Ret vi maa tage fat paa Arbejdet.«

Muntert passiarende spiste de Frokost sammen og afgjorde derpaa de første nødvendige Visiter.



Niende Kapitel.

Doktor Hansen gik ikke lige hjem, da han havde forladt Prokurator Hempel og hans Niece, han trængte til at gaa sig en ordentlig Tur, for at blive den Uro kvit, som pludselig var kommen over ham.

»Hvad kommer Frøken Hempels Affærer egentlig mig ved; om der har været noget imellem Petersen og hende, kan jo være mig saa knusende ligegyldig, om de blive forsonede eller ikke . . . og alligevel, det vilde gøre mig ondt for Pigebarnet . . . jeg har ikke rigtig Tillid til den Fyr, jeg tror ikke, han kan gøre en god Kvinde lykkelig — hvilke Fejl hun end kan have, saa er hun ærlig og sand . . . og saa god og trofast en Sygeplejerske, Hempel kunde saamænd ikke undvære hende, og jeg tror næsten, at jeg ogsaa vilde savne hende, naar hendes Plads var tom; der er en vis Hygge ved blot at se hende.

Han forcerede sin Gang, og før han var sig det bevidst, stod han udenfor Prokurator Hempels Gaard.

»Hvad Pokker er dette, er jeg bleven forhekset, hvorledes er det gaaet til, hvad i al Verden kommer dog den Pige mig ved? Hempel er i Seng, Natlampen er tændt, men hun er endnu oppe; det er hende, der kaster Skygge paa Rullegardinet, naa, det manglede kun, at nogen gik her forbi og saa mig staa udenfor og stirre op mod hendes Vindu, saa vilde jeg faa en net Historie i Morgen, den vilde løbe over hele Byen og glæde Petersen.«

Saa gik han hurtig hjem og arbejdede flittig et Par Timer, han tvang sin Tanke ind i Arbejdet . . . Arbejdet, Guds bedste Gave til os, vor Frelse for saa mange daarlige Tanker, vor Beskytter imod mangen syndig Gerning, vor Dørvogter for Kedsomhed. Den unge Læge kendte Arbejdets Velsignelse, det havde været hans Tilflugt i hans tungeste Tid.

Pludselig kastede han Pennen, han var træt, han formaaede ikke at holde sin Tanke længere paa et bestemt Punkt, den fløj urolig om, som en Fugl, der vil sprænge sit Bur.

»Hvad er der i Vejen med mig, var jeg overtroisk, saa vilde jeg tænke, at Mimi spøgte her i Stuen, min Tanke maa hele Tiden dvæle

ved hende og hendes Hjem . . . det er alt en svunden Tid, jeg vilde ikke have den tilbage for alt i Verden. Stakkels Mimi, af dig har jeg ikke andet tilbage end . . .« saa standsede han pludselig, Thoras Navn laa paa hans Læbe . . . »ja, hvor de to holdt af hinanden; naa, det er bedst at lade den Tid hvile, vi vare altid Modstandere, hun hadede mig, hun kunde ikke tilgive, at mit Hjærte var dødt, og hun vil aldrig glemme, at jeg satte hende uden for Døren.«

Ved de sidste Ord, lyste et Smil op over de tunge Skyer, som hvilede paa hans Pande. Han lukkede sit Skrivebordsklap med et haardt Smeld.

»Hun er for god til ham ... ja, du har Ret Mimi, hun er for god; kan jeg hindre det, skal det aldrig ske.«

Næste Morgen gik det ham, som Thora, han maatte tidlig op og ud, Stuen var ham for trang, han gik en lang Tur og paa Hjemvejen saa han Thora komme ud fra Borgmesterens, med et lyst Smil om den smukt formede Mund.

Han saa, at Thora havde Hastværk og vilde ikke sinke hende, men saa langt hans Øjne kunde naa, fulgte han hende.

Da den unge Læge kom hjem, saa han, at der laa et Brev i Kassen, han tog det ud, og skønt han var vant til at faa Breve fra fremmede,

paakom der ham en underlig ængstelig Følelse, da han holdt det i Haanden. Han lagde det paa sit Skrivebord og syslede med flere aldeles unødvendige Ting, før han tog Mod til sig for at aabne det. Det var kun kort og dog blev han baade rød og bleg og hans Haand rystede imedens han læste det.

Højtærede Hr. Doktor!

Naar Kvinder danner Sammensværgelser, bør Mændene staa hinanden bi ... det er derfor en Pligt, jeg opfylder, naar jeg sender Dem disse Linier.

Den Aften, De kom her til Byen, var tolv unge Piger forsamlede, og der blev talt om Dem paa en oprørende, hensynsløs Maade ... for at straffe Dem for en imaginær Forbrydelse imod det svage Køn, besluttede de at væbne dem lige til Tænderne med Elskværdighed. — De skulde fanges, for at forstødes og saaledes komme til at lide alle Tantalus' Kvaler. Der blev trukket Lod om, hvem der skulde paatage sig den agerende Rolle, og Loddet faldt paa Frøken Hempel. Imedens de alle overøste Dem med Elskværdighed, skulde hun vinde Deres Hjærte med sit tilbagetrukne Væsen, der staar i saa skarp

Modsætning til de andres »flirtation«. Denne Sammensværgelse bestaar endnu.

Deres ærbødigste

Spektator.

Brevet faldt ud af hans Haand, han sank træt om paa en Stol.

»Forraadt, atter forraadt . . . jeg trode hende saa godt; om alle de andre indgik taabelige Sammensværgelser imod min Fred, hende vilde jeg have indestaaet for med mit Liv . . . jeg kan ikke tro det . . . jeg vil ikke tro det, hun er født ærlig, hun har Lov til at hade mig, men ikke til at bedrage mig, det vilde selve vor Fortid sætte sig imod; jeg vil gaa til hende, vise hende Brevet, hun vil ikke lyve sig fra Sandheden, og har hun forraadt mig, saa vil jeg foragte alle Kvinder og takke Gud for, at min Moder er død. Hvor ussel, hvor elendig, hvor svag er jeg ikke . . . for anden Gang at lægge mit Liv i en Kvindehaand, de er ikke alene letsindige — de ere grusomme. Har hun gjort, hvad Brevskriveren siger, skal hun ikke faa nogen Glæde af sin Gerning, hun skal aldrig faa at vide, at jeg elsker hende, tilsyneladende vil jeg være den samme . . . men er der en ret-

færdig Gud til, saa vil hun komme til at lide, hvad jeg har lidt i Dag.«

Han puttede Brevet i Lommen, tog sin Hat og gik ud paa Sygebesøg, og ingen kunde mærke paa ham, den Kamp, han stred.

Til allersidst, gik Doktor Hansen hen til Prokuratoren, det var hen ad Aften. Da han ringede paa Dørklokken, rystede hans Haand, men da han traadte ind i Værelset, saa han aldeles rolig ud og talte længe og muntert med den gamle Mand, men Thora saa ængstelig paa ham, hun syntes, der var en fremmed Klang i hans Stemme.

Saa, lige i det han skulde gaa, tog han Brevet op af Lommen og rakte hende det. Underlig nok, hun vidste straks, hvad det indeholdt, hun skælvede saa stærkt, at hun næppe kunde holde det.

Langsomt gled hendes Øje hen over det, saa blev hun ligbleg.

»Jeg har faaet mit Svar,« sagde han fremdeles rolig, men Stemmen var bleven endnu lidt skarpere; »kære Frøken Hempel, trode De virkelig, at De kunde blive farlig for mig, De er næsten altfor naiv, jeg havde jo i Forvejen sagt Dem, at jeg var en uforbederlig Pebersvend. Tør jeg bede Dem at takke Deres Veninder for den store Opmærksomhed, de har vist mig, men

jeg har intet Øjeblik taget den for mere end den var værd.«

Saa hilste han meget dybt og forlod Værelset.

Thora stod ubevægelig paa samme Plads, hvor hun havde læst Brevet, og holdt det endnu i Haanden.

Onkelen saa forbavset paa sin Yndling, hun var som forstenet og stirrede imod Døren, der havde lukket sig efter Doktoren.

Han rejste sig lydløs op og lagde sin Haand let paa hendes Skulder . . . en Gysen gennemfor hende ved Berørelsen, saa slyngede han Armene om hende, hun lagde sit Hoved til hans Bryst og græd sagte.

»Min Yndling, min Yndling, hvad betyder dette, har Skuden faaet en Læk, stakkels Barn, hvad kan jeg gøre for dig?«

»Intet, Onkel, slet intet, kun holde af mig, jeg har fortjent hans Vrede, kun ikke den ligegyldige Haan, jeg kan ikke bære den.«

Han tog Brevet ud af hendes Haand og læste det igennem, saa rev han det midt over og trampede paa Stumperne.

»Slyngelstreg.«

»Ja, Onkel, det kommer fra Petersen, det er jeg vis paa.«

»Det ser galt ud, værre, end jeg havde

tænkt ... var det ikke paa Tiden, du tog Lods ombord, du klarer aldrig i Evighed Skuden i det Farvand.«

»Jeg vil ikke klare den, hellere dø, langt hellere, jeg kunde have baaret hans Vrede — men ejede han blot Glimt af Kærlighed til mig — havde han aldrig behandlet mig med kold Haan. Desuden hører han til de sejge, det nytter intet at forklare ham, at det hele var en kaad Spøg, han vilde dømme Spøgen lige saa haardt, som om det havde været Alvor; selv om jeg døde af Sorg, ligesom Mimi, vilde han intet gøre for at frelse mig; du aner ikke, hvor haard han kan være, og saa er han saa bestemt, der er intet, som kan bøje ham ... jo, Kærligheden, vilde gøre ham svag og stærk paa samme Tid, men han elsker ingen — aa, Onkel, du maa ikke forraade mig, jeg er ligesaa stolt og stærk som han; om han kom her hver eneste Dag, skal han se mig uforandret rolig ... hvor det er godt, at jeg ikke elsker ham som Mimi ... det vilde dræbe mig — nej, han var blot ophørt at være min Fjende.«



Tiende Kapitel.

Saa længe Sommeren varede, var næsten al Selskabelighed ophørt. Enhver levede sit eget Liv i Byen, og de, som havde Bekendte paa Landet, gjorde Besøg der ud.

Der fandtes en Strandpromenade, hvor de unge ofte mødtes om Aftenen og spaserede sammen i Flok, og naar det var Maaneskin, blev de der lige til Midnat.

Haven til det Hus, hvor Doktoren bode, gik lige ned til Stranden, men højt over den almindelige Vej, lige ved en Skrænt, var der anbragt et Lysthus. Her tilbragte Doktor Hansen ofte sine Aftener. Fire mægtige Popler bevægede deres rastløse Blade over hans Hoved og havde i den sidste Tid med deres evige Susen lullet ham ind i Drømmenes fantastiske Verden. Den tilsyneladende saa rolige Mand ejede et Fond af Følelser og Tanker, som han i mange Aar havde skjult for sine nærmeste.

Dybt i Hjærtet var Bitterheden vendt tilbage, og Ensomheden var hans bedste Trøst, men Arbejdet, som tidligere var hans trofaste Ven, gled nu langsomt bort fra ham, han kunde ikke holde sin Tanke klar, der var saa meget, som rørte sig i hans Hoved, at selve Arbejdskraften led derved.

Hos Hempels aflagde han sine daglige Besøg om Formiddagen og havde saaledes sin Aften fri.

Thora kunde ikke ofte deltage i de unges Spasereture ved Stranden; men en Gang imellem kom hun der hen omringet af baade Herrer og Damer, og saa vidt han kunde dømme, var hun den gladeste iblandt de glade. Hendes Hat sad kækt og udfordrende paa Hovedet, og de lyse Dragter flagrede i Aftenvinden.

Doktoren sad der oppe og saa ned paa dem og anede ikke, at hun vidste, han var der. Han syntes, hun var saa lille, ret en døgnfødt Sommerfugl, som kun brød sig om at more sig, lige saa galt som hendes Legesøstre, og skønt der hele Tiden var en Stemme i ham, som protesterede der imod, saa overdøvede han den med en haanlig Latter . . . den ny Skuffelse havde ikke gjort ham bedre.

Det stormede fra Nordøst, den ene Bølge styrtede ind imod Land højere og mægtigere end

den anden, og hvidt, sydende Skum piskede Stormen ind over det grønne Græs, og selv op i Lysthuset naade Stænket af en Skumbølge, der blev løftet med større Kraft end de andre.

Han brød sig ikke om Orkanen, der havde forvandlet den susende Lyd over hans Hoved til vilde Hvin og bøjede de høje Træer, saa de knagede, men ønskede, at han var Sømand og kommanderede et Skib. Han trængte til Ansvar og Fare, Hverdagslivets forfærdelige Ensformighed stivnede ham, der var ikke en eneste alvorlig Sygdom, som behøvede hans Eftertanke, og hans Studier var troløse, de havde rent forladt ham, det var kun mørke Tanker, som plagede ham, og Menneskeslægtens Demoralisation, der ærgrede ham. Han havde ikke en Gang Viljestyrke nok til at hæve sig og blive bedre end dem, han saa ned paa.

Himlen var mørk, og Stormen drev Skyerne i vild Jagt . . . af og til lød høje Hyl, som kæmpede rasende Naturkræfter oppe i Luften imod hinanden; saa kom et Glimt af klar Himmel plüdselig frem for at skille de stridende, men en ny Skymasse skjulte det lille Indblik i en fredelig Himmel, og Vinden tog alt med sig, selv de sorte Skyer fik Flugt, og en Stund var Himlen kun blaagraa, og et dæmpet Lys faldt ud over Vandet.

Langt borte saa han et stort Skib, der kæmpede imod den ubarmhjærtige Storm. Bølgerne løftede det højt i Vejret, som havde det været en Nøddeskal, for i næste Nu at styrte det i en fraadende Afgrund. Det kæmpede tappert med sine Master for Livet, det vilde ikke give tabt. Saa kom en kulsort Sky og hyllede alt i Mørke.

Han var glad over ikke at blive Vidne til den frugtesløse Kamp; han vidste, at de truende Brændinger lurede i Nærheden af Skibet, han vilde ikke se dets Undergang, uden at kunne række det en Haand til Frelse.

»Endnu kæmper det, men naar Solen staar op i Morgen, er det Vrag. Et saadant Vrag er ogsaa jeg, og hvor har jeg kæmpet for at naa bort fra Brændingen, og da jeg trode, at Solen stod op for mig, blev jeg kastet midt ud i Kampen ... Nu er alt forbi, jeg vil tage mig sammen, jeg vil som Skibet arbejde for at frelse Livet, men ingen kan blive sin Skæbne kvit, jeg maa bære min ... hvor jeg hader Skæbnen, den er for mig et skrækkeligt Fantom ... I min Barndom var der ingen truende »Skæbne«, men et kærligt Forsyn, som vaagede over os. Da bad jeg: »Frels os fra det onde« ... gid jeg kunde bede det igen: »Frels os fra det onde ... tilgiv os vor Skyld, som vi tilgiver vore Skyldnere«, aa, min Gud, saa vil Forsynet komme tilbage og indtage

sin gamle Plads, og Skæbnen har ingen Magt over mig.«

Der drønede et Skud over Søen. Det vakte ham. Igennem Mørket kunde han skimte en Lanterne.

»Der er ingen Frelse, i saa mørk en Nat er Hjælp umulig. Gud være dem naadig.«

Der kom et mægtigt Lyn og splittede de sorte Skyer, Lyset varede længe nok til at se Skibet paa Toppen af en Bølge, nu var det lige ved Brændingen; saa kom endnu et Lyn, og straks efter drønede Tordenen saa stærk og vedholdende, som om hele Naturen blev rystet i sin Grundvold, og Lyn fulgte paa Lyn ... de mørke Skyer drev bort, Blæsten vendte sig og holdt ud imod rum Sø, og Maanen kom frem med et sitrende Lys, som Stormen fór hen over. Men Lyset blev stærkere, og Stormen tog af, nu kunde han igen se Skibet, Blæst og Ror førte det bort fra Brændingen, nu gik det ud i Søen, nu var det frelst.

Uvilkaarlig sank han paa Knæ med foldede Hænder, ikke et Ord kom over hans Læber, men hele hans Sjæl var en Lovsang over Guds Naade.

Da Skibet var forsvundet, rejste han sig langsomt og gik hjem, og da han laa i sin Seng,

kom han pludselig til at tænke paa sin fromme Moders Ord:

»Den, Gud vil bevare,
er uden al Fare.«

Saa faldt han i Søvn og laa rolig, til Solen skinnede ind ad Vinduet og vækkede ham.

Han havde kun faa Patienter at se til, Doktor Prik var allerede rask og havde overtaget sin Praksis. Skønt den gamle Mand ikke var meget velkommen, efter at de havde haft den unge Læge, var der dog mange, som af Venskab og gammel Vane beholdt ham; men de lovede sig selv: i alvorlige Tilfælde at bruge begge Læger.

Hansen havde faaet sin Vilje og sine Interesser tilbage, nu kunde han igen tage fat paa sin Gerning. Saa længe en Mand kan arbejde, kan han holde ud at leve, Dovenskab er Fandens Hovedpude. Hvor mange onde Tanker havde han ikke haft, nu skulde de bort, han vilde ikke taale dem mere, han vilde tro og arbejde.

Han gik hen til Vinduet og aabnede det. Solen skinnede varmt, Luften var klar, og Himlen blaa, intet fortalte om den stormfulde Nat. To unge Piger gik forbi hans Vinduer, de skottede op til ham, men tog hurtig deres Blik, da

de saa ham; saa stak de Hovederne sammen og hviskede.

»Der er kun én, som aldrig kommer denne Vej, hun gik før en Omvej paa en Mil, end hun kom her forbi... En Gang var hun trofast. Til Trods for Fattigdom og Sygdom stod hun ved Mimis Side og kæmpede Dødskampen med hende, hun var modig, da hun gik op til mig, og var saa uskyldig, at hun ansaa den Magt, jeg brugte for at faa hende bort fra mit Værelse, for en Fornærmelse, og nu, kun faa Aar efter, skulde hun være saa bundløs fordærvet, at hun vilde nedværdige sig til saa troløs en Gærning... hvad der var sket i Letsind, kunde jeg tilgive, men Handlingen har varet i Maaneder, og det nytter ikke at skjule det for mig selv, hun har kun haft alt for meget Held med sig. Det er en slet Gerning, som for bestandig fjærner os fra hinanden... Hvor de har let ad mig, og jeg maa blive imellem dem og le med dem ad den Komedie, der er spillet med mig, og ingen, allermindst »hun«, skal nogensinde ane, hvad jeg har lidt... Blot nogle faa Aar, saa rejser jeg tilbage til København med mit færdige Arbejde, saa er det hele glemt... Naar jeg blot kunde glemme, naa, det lærer man med Tiden, det er paa den Maade, at Særlinger bliver til; i ni og halvfemsindstyve Gange af hundrede staar en Kvinde

bag Isolationen, og saa er Damer de strængeste Dommere over saadan en Stakkel... for dem har det hele jo kun været en Leg.«

I længere Tid havde hans Studier optaget hele hans Tid. Efter at have arbejdet strængt, holdt han lidt op for at gennemlæse det.

»Gamle Kammerat, saa har jeg faaet dig tilbage! Vi var gode Venner lige fra jeg var Barn, det havde været tungt, om en troløs Kvinde skulde kunne skille os ad. Et Driverliv er jeg ikke skabt til. Da Mor laa paa sit Dødsleje og jeg stod og græd som et Barn, sagde hun: »Du er ikke at beklage, du har din Gud, og du har dit Arbejde«... Min Tro har ofte vaklet, men Arbejdet har fulgt mig lige til nu, da det svigtede mig, men Mor havde alligevel Ret... nu føler jeg det... jeg har genfunden min Tro og mit Arbejde, jeg er ikke at beklage, og Mindet om min velsignede Moder staar lige lyst og kærligt, hun er for mig ingen Kvinde, hun er min Moder.

Hvorfor skulde jeg være saa haard imod hendes Køn... er vi da bedre end de, er der ikke Hundreder af Kvinder, der er blevne bedragne, dele vi ikke Skæbne?... Nej, jeg skulde sandelig ikke være dem en haard Dommer, naar denne ene blot havde været ærlig, selv om hun aldrig var kommen til at holde af mig.«

Derpaa skrev han lige til Aften uden Afbrydelse, han havde glemt at spise, og først da Sulten begyndte at gnave, gik han ud for at tage sig et Maaltid.

Da han kom paa Gaden, mødte han Prokurator Hempels Karl, som kom for at bede Doktoren se op til Herren. Frøkenen mente, at han var syg.



Ellevte Kapitel.

Siden Doktor Hansen havde givet Thora Brevet, havde han som sædvanlig aflagt sine daglige Besøg hos Patienterne, kun valgt Formiddagen i Stedet for Aftenen. Hverken Onkel eller Niece kunde mærke nogen tilsyneladende Forandring i hans Opførsel, kun spøgte han oftere med dem, end han plejede .... I de sidste Dage havde han glemt sine Sygebesøg der i Huset, de var vel strængt taget overflødige, mente Thora, og skønt de var en sand Tortur for hende, savnede hun dem smertelig; Dagen var spildt for hende, naar han ikke havde været der. Hun vidste, at kun Kærlighed kunde slaa Bro over den Kløft, som skilte dem ad, og han hadede hende ikke en Gang, han foragtede hende blot.

I den Tid, den unge Læge ikke havde været hos Hempels, var han saa ivrig optagen af

sit Arbejde, at han ikke kunde løsrive sig fra det, skønt en dragende Magt stedse mindede ham om Besøgene hos Prokuratoren, men han trøstede sig med, at den gamle Mand ikke savnede ham.

Da Thora vilde tvinge sin Sorg ned til en sløv Ligegyldighed, kæmpede hun imod Overmagten. Hvor megen Umage hun gjorde sig for at bevare en tilsyneladende Ro, som kunde skuffe hendes Onkel, saa blev hendes Kinder blegere Dag for Dag, hendes Øjne sank foruroligende ind, og et sidste Forsøg paa Munterhed endte i en hulkende Graad.

»Aa, Onkel, hvor jeg er svag, jeg duer ikke til noget mere, hvis du nu ogsaa blev ked af mig, hvad skulde der saa blive af din stakkels Pige?«

»Passiar, min Pige, intet Skib kan undvære sit Ror uden at kuldsejle, jeg kunde ikke undvære dig, du er siden min Sygdom bleven alt for mig: mine Øjnes Lys, min Støttestav, mit Haab for Fremtiden. Du aner ikke, hvor saadan en gammel Skude kan være ormstukken . . . jeg har længe søgt at skjule det for dig, men nu maa det frem, saa kan du selv dømme, om jeg trænger til dig . . . ser du, mine Øjne . . .«

»Hvad mener du, Onkel, fejler dit Syn noget? Jeg trode, du havde brillante Øjne.«

»Har haft, min Skat! Jeg burde sikkert have sagt dig det for længe siden, men saadan en gammel Søulk holder mere af en ordentlig Storm end af Smaabyger, og I Fruentimmer har saa pokkers let til Vandet... naa, naa, se ikke saa alvorlig ud, det retter sig nok alt; kan man ikke sejle under Splitflag, faar man nøjes med mindre. Jeg kan for min Død ikke taale Medlidenhed, saa hellere Misundelse, men ingen af Delene er af det gode: Medlidenhed slapper, Misundelse gør bitter, Tillid er det eneste, en skibbruden Mand kan taale, og du, lille Pige, maa have Tillid til, at jeg kan bære, hvad den store Styrmand der oppe vil lægge paa mig... Ja, saa vilde jeg blot sige, at du kom i rette Tid til din gamle Onkel... du er ikke som Rotten, der forlader det synkende Skib, der er Malm i dig, det har jeg længe mærket! Og saa vil jeg blot tilføje, at jeg tror, den rette Doktor er kommen til mig, jeg har allerede for lang Tid siden talt med ham derom, og han mener, at der endnu en Gang kan komme Blus paa Lanternen.«

»Gud være lovet! Naar man blot har Haabet, kan alt bæres. Jeg skal være dig en trofast Støtte, mine Øjne skal se for dig, du aner ikke, hvilken Velsignelse det er for mig at kunne være noget for min kære, gode Onkel. Jeg hører ikke til dem, der kan udholde at leve alene af Min-

det, nu har jeg Haabet for dig, du skal se, hvor trofast jeg skal være.«

»Det er jeg vis paa. Det er længe siden Doktoren var her, jeg tror, det er paa Tiden at sende Bud til ham, Blindheden tager svært til, en Operation vil snart kunne foretages.«

Da Thora sendte Bud efter Doktor Hansen, tænkte hun paa, hvor underlig Gud ledte hendes Vej; havde Onkelen været rask, saa havde hun næppe oftere set ham, som trode sig saa forurettet af hende, enhver af dem vilde have gaaet til sin Side, og nu var hun tvungen til at tale med ham og daglig se ham i sin Onkels Hus. Hun lovede sig selv, at hun ikke som en Forbryder vilde skjule sig for ham, men rolig opfylde sin Pligt, og naar han saa, hvor trofast hun plejede sin gamle Onkel og ikke brød sig om Verden uden for, saa vilde hun lidt efter lidt vinde hans Agtelse tilbage, og højere turde hendes Ønsker ikke naa.

Prokuratoren sad ganske stille i et Hjørne af Sofaen og stirrede frem for sig, skønt han næppe kunde skimte Omridsene af hende; som hun sad ved Vinduet med Hovedet støttet imod Haanden, saa han i Tankerne det kære, tungsindige Ansigt og gættede sig til, hvad der foregik i hende.

»Hun er stærk og modig, hun vil ikke bukke

under, selv om hun lider et lille Skibbrud, vil hun altid slaa ind paa en ny Sejlads, hun kan ikke leve med Hænderne i Skødet, hun maa have Aarerne ude og arbejde sig frem ... var han blot som alle andre, saa kunde jeg give et Ord med i Laget, men med ham véd man ikke rigtig, hvorledes det staar ... ikke, om han elsker eller hader hende; den komplette Ligegyldighed, han viser, gør mig modløs. Var han blot alvorlig vred, saa var der Haab ... men saa aldeles uforanderlig høflig og rolig, det bringer én ud af Kursen .... her misviser Kompasset. Stakkels Thora, Skinnet er imod hende! I Ungdommen dømmer man strængt, og han er strængere, end vi andre har været.«

Det ringede stærkt paa Døren. Det gav et Sæt i dem begge, og lidt efter traadte Lægen ind.

»Naa, min kære Prokurator, hvad er der i Vejen?«

»Det er Øjnene, Doktor.«

Hansen saa ængstelig hen til Thora.

»Hun véd alt! Vær blot ikke bange for hende, hun er en modig Pige, hun bærer det godt!«

»Det er ikke saa svært at bære andres Lidelser godt,« svarede han kort.

»Ja, naar man slet intet Hjærte har, Doktor,

men med Pigebarnet her er alt i Orden baade med Følelse og med Tanke, hun er en Perle, jeg har prøvet Sejladsen med hende, jeg véd, hvad Stof hun er af.«

»Undskyld, Hr. Doktor, Onkel er syg.... han forlanger saa lidt, og naar man ser med hans Øjne, er alt godt og smukt.«

»Med andre Ord, min Pige, jeg har baaret mig forbandet dumt ad, det er ikke Brug at rose sine egne Varer... Naa, knejs du kun, du har intet at skamme dig over, du er ung, og du har Haabet, og Haabet er en stolt Bygmester, der rejser Slotte og bygger Skibe og slaar Bror over Afgrunde.«

Doktoren stod og stirrede ned for sig. Ved Prokuratorens Ord, der faldt saa underlig usammenhængende, hævede han Blikket, men saa ikke paa den gamle Mand, men paa hans Niece og svarede:

»Kun Skade, at de saa ofte styrter sammen!«

Thora var fortvivlet, hun følte, at Onkelens Tale maatte forbavse hans Tilhører, hun var bange for, at han skulde misforstaa den, og dog havde hun ikke Evne til hverken at standse den eller give den en fornuftig Vending. Der opstod en Pavse, som syntes en hel Evighed for den

unge Pige; saa sagde hun med en underlig haard Stemme:

»Det er Onkels Øjne, Doktor Hansen; han kan næsten slet ikke se mere.«

Han svarede ikke, men gik hen og saa paa Øjnene.

»Nu er Tiden kommen ... tænk nøje over, om De virkelig vil betro mig Operationen, eller De vil rejse til København.«

»Min Bestemmelse har længe været taget, De er Manden.«

»Ja, saa er det bedst at forberede alt til Operationen. Det er ikke værd at tale med nogen om det, Deres Onkel har bedst af, at alt foregaar i den dybeste Stilhed. Skal jeg bede Doktor Prik om at assistere mig, eller har De Mod dertil?«

Hun blev meget bleg.

»Naar De spørger mig derom, saa maa det jo ligge inden for min Rækkeevne, — ja, Doktor Hansen, jeg vil være Deres Assistent.«

Der var en vis Højtidelighed i Huset. Alt var med stor Omhu og Kærlighed indrettet efter Lægens Ønske til Operationen.

Den gamle Mand var meget alvorlig, men naar Thora var i hans Nærhed, fremtvang han et Smil. Han vidste, at hun led mere af Angest,

end han, men den ene skjulte sine Følelser for den anden.

Da Doktoren traadte ind i Operationsstuen, var Thora meget bleg, men saa bestemt og rolig ud. For første Gang i lang Tid tog han hendes Haand, den var iskold.

»Er De bange?« spurgte han og saa fast paa hende. Hun gengældte rolig hans Blik og svarede kun:

»Jeg er beredt.«

Med faa Ord instruerede han hende. Lidt efter blev Prokuratoren ført ind i Operationsstuen. Alle var tilsyneladende rolige. Thora slyngede Armene om Onkelens Hals, kyssede hans Øjne, og i Tankerne gav hun ham i Guds Varetægt.

Selve Operationen var kun et Øjebliks Værk, og kort efter laa han med tilbundne Øjne i sin Seng. Da Doktoren vilde forlade Værelset, sank Thora pludselig sammen og vilde være falden, hvis Doktoren ikke havde grebet hende.

Forsigtig bar han hende ind i hendes eget Værelse, og først der gjorde han Forsøg paa at kalde hende tilbage til Livet. Han vilde skaane Prokuratoren for den Uro, som en Besvimelse vilde foraarsage ham.

Da hun laa paa Sengen, saa bleg og kold, som om Døden havde berørt hende, drog han

et dybt Suk, han lagde sin Haand paa hendes Pande, og Udtrykket i hans Blik var mildt.

»Saa god og trofast imod andre, og saa troløs imod mig.«

Han skyndte sig ikke med at give hende Livet tilbage, han syntes, at hun atter var tabt for ham, naar hun slog Øjnene op.«

»Hvor er jeg?« sagde hun forundret. Saa forstod hun alt og hviskede næsten skamfuld: »Har jeg været saa svag?«

»Nej, Frøken Hempel, De har ikke været svag, De var en tapper lille Assistent! Drik nu et Glas Vin og skaan Dem lidt den øvrige Del af Dagen. Jeg skal holde Nattevagt over Deres Onkel . . , det er til min egen Beroligelse, jeg har ikke foretaget saa mange Operationer, at jeg ikke skulde være ængstelig for Udfaldet.«

Hun rejste sig ikke, hun syntes, det var dejligt at ligge der, hvor han havde lagt hende, hun vidste, at Onkelen var i gode Hænder, saa længe Lægen var hos ham, og det var med en tryg Følelse, hun gav efter for sin Svaghed. Hun havde kendt saa lidt til Støtte i Livet, i hele sin Ungdom havde hun været den, som maatte støtte de andre . . . hun følte Længsel efter en Gang at kunne støtte sig tryg og helt ud til en anden, at have Lov til at være svag . . . aa, det var atter kun en Drøm . . . han havde

Ret: Haabet byggede kun svage Broer, og Skade, at de saa let styrtede sammen!

Saa tænkte hun paa sin Værtindepligt og sprang hurtig ud af Sengen. Doktoren kunde vel efter et saa anstrængende Arbejde trænge til en Forfriskning, og hun lovede sig selv, at han næste Morgen skulde finde hende ved Kaffebordet og ikke oftere være nødt til at gaa paa en Restauration.



Tolvte Kapitel.

Der var stor Sorg i Prokurator Hempels Hus. Skønt selve Operationen var lykkedes, og den unge Læge nærede de bedste Forhaabninger, var Resultatet blevet meget bedrøveligt.

Til Trods for den antiseptiske Behandling og den store Omhu, som var bleven Patienten tildelt af selve Lægen og af Thora, var der kommen Betændelse i Øjnene, og Følgen havde været, at Synet paa det ene Øje var aldeles borte og kun meget svagt paa det andet.

Thora var fortvivlet, hun elskede sin faderlige Ven højt, hun vidste, hvor tungt Livet vilde blive for den gamle Mand, naar han var overgivet til stadigt Mørke. Han havde ikke saa rige Minder, at han kunde leve af Fortiden, hans Aandsevner var ingen Kilde, der stadig fik nyt Tilløb; naar Naturen med sin Rigdom var lukket for ham, og han ikke mere i Ro kunde læse

sine Aviser og tilbringe sin Aften ved Spillebordet, saa var Tilværelsen fattig for ham. Det havde været hans Glæde at læse Smaastykker af Bladene for hende og tale med hende om Dagens Begivenheder — og Havet, hans Stolthed og Glæde, som han hver Dag plejede at aflægge et Besøg, som han fortalte sine Smaasorger, som hævede hans Mod, naar han var forsagt, og var det en rigtig Storm og Bølgerne gik højt, saa satte han sig i Baaden og rode langt ud og drømte sig tilbage til Ungdomsdagene, da han var til Søs.... Alt det var nu borte, og et vigtigt Punkt var endnu tilbage: hans Levebrød var tabt med hans Syn, og han var ikke rig nok til at undvære sit Arbejde.

Da Doktor Hansen underrettede hende om Onkelens Tilstand, hulkede hun højt og tabte rent den rolige Besindighed, som hun ellers ejede... Hun havde ikke en Tanke for den unge Mand, som selv var dybt bøjet af Sorg.

»Aa, min stakkels Farbror, hvorledes er det gaaet til? Jeg trode, Operationen var lykkedes, jeg var saa glad, saa stolt over den, og nu dette... det bliver den gamle Mands Død, han burde være rejst til København.«

»Er det Deres Mening, Frøken Hempel, at jeg bærer Skylden, det er ufortjent, jeg har gjort min Pligt fuldt ud, der er ingen Fejl begaaet;

men for Udfaldet raader Gud alene. De har uvilkaarlig givet mig min Dom, hvad De har sagt, vil være alles Mening her i Byen, denne Ulykke rammer ikke alene Deres Onkel, men ogsaa mig.«

»Jeg mener ikke, at De bærer Skylden,« sagde hun med blid Stemme; »men et Hjem kan med al Kærlighed og Omhu ikke erstatte en Klinik, hvor alt er indrettet til Sygdomme. Hverken De eller jeg har haft det i vor Magt at beskytte ham imod den Ulykke, som har ramt ham. Gud være ham naadig!«

»Det gør mig inderlig ondt for ham og for Dem... Jeg er en Mand og maa bære min Del af Ulykken.«

»Hvorledes tog Onkel det?«

»Beundringsværdig! Han hører til de udvalgte. Over store Evner raader han ikke ud ad til, men han er i Besiddelse af Herredømme over sig selv og et sjældent Ædelmod og Kærlighed... for ikke at gøre min Byrde tungere at bære, skjuler han sin egen Sorg. Gid alle de, som tror at have faaet en større Sendelse i Livet, maa lære af dem, der fik de smaa Hverv... hvad Forsagelse i Kærlighed og Overbærenhed vil sige.«

Hun saa paa ham, og hendes Øjne fyldtes med Taarer. Hun følte, at hun uden sin Vilje

havde bibragt ham et dybt Saar, og alt hvad hun vilde gøre for at mildne det, vilde kun udvide det.

Han vendte sig fra hende og vilde gaa.

En dødelig Angest kom over hende, og ilende efter ham lagde hun sin Haand let paa hans Arm.

»Gaa ikke, hjælp mig med at trøste Onkel, jeg formaar det ikke.«

»Hvormed skulde jeg kunne hjælpe Dem ... selv om De nu forsøger at skjule det, véd jeg jo, hvad De tænker.«

»De véd ikke, hvad jeg tænker, Doktor Hansen. Sorg og Angest er uansvarlige ... Vil De række mig Deres Haand?«

Han betænkte sig, saa tog han hendes fremrakte Haand, beholdt den et Øjeblik og slap den straks igen.

»Hvis De virkelig trænger til mig, skal jeg komme, men send ikke Bud efter mig, hvis Deres Onkel ikke udtrykkelig ønsker det. Farvel, Frøken Hempel.«

Hun sukkede dybt og fulgte ham til Døren. Saa gik hun langsomt ind til Onkelen; hun havde næppe Mod til at komme til ham.

Han var meget bleg og laa med foldede Hænder over Dynen; der var Ro over ham, en Ro, som var fulgt efter en heftig Kamp. Da

han hørte hendes Trin, rakte han Haanden smilende imod hende:

»Min Yndling, er det dig? Hvor det gør mig ondt for min lille Pige, der kommer til at holde Nattevagt med mig.«

»Jeg skal se at gøre Natten saa lys, som jeg formaar, Onkel, men det ene Øje er jo ikke aldeles tabt, jeg har hørt, at Synet kan tage til med Tiden... Farbror, det er meget slemt, men ikke værre, end at vi, med Guds Hjælp, kan bære det.«

»Du er tapper og tro, Thora... Nu takler jeg af og sætter dig til Roret, du vil nok bringe Skuden i sikker Havn.«

»Og vi to, vi skilles aldrig.«

»Jo, min Yndling, en Gang; men saa mødes vi ogsaa igen, naar Gud vil. Med mig har det ingen Nød, naar du er hos mig, men saadan en Stadspige burde have en lysere Fremtid, Livet skylder dig en hel Del, og jeg med... men Gud vil nok betale min Gæld, jeg kan ikke. Véd du hvad, Thora, jeg har næsten mest ondt af Doktor Hansen, skønt han er uskyldig, vil alle her i Byen sige, at han ikke burde have paataget sig den Operation, man vil gøre ham ansvarlig for min Blindhed. Det gør mig ondt for den unge Mand, jeg er bange for, at han er færdig her i Byen, og Prik vil ikke være nogen mild Dom-

mer, og dog er det ene og alene min Uforsigtighed, der har bragt alt dette over ham . . . du maa hjælpe mig at være god imod ham «

»Det forstaar jeg desværre ikke, Onkel, men var det ikke bedst at bede ham komme og drikke The med os som sædvanlig, ellers vil man straks fortælle i Byen, at I er blevne Uvenner.«

»Du har Ret, vi staar i Gæld til ham, vi maa hjælpe ham at ride Stormen af, det er kun vor Pligt . . . og saa, Barn, et Ord saa godt som mange: jeg kan ikke love dig, at Tabet af mit Syn ikke vil blive et Savn, men jeg lover dig at bære det som en Mand. Du maa ikke være svagere end den gamle Ulk, du har Ungdom. Ja, saa maa du sørge for, at Prik ikke kommer til at ride den høje Hest over for min Huslæge, du maa tale med Ungdommen, dig vil man tro.«

Da Doktor Hansen forlod Prokuratorens Hus, var han i et fortvivlet Humør.

»Gid jeg aldrig havde forladt København, gid min Vej aldrig mere var stødt sammen med hende, hun har ikke bragt mig Held. Stakkels gamle Mand! Det er haardt at miste Synet, men værre at miste sit Rygte . . . og jeg har opfyldt min Pligt imod ham, Operationen var vellykket, jeg kan ikke bebrejde mig noget, og dog har jeg en Følelse, som var jeg en For-

bryder, og kan ingen Fred finde ... og naar jeg i Morgen gaar paa Gaden, vil man stikke Hovederne sammen og hviske ... det er mere, end jeg kan bære — — nej, det er ikke, jeg vil bære det og kæmpe imod Sladderen, til jeg sejrer over den, jeg vil ikke rejse herfra som en slagen Mand, jeg har aldrig været fejg.«



Slutning.

Sommeren var til Ende. September begyndte med Blæst og Regn, den samlede Ungdommen. Gaderne havde været usædvanlig tomme. Nu dukkede de lyse Straahatte frem igen, de unge Piger gik med hinanden under Armen, og hver især var opfyldt af det, de havde oplevet.

Mine Bech havde været en Tur i København, Søstrene Holm havde gæstet en Herregaard, og Frøken Ove havde gjort et Svip til Paris med sin Fader og var vendt tilbage som en levende Modejournal, onde Tunger sagde: som Reklame for Faderens Butik.

Doktor Prik var i Hovedstaden for at underkaste sig en mindre Operation, som han ikke turde betro sin Kollega, Doktor Hansen.

Der havde været en lang, trist Tid i Prokurator Hempels Hus. Alle var rede til at trøste

og beklage ham, men han vilde ikke modtage den Medlidenhed, der angreb hans Læge; baade han og Thora var altid rede til at forsvare ham, men Thora følte dybt, hvor tungt det var, at han skulde behøve deres Forsvar.

Hver Dag gik Thora en Tur med sin Onkel paa Strandpromenaden, men valgte en Tid, hvor der kun var faa spaserende. Ved Strandbreden laa en mægtig Sten, som ved Højvande blev oversprøjtet af Skum, der anbragte hun ham, og mangen stille, sorgfuld Time sad han og lyttede til Bølgernes Skvulpen.

Oppe i Lysthuset paa Skrænten var Doktor Hansens Studereværelse. Ofte hvilede hans Blik paa den gamle Mand og hans Niece, de var hans Venner, det følte han, men dette beskyttende Venskab næsten saarede ham. Han vidste godt, at han saa ofte blev bedt hen til dem, for at hans Modstandere skulde se, at der var det bedste Forhold imellem dem, og netop derfor tog han saa sjældent imod deres Invitation og kom der kun som Læge.

Hans Praksis var næsten aldeles ophørt, og selv imedens Prik var i København, havde ingen benyttet hans Hjælp; naar Prik ikke turde betro sig til ham, saa kunde ingen stole paa ham.

Da Frøken Ove var kommen tilbage fra

Paris og mødte ham, traadte hun kækt hen til den unge Læge og rakte ham Haanden.

»De har nok tilbragt en kedelig Sommer her i Byen ... har De haft mange syge?«

»Ikke en eneste, naar jeg undtager Prokurator Hempel.«

»Ja, det var en stor Ulykke for ham ... man ser aldrig noget til Thora, hun ofrer sig nok ganske som Sygeplejerske.«

»Det er en fortræffelig Pige.«

»Hun var nok Deres Assistent ved Operationen?«

»En flink Assistent! Der er ikke mange unge Piger, som havde gjort hende det efter.«

»Og dog gaar Rygtet: at De og hun er Fjender.«

»Rygter er som oftest falske, Frøken Ove, de kloge stoler ikke paa dem.«

»Jeg er saa dum, Hr. Doktor, jeg tror paa alt, hvad man fortæller mig.«

»Jeg haaber, De har moret Dem godt i Paris «

»Udmærket! Ved De hvad, Doktor Hansen, Rygtet løj rigtig nok, da det udgav Dem for en Kvindehader, og derfor vilde jeg ønske, at vi fik en rigtig Epidemi her i Byen, som langt vilde overstige gamle Priks Kræfter, saa vilde

De nok komme i Vælten, og rammer den mig, saa lover jeg at sende Bud efter Dem.«

»Takker ærbødigst! Der kan man dog se, at De ikke er saa slem, som Rygtet siger, og modig er De i ethvert Tilfælde . . . tør De virkelig betro Deres dyrebare Liv i mine Hænder?«

»Ja, jeg tør, hvis Thora foregaar mig med et godt Eksempel; hun er saa ivrig i at forsvare Deres Dygtighed, som var hun en lejet Udraaber.«

»Og De mener jo dog, at hun er min Fjende?«

»Ja, Vennetjeneste regner jeg det ikke for, det er Deres Gerning, som skal forsvare Dem.«

»Rigtig, Frøken Ove, som en trofast Veninde burde De blive farlig syg og lade mig frelse Dem lige paa Gravens Rand.«

»Nej, saa vidt gaar min Tjenstvillighed dog ikke. Farvel, Doktor Hansen! Husk, at vi i Oktober modtager hver Onsdag Aften.«

»Jeg skal ikke glemme det, skønt mit Arbejde netop beslaglægger mine Aftener.«

Med knejsende Hoved og et kækt, udfordrende Blik forlod han hende, men dybt i Hjærtet følte han sig saaret, skønt han sagde til sig selv: »Hun er for lille, hun kan ikke ramme mig, om hendes Pile end er nok saa forgiftede; men hun har Ret, Tilfældet er et Sendebud i

Guds Haand, maaske der virkelig kommer en Sygdom, som kan rejse Tilliden til mig. Prik er gammel, han kan ikke følge med Nutiden i sit Fag, maaske jeg kunde hjælpe, hvor han staar stille ... Modgang faar som alt en Ende, min Tid kommer ogsaa.«

Han gik rask ud af Byen og naade i kort Tid Strandpromenaden; her mødte han Prokurator Hempel og Thora, som gik og talte om Dagens Begivenheder. Et Skib var strandet Dagen i Forvejen, den gamle Mand kendte Kaptejnen godt.

»Har De hørt, Doktor, at Kaptejn Petersen har sat sin Skude paa Grund østen for den store Brænding. Mandskabet er Gud være lovet frelst.«

»Jeg har hørt, at Stormen har sat hans Skib paa Grund, han skal have kæmpet tappert og gjort sin Pligt, men for Ulykken kan han ikke staa til Regnskab, han er ikke Herre over Uvejret.«

Thora vendte sig om og saa bedrøvet paa ham, hun forstod ham straks.

»Onkel lægger ingen Skyld paa ham, han kan bruge et fejlt Udtryk, men hans Dom og Mening er altid retfærdig.«

»Tilgiv mig, min gamle Ven, jeg stoler snart paa ingen mere, det viser, hvor ussel og

lille jeg selv er, men alle, som jeg har stolet tryggest paa i Livet, har svigtet... af Skuffelse bliver man ikke ædlere og bedre, det føler jeg, og skal vi staa til Regnskab for vore Tanker, saa maa det halve af Straffen ramme dem, som har fremkaldt dem.«

»Det forstaar jeg ikke, Doktor, mit Skib kan strande, mit Ror kan knække uden min Vilje, men min Tanke kan jeg styre, saa længe Gud lader det være klart i øverste Etage, for min Tanke staar jeg til Ansvar, og det Ansvar faar jeg at bære ene.«

»De er god og overbærende, De véd ikke, hvad de unge maa lide, som vil frem, men bliver tvungne tilbage.«

»De glemmer, at jeg ogsaa har været ung en Gang.«

»Det er bedst, at De opgiver mig, Hr. Prokurator. Jeg kan være god et Øjeblik, men naar min Lidenskab kommer i Oprør, saa taber jeg Herredømmet over mig. Dette er ingen ordentlig Kamp, kun Naalestik, og de gør en stærk Mand rasende... ja, nu gaar jeg op i min Hule og skælder Blæsten ud, den kan tage et ordentligt Tag i mig til Gengæld og bringe mig til Ræson. I de første Dage vil jeg ligesom Uglen kun flyve ud om Natten.«

Saa ilede han op ad Skraaningen, og lige

saa snart han havde sat sig under Poplerne, angrede han sine Ord og ønskede, at han ikke havde sagt dem. Han vidste, at han havde saaret den gamle Mand, som sikkert ikke havde haft hans Operation i sin Tanke, da han talte om Skibet, og i Thoras Øje havde den unge Læge læst Sorg, og dog vidste han, at han ikke hørte til Sivene, der lod sig bøje af den første Vind, han havde Modstandskraft og Vilje og hørte ikke til dem, der gik til Grunde. Det pinte ham, at hun havde set ham saa svag.

Thora gik tavs ved sin Onkels Side. Hendes Tanker dvælede hele Tiden ved ham, som saa hurtig havde forladt dem. Det ængstede hende at se ham saa urolig og svag, hun kendte ham ikke igen. Hans Vilje havde tidligere været urokkelig, hans Følelse havde hun kun set lidt til, men at han havde den, tvivlede hun ikke om. — Mimi havde han været stræng imod, og nu var han pludselig bleven svag over for sin egen Modgang, hans Mistillid og Bitterhed kuede hende, det gjorde hende smertelig ondt for ham, og et hemmeligt Instinkt hviskede til hende, at netop hun havde Del i hans Mistillid til alle og alt, han trode hende langt værre, end hun virkelig var, og havde hun begaaet en Uret, saa var det jo kun i den Overbevisning, at det aldrig kunde lykkes hende at vinde hans Kærlighed;

hun trode sig hadet af ham ... hun var bleven skuffet, hendes Had havde forvandlet sig til Kærlighed, det kunde hun ikke længer skjule for sig selv, og der var Øjeblikke, hvor hun trode at have læst varme Følelser i hans Blik ... saa var Brevet kommet og havde dræbt dem ... nu vidste hun, at alt var tabt, og hun følte, at for det sidste Nederlag burde hun give ham Oprejsning, om det saa vilde falde hende aldrig saa svært.

Da de kom hjem, satte Prokuratoren sig træt i sin Lænestol.

»Hør, Thora, jeg talte en Gang med dig om at tage Lods ombord, tror du nu ikke, at det samme kunde siges om Doktoren; han ligner en Skude uden Ror og Mast, og han kommer saa sandt aldrig i Havn, hvis ingen Lods viser sig ... hvad om en af os paatog os at klare Takkelagen for ham, han er for god til at gaa paa Grund.«

Thora svarede ikke, men gik hen og kyssede ham; saa satte hun Theen frem, og ingen af dem vekslede et Ord. Efter Bordet forsvandt hun, og et Smil gled hen over den gamle Mands Læber, da han hviskede: »Lods i Farvandet«.

Det blæste endnu. Thora maatte holde med begge Hænder paa Hatten, men hun kæmpede sig tappert frem. Da hun kom til Skrænten,

hvor Opgangen var til Doktor Hansens Lysthus, maatte hun næsten krybe frem og holde sig ved Buske og Træer.

Lysthuset var tomt!

Bedrøvet og modløs saa hun sig om, hun havde taget hele sit Mod sammen for at vove dette Skridt, og nu havde det været forgæves. For anden Gang at gaa ind i hans Stue, det turde hun aldrig vove.

»Gud hjælpe mig, hvad skal jeg nu gribe til! Jeg har ikke en Gang Kraft til at vende hjem,« sagde hun højt uden at vide det.

»Frøken Hempel, er Deres Onkel syg?« spurgte en Stemme tæt ved hende, og Doktoren rejste sig. Han havde ligget i det høje Græs under Poplerne.

Hun skælvede saa stærkt, at hun maatte slynge Armene om et Træ. En lang Pavse fulgte efter Spørgsmaalet.

Hun saa op. Maanen faldt lige paa ham. Hun maatte have læst noget i hans Træk, som fyldte hendes Hjærte med Glæde. Han gik tæt ind til hende, hun gik uvilkaarlig et Skridt tilbage. Saa sagde hun med klar, tydelig Stemme:

»Jeg har aldrig bedraget Dem, jeg har kun bedraget mig selv. Jeg trode, at jeg hadede Dem, at De gengældte denne Følelse... og jeg

elskede Dem endnu, imedens jeg trode at hade Dem.«

Han sagde intet, men løste hendes Arme lempelig fra Træet og sluttede hende i sin Favn.

Hatten var blæst af hende, Haaret stod i Sky, hendes Kinder blussede, og Øjnene stod fulde af Taarer. Han strøg det genstridige Haar kærlig med sin Haand.

»Min modige, min stolte Pige, det var min Modgang, min Svaghed, der gav dig Styrke til at komme til mig .... Gud være takket for Sorgen og for Modgangen, naar den har bragt mig en saadan Rigdom, nu frygter jeg ikke mere for noget, nu er vi to om at bære Skæbnens Beskikkelser.«

»Nej, ikke Skæbnens, men Forsynets.«

Som de stod paa Skrænten og stirrede ud over Havet, kom Doktor Hansens Værtinde ilende ud til ham.

»Hr. Doktor — der er sket en Ulykke. — Der er Bud fra Doktor Prik — da han vilde gaa i Land fra Dampskibet — faldt han og brækkede sit Ben — De maa endelig straks komme hen til ham.«

Han vendte sig rask om imod Thora og sagde halv højt:

»Nu klarer vi Brændingen — sig det til Onkel og sig, at hans og vor Fremtid er fast knyttet til hinanden — Gud velsigne dig.«



INDHOLD